

ENDÜSTRİYEL OTOMASYON

ÖRNEKLER

UĞUR SEİM OKUL

08 NİSAN 2025

İçindekiler

ÖRNEK 1.....	4
Start Butonu Pasif.....	4
Start Butonu Aktif	5
ÖRNEK 2.....	6
Start Butonu Pasif.....	6
Start Butonu Akif	7
ÖRNEK 3.....	8
Stop Durumu	8
İleri Çalışma Aktif	8
Geri Çalışma Aktif.....	9
ÖRNEK 4.....	10
Yıldız Çalışma	10
Üçgen Çalışma.....	11
ÖRNEK 5.....	11
Güç Devresi (Start Butonu Pasif)	11
Güç Devresi (Start Butonu Aktif)	12
PLC Çizimi (Start Butonu Pasif)	12
PLC Çizimi (Start Butonu Aktif)	12
ÖRNEK 6.....	13
Güç Devresi (Start Butonu Pasif)	13
Güç Devresi (Start Butonu Aktif)	13
PLC Çizimi (Start Butonu Pasif)	13
PLC Çizimi (Start Butonu Aktif)	14
ÖRNEK 7.....	14
Güç Devresi (İleri Çalışma Aktif)	14
Güç Devresi (Geri Çalışma Aktif)	15
PLC Çizimi (İleri Çalışma)	15
PLC Çizimi (Geri Çalışma)	16
ÖRNEK 8.....	16
Güç Devresi (Yıldız Çalışma).....	16
Güç Devresi (Üçgen Çalışma)	17
PLC Çizimi (Start Butonu Pasif)	17
PLC Çizimi (Yıldız Çalışma).....	19
PLC Çizimi (Üçgen Çalışma)	20

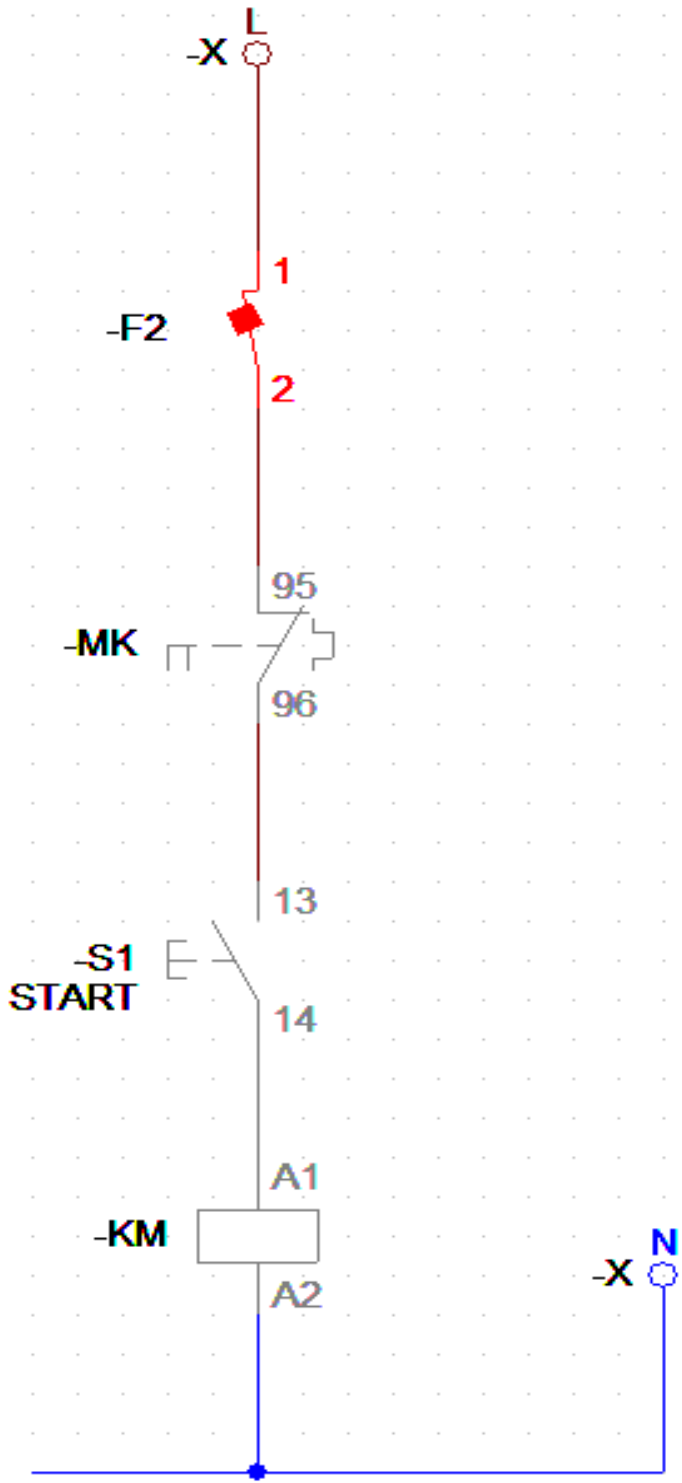
ÖRNEK 9.....	21
Giriş – Çıkış	21
Dış Devre Bağlantı Şeması	21
Güç Devresi	22
PLC Çizimi (Butonlar Pasif).....	23
PLC Çizimi (Butonlar Aktif)	24
ÖRNEK 10.....	26
Giriş – Çıkış	26
Dış Devre Bağlantı Şeması	26
Güç Devresi	27
PLC Çizimi (Start Pasif)	28
PLC Çizimi (Start Aktif)	30
ÖRNEK 11	33
ÇÖZÜM 1	33
Giriş – Çıkış	33
Dış Devre Bağlantı Şeması	33
Güç Devresi	34
AŞAMA 1	35
AŞAMA 2	36
AŞAMA 3	38
AŞAMA 4	40
AŞAMA 5	42
ÇÖZÜM 2	45
STARTA BASILMADAN ÖNCE.....	45
STARTA BASILDIKTAN SONRA	47
ÖRNEK 12	50
Giriş – Çıkış	50
Dış Devre Bağlantı Şeması	50
Güç Devresi	51
MOTOR 1	53
MOTOR 2	55
MOTOR 3	56
MOTOR 4	57
MOTOR 5	58
MOTOR 6	59

ÖRNEK 13.....	60
Giriş – Çıkış	60
Dış Devre Bağlantı Şeması	61
Güç Devresi	62
AŞAMA 1	63
AŞAMA 2	64
AŞAMA 3	65
AŞAMA 4	66
AŞAMA 5	66
AŞAMA 6	68

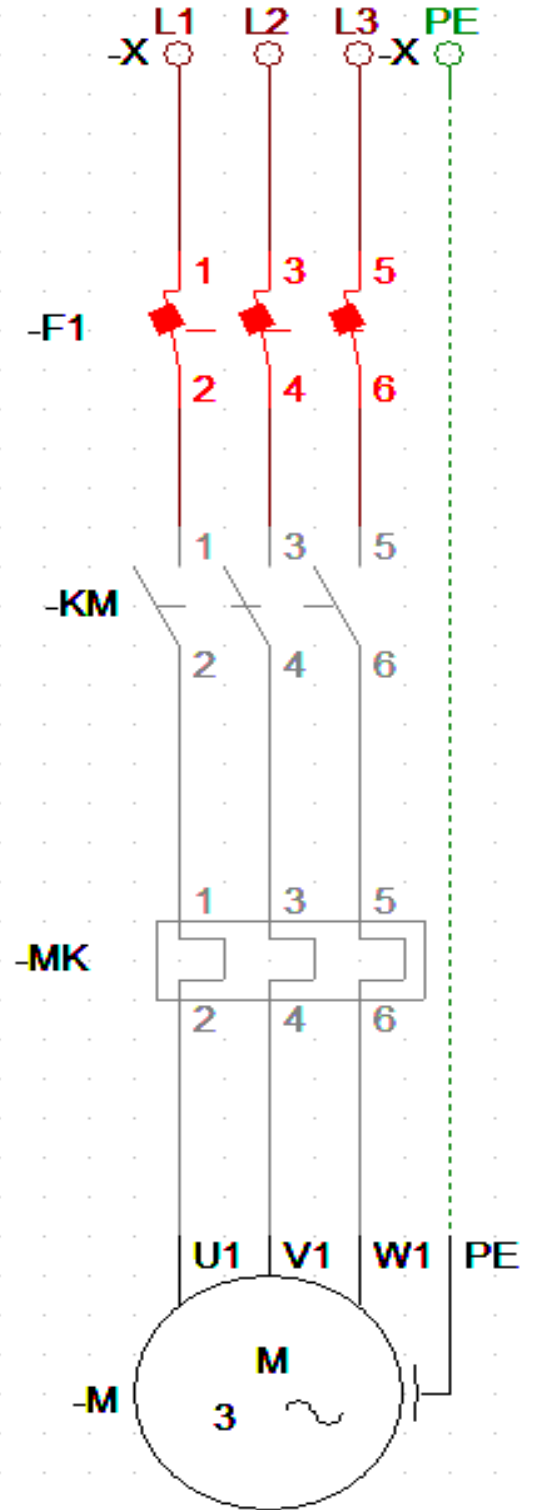
ÖRNEK 1

Kesik çalışma devresinin kumanda devresini ve güç devresini çiziniz.

Start Butonu Pasif

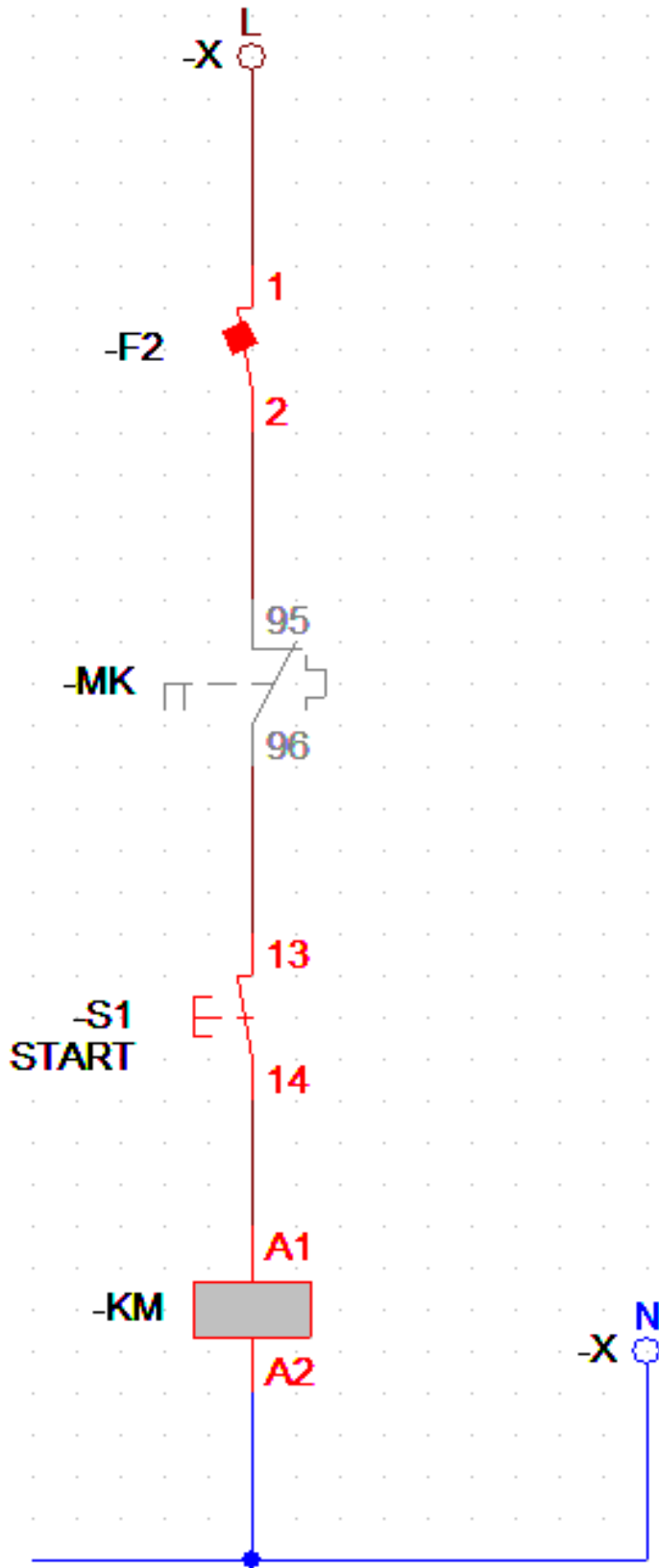

KUMANDA DEVRESİ

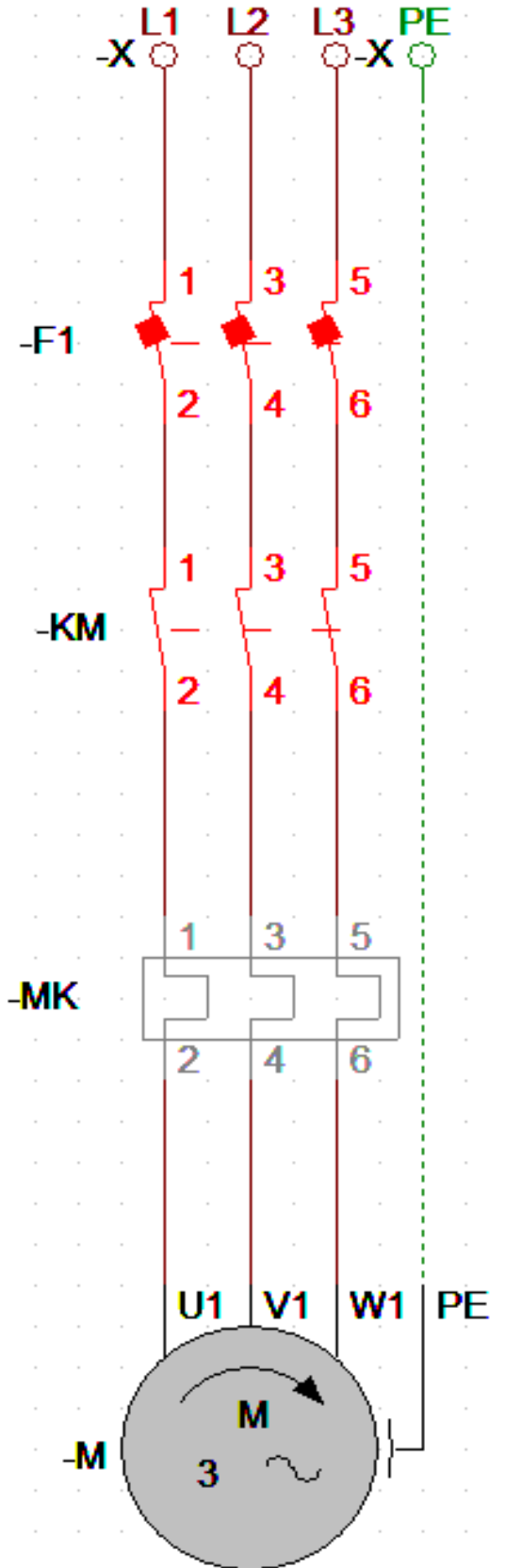

GÜÇ DEVRESİ

Start Butonu Aktif

KUMANDA DEVRESİ

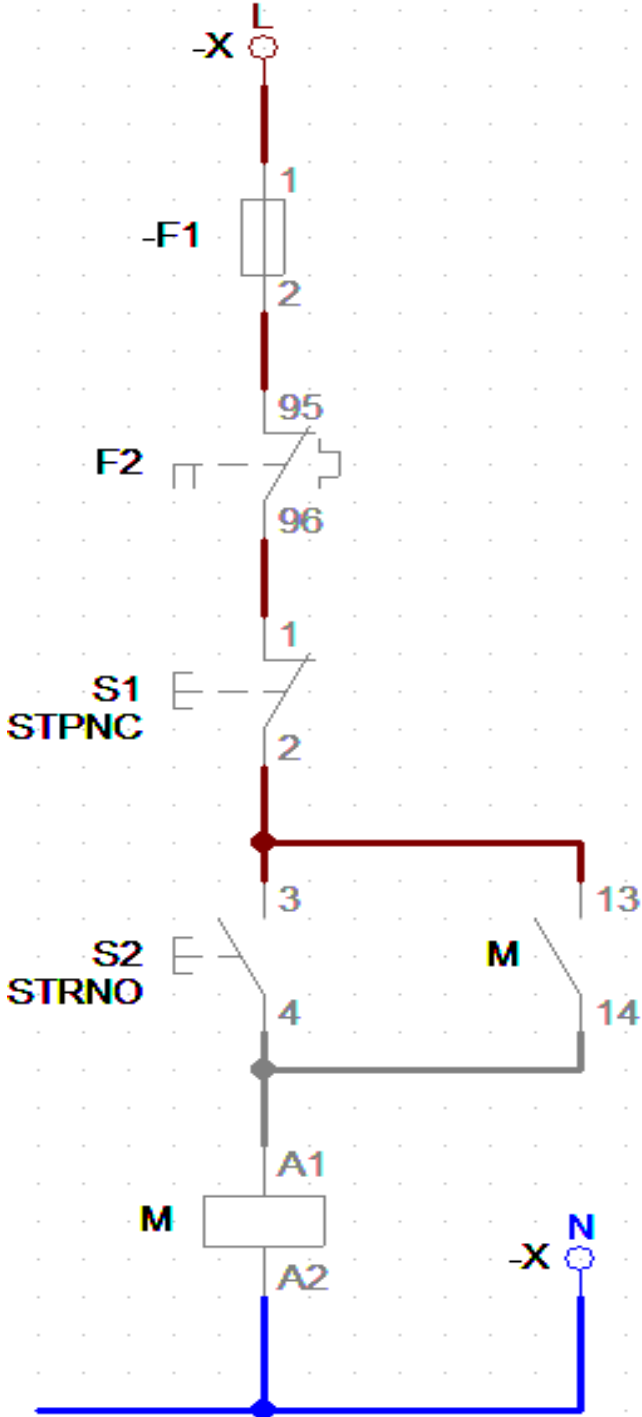

GÜÇ DEVRESİ

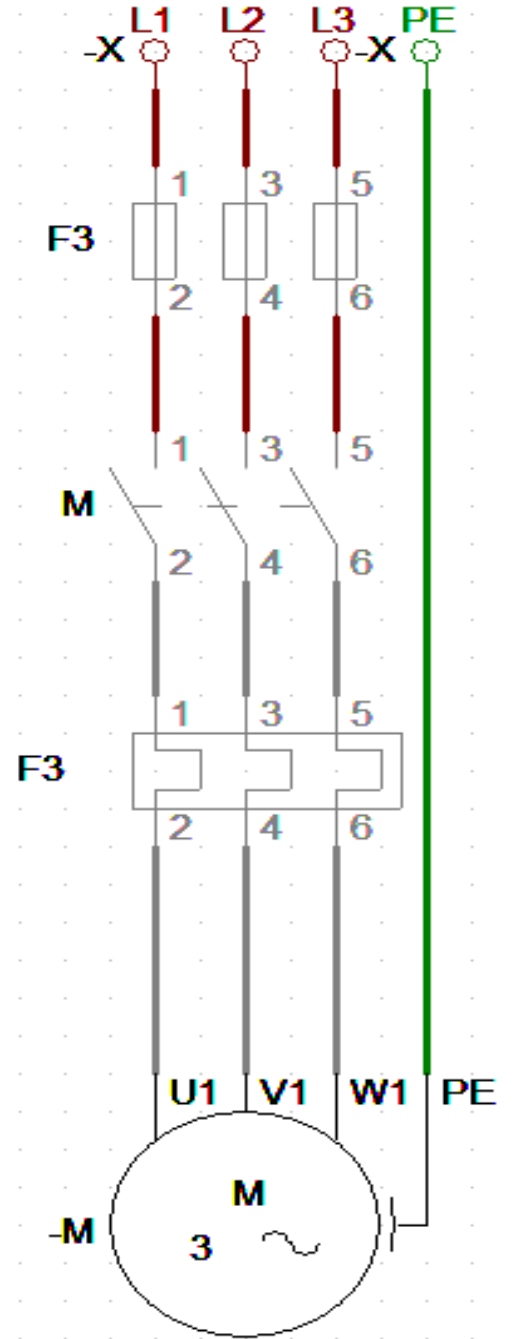
ÖRNEK 2

Sürekli çalışma devresinin kumanda devresini ve güç devresini çiziniz.

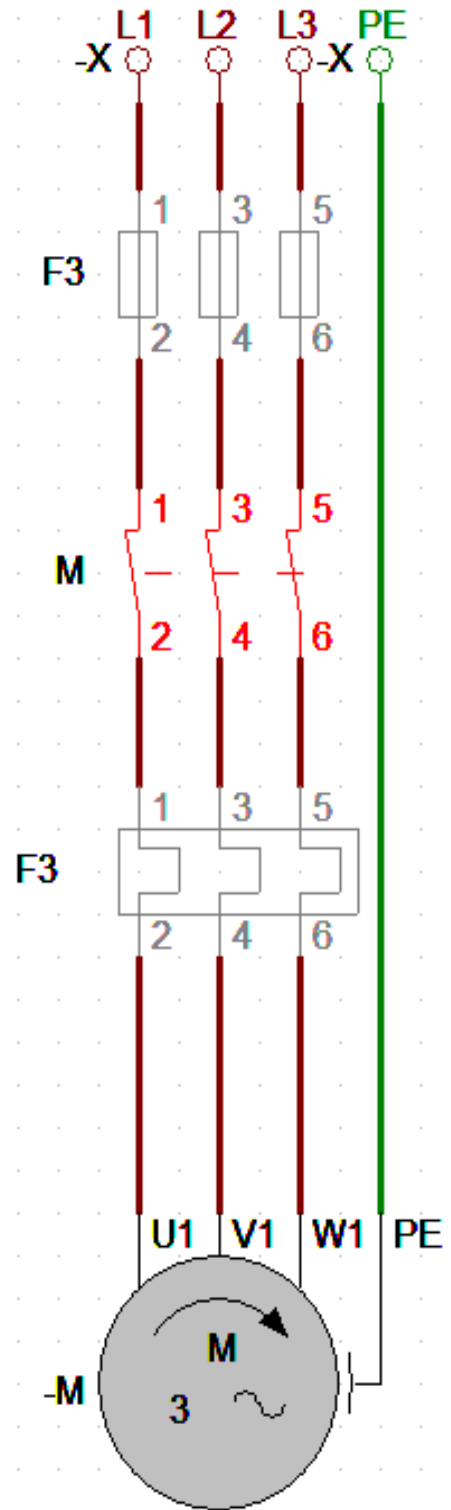
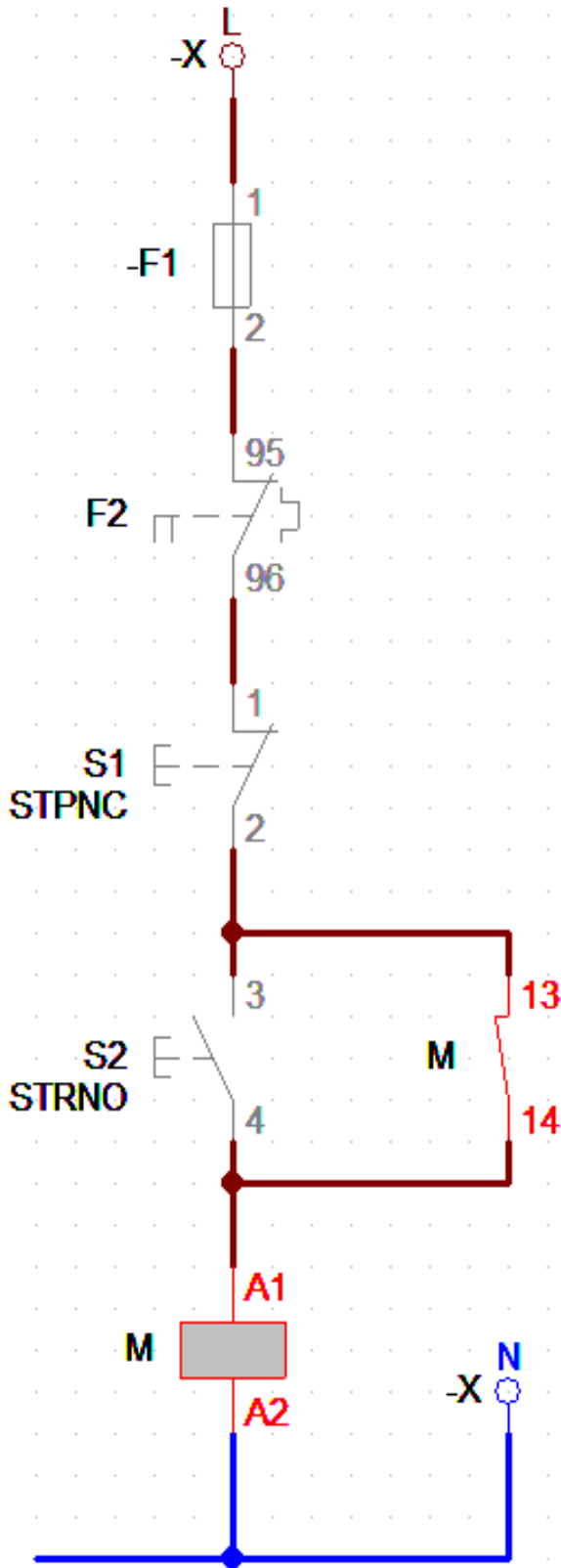
Start Butonu Pasif

KUMANDA DEVRESİ

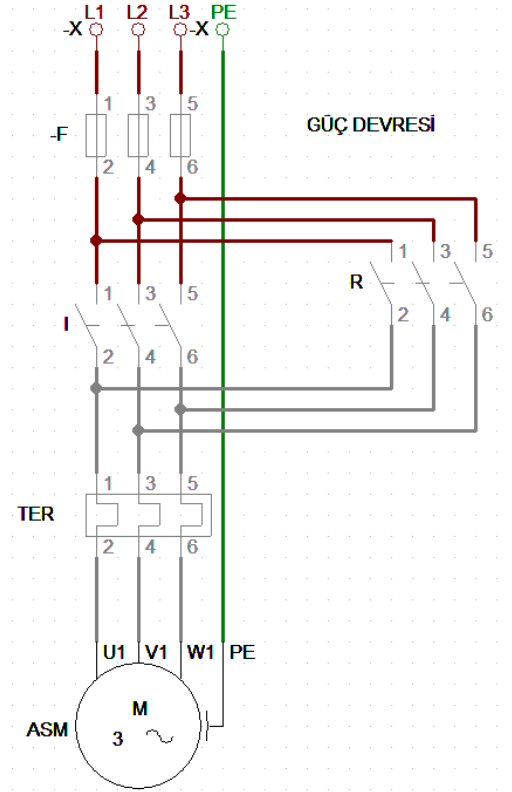
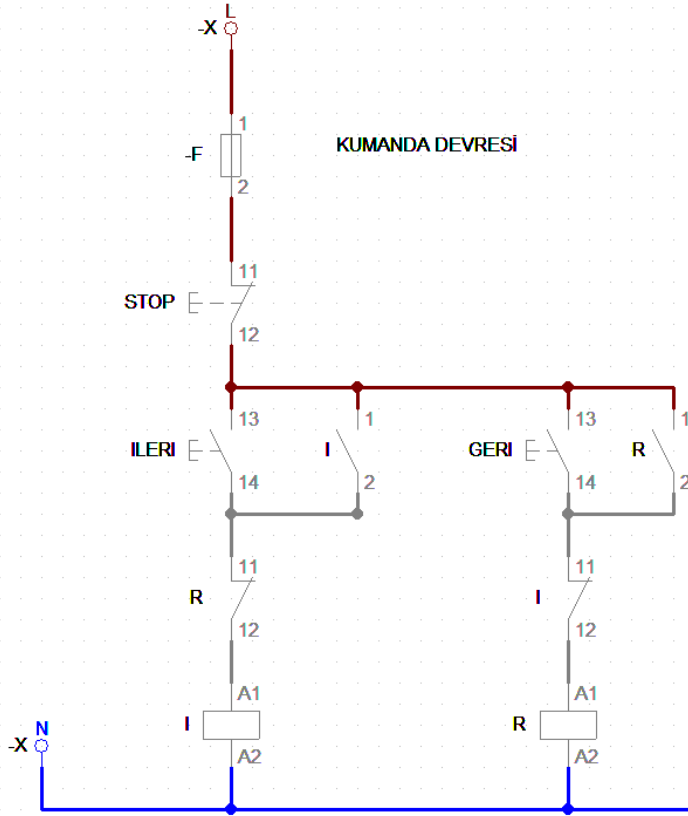
GÜÇ DEVRESİ

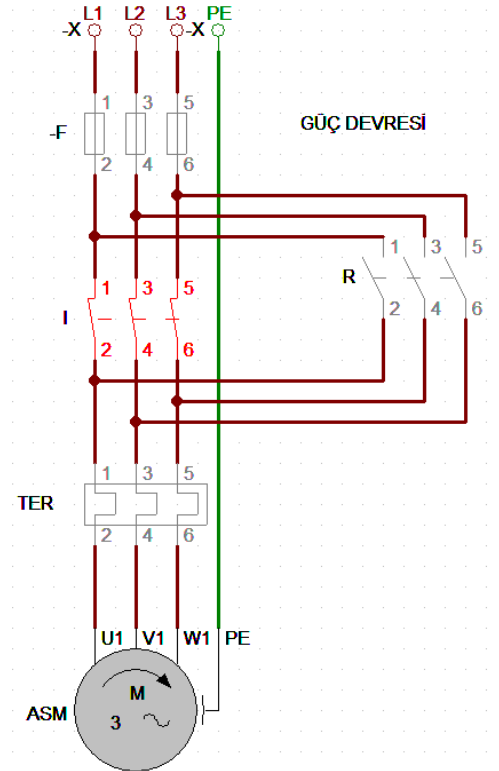
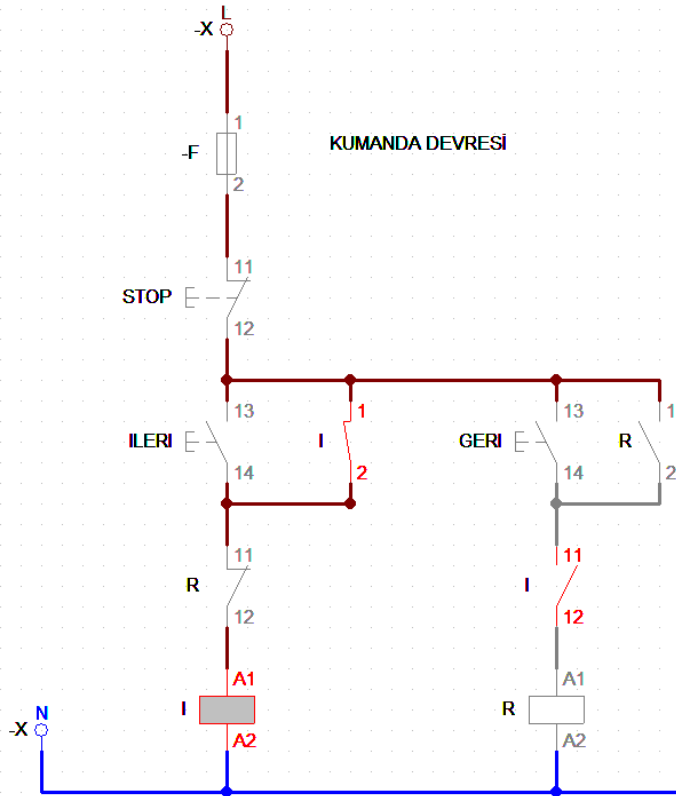
ÖRNEK 3

İleri - Geri çalışma devresinin kumanda devresini ve güç devresinin çiziniz.

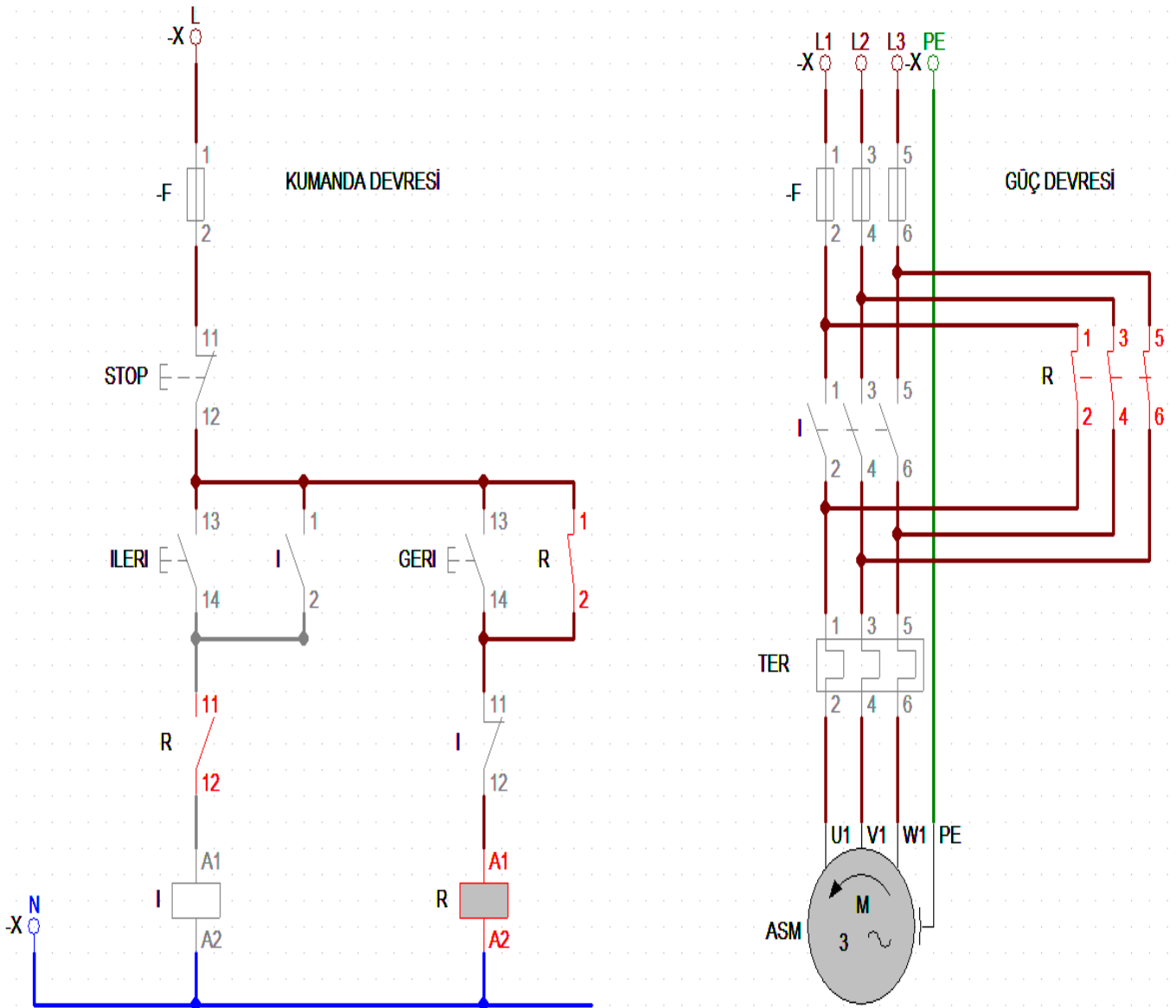
Stop Durumu

İleri Çalışma Aktif

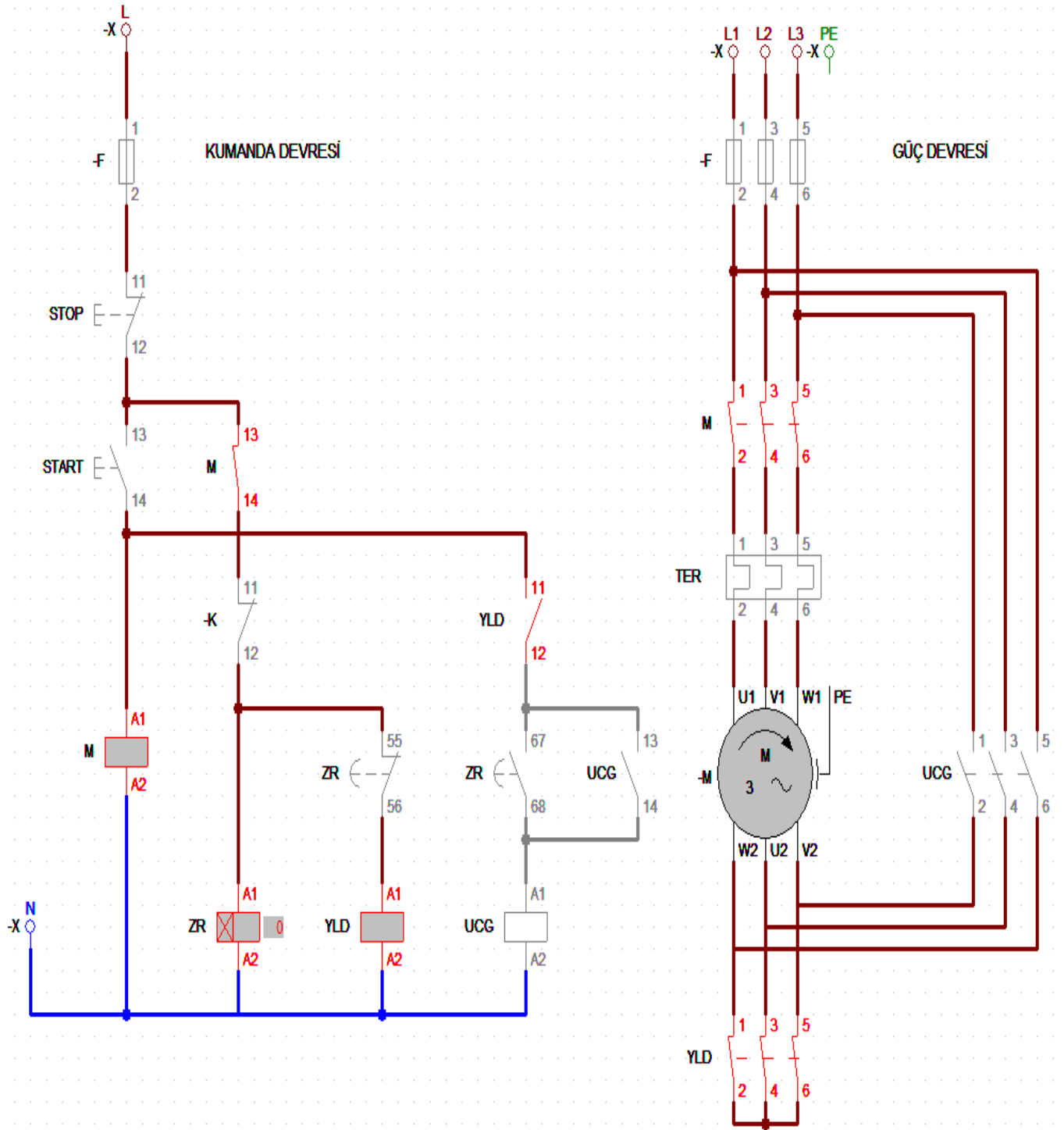
Geri Çalışma Aktif

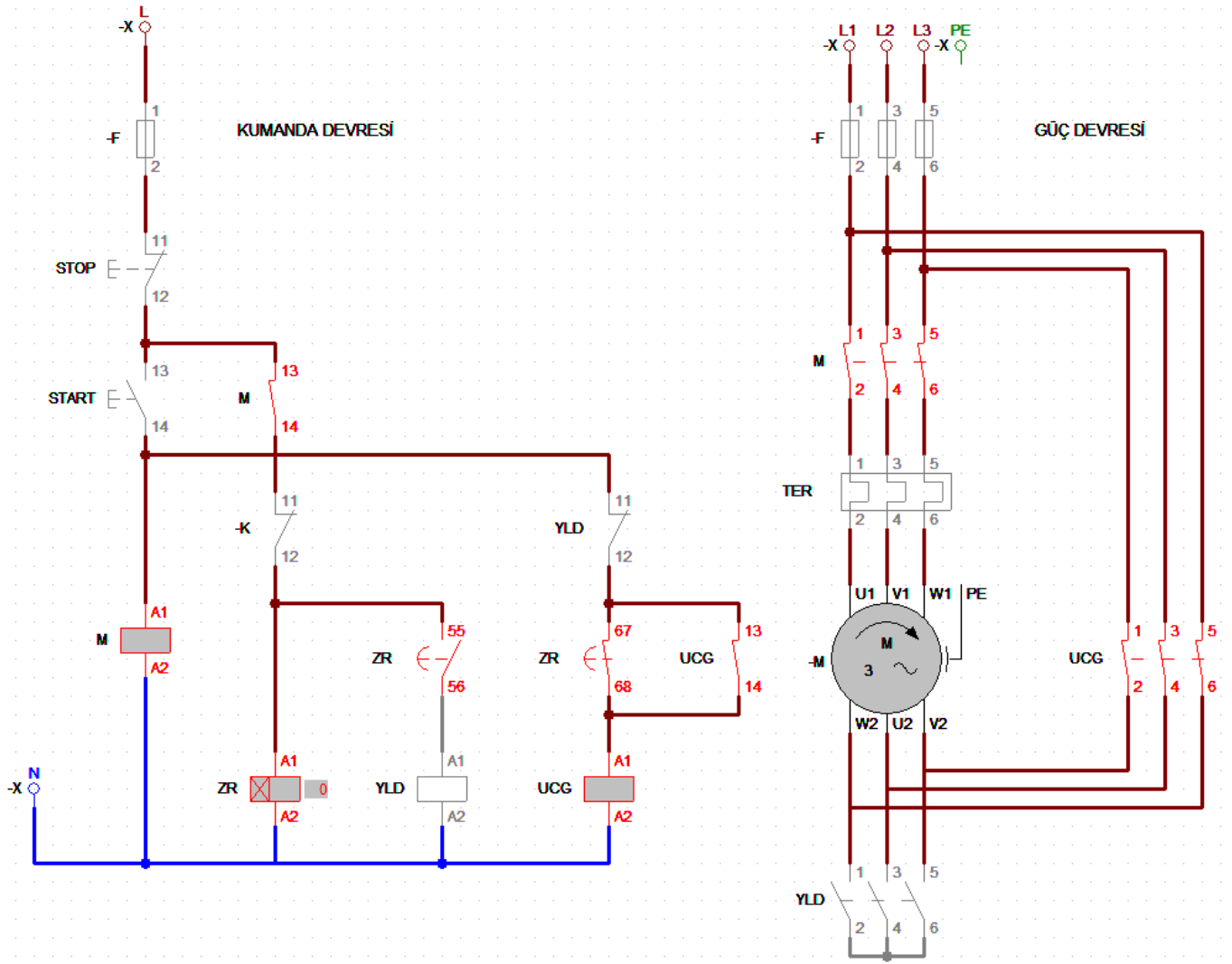
ÖRNEK 4

Yıldız – Üçgen yol verme devresinin kumanda devresini ve güç devresini çiziniz.

Yıldız Çalışma

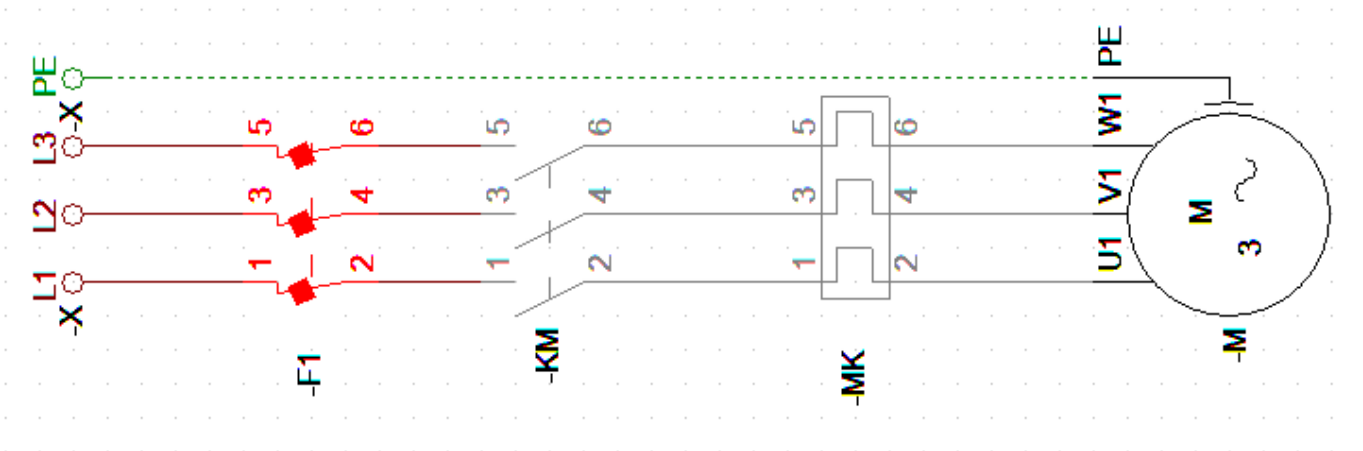
Üçgen Çalışma

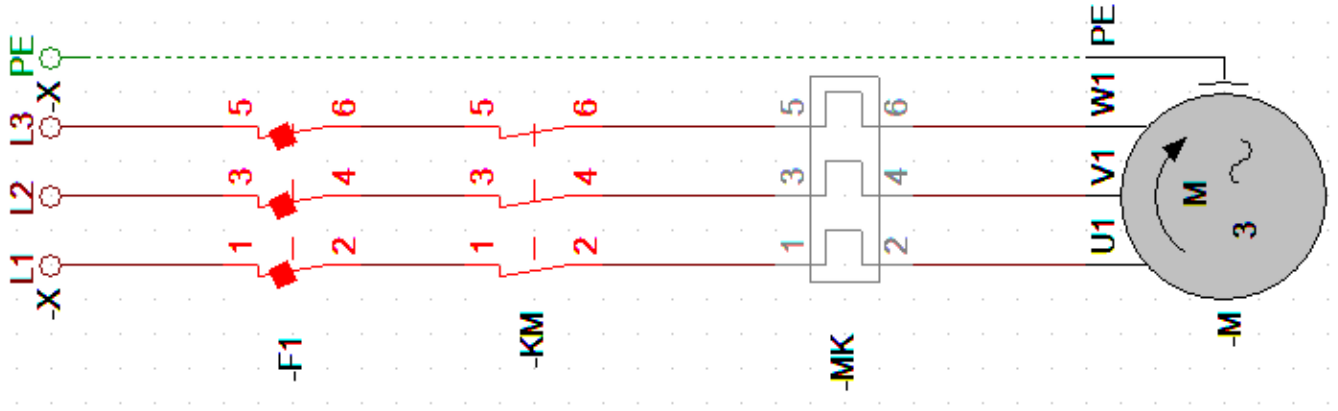
ÖRNEK 5

Kesik çalışma devresinin PLC çizimini ve güç devresini çiziniz.

Güç Devresi (Start Butonu Pasif)

Güç Devresi (Start Butonu Aktif)

PLC Çizimi (Start Butonu Pasif)

Şekil 1. Start Pasif

PLC Çizimi (Start Butonu Aktif)

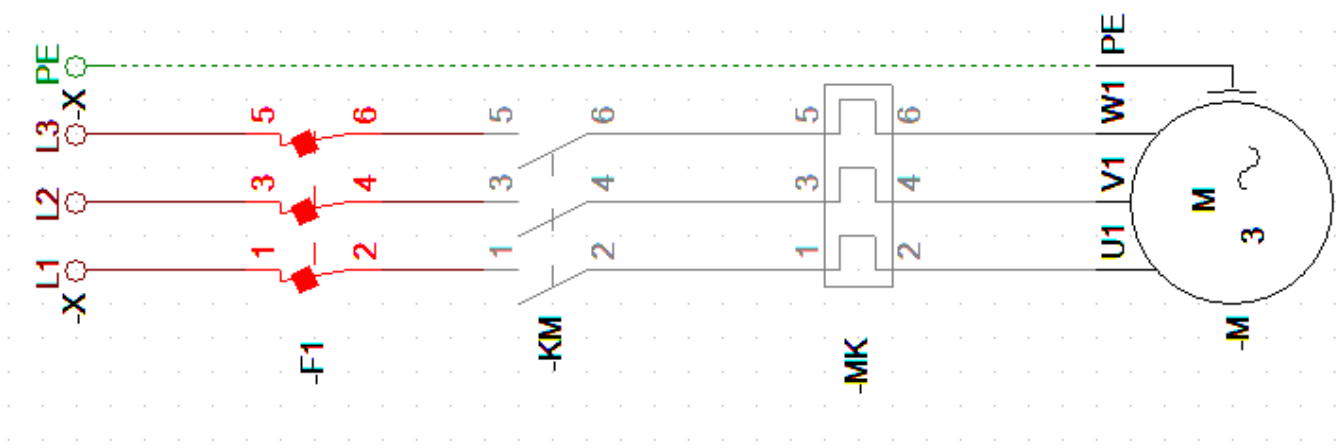

Şekil 2. Start Aktif

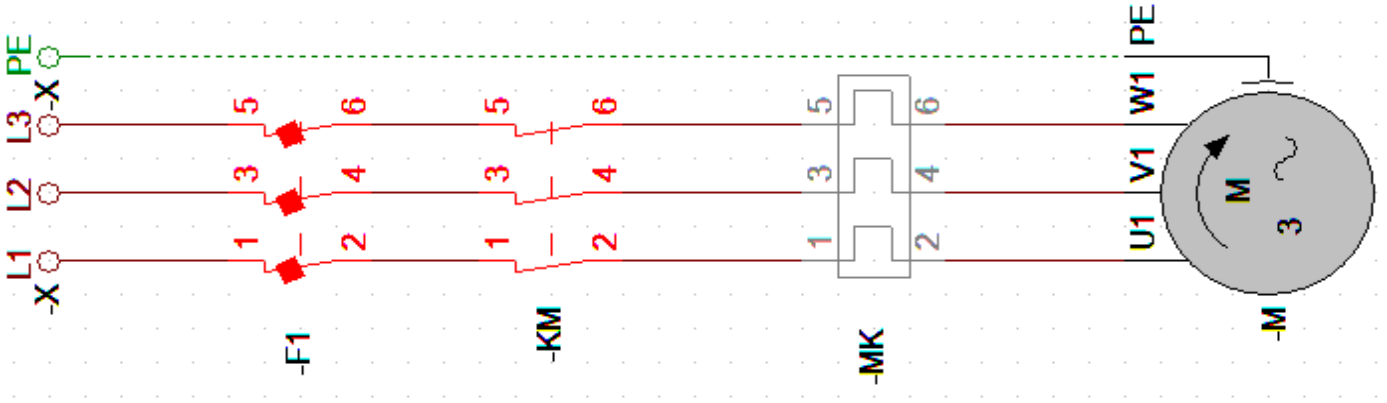
ÖRNEK 6

Sürekli çalışma devresinin PLC çizimini ve güç devresini çiziniz.

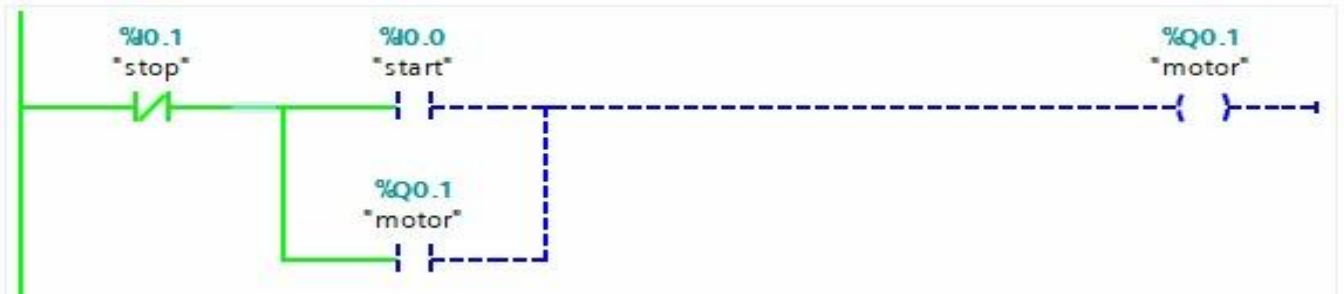
Güç Devresi (Start Butonu Pasif)

Güç Devresi (Start Butonu Aktif)

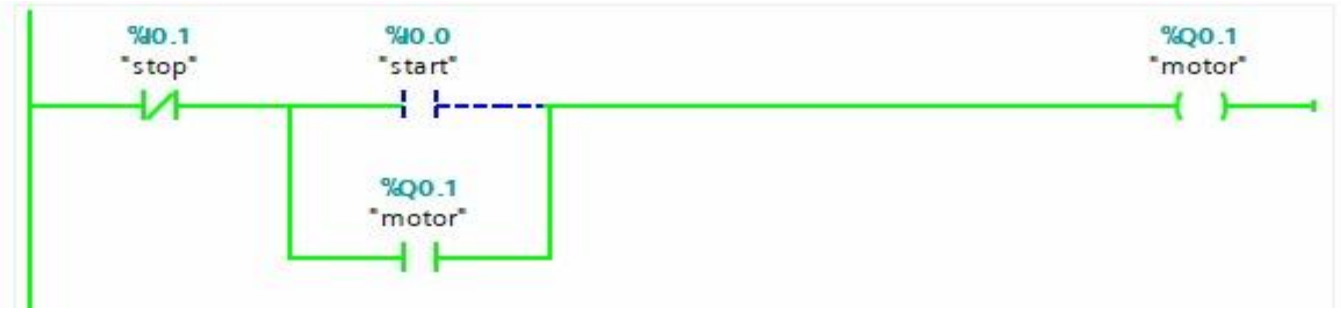

PLC Çizimi (Start Butonu Pasif)

Şekil 3. Start Pasif

PLC Çizimi (Start Butonu Aktif)

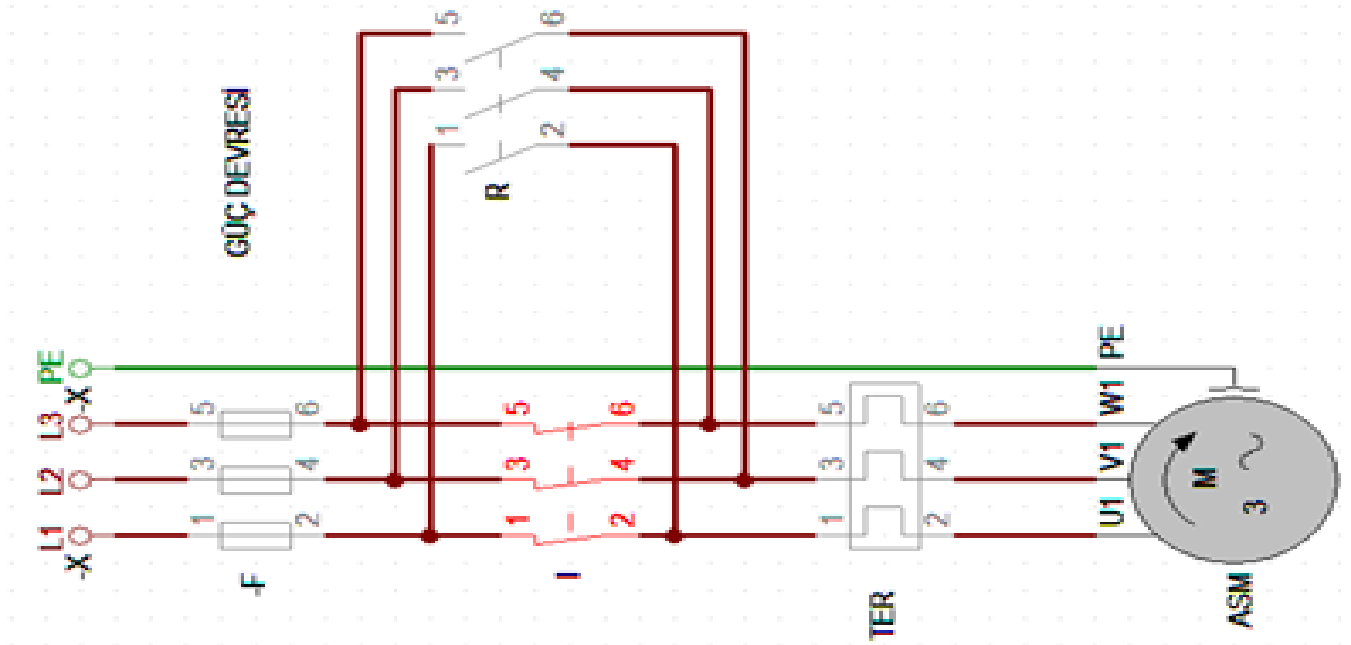

Şekil 4. Start Aktif

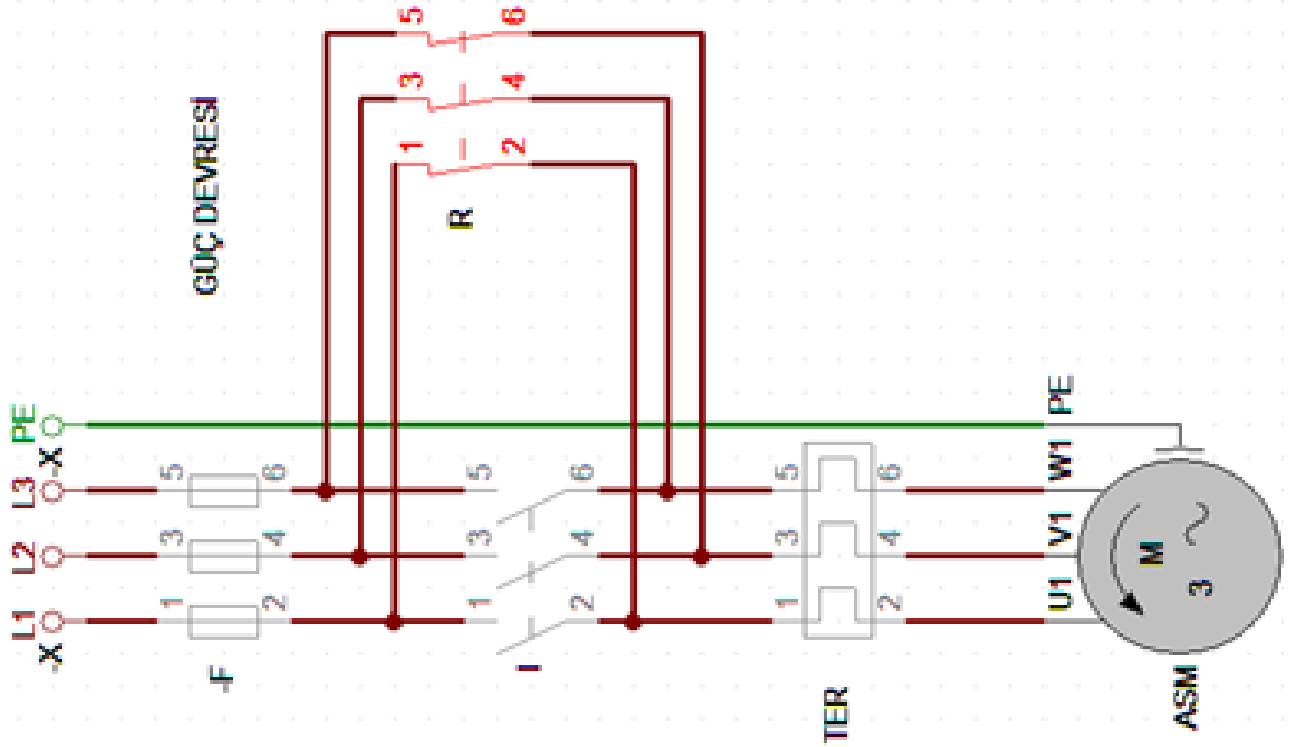
ÖRNEK 7

İleri - Geri çalışma devresinin PLC çizimini ve güç devresinin çiziniz.

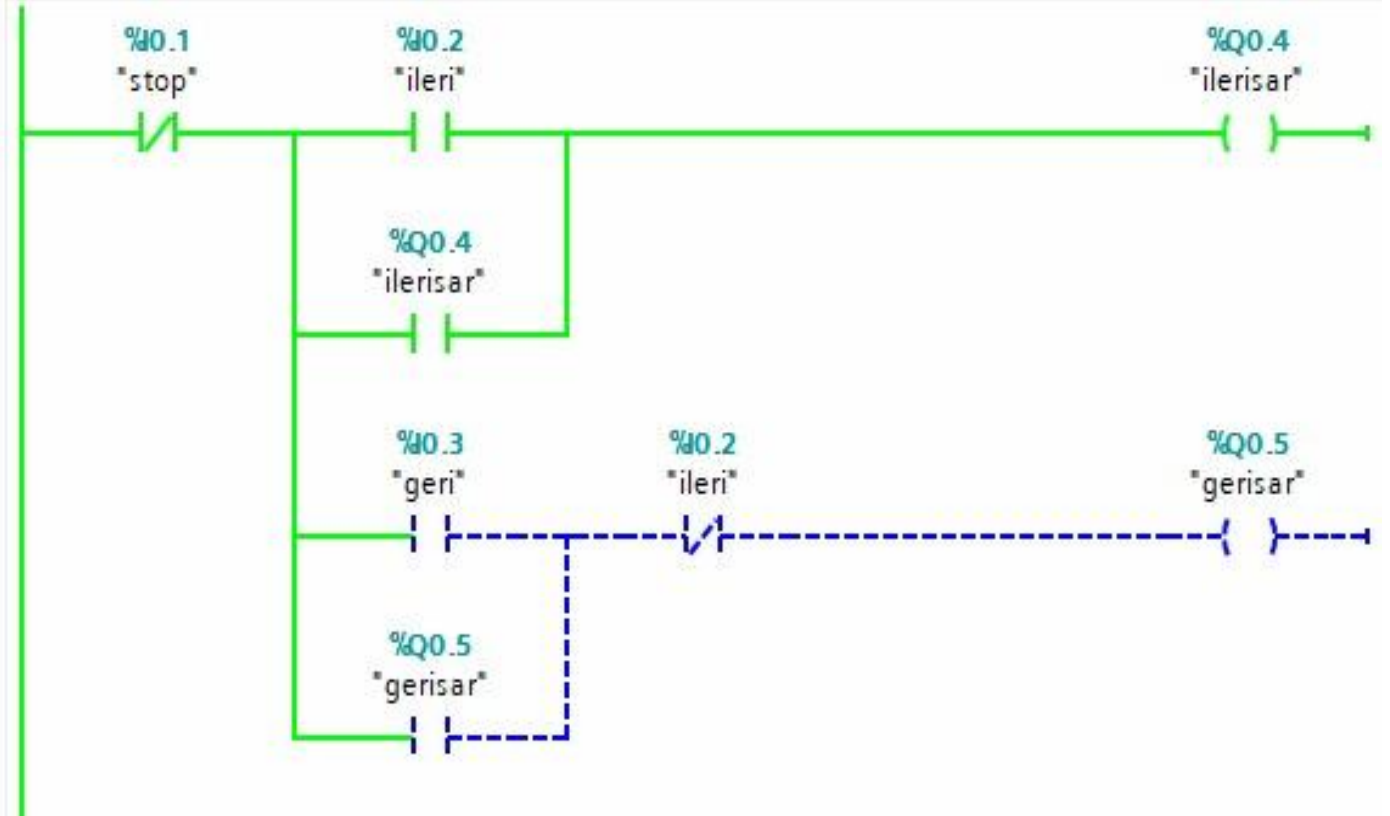
Güç Devresi (İleri Çalışma Aktif)

Güç Devresi (Geri Çalışma Aktif)

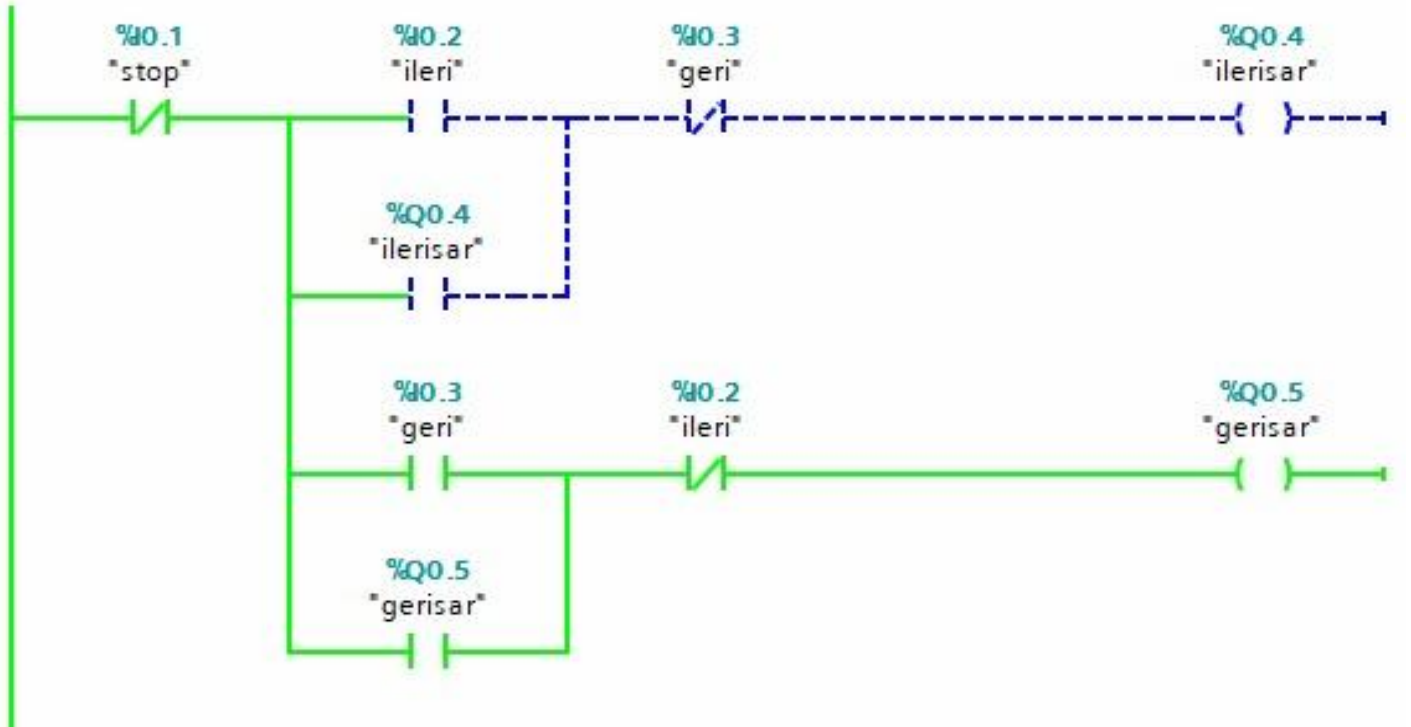

PLC Çizimi (İleri Çalışma)

Şekil 5. İleri Çalışma

PLC Çizimi (Geri Çalışma)

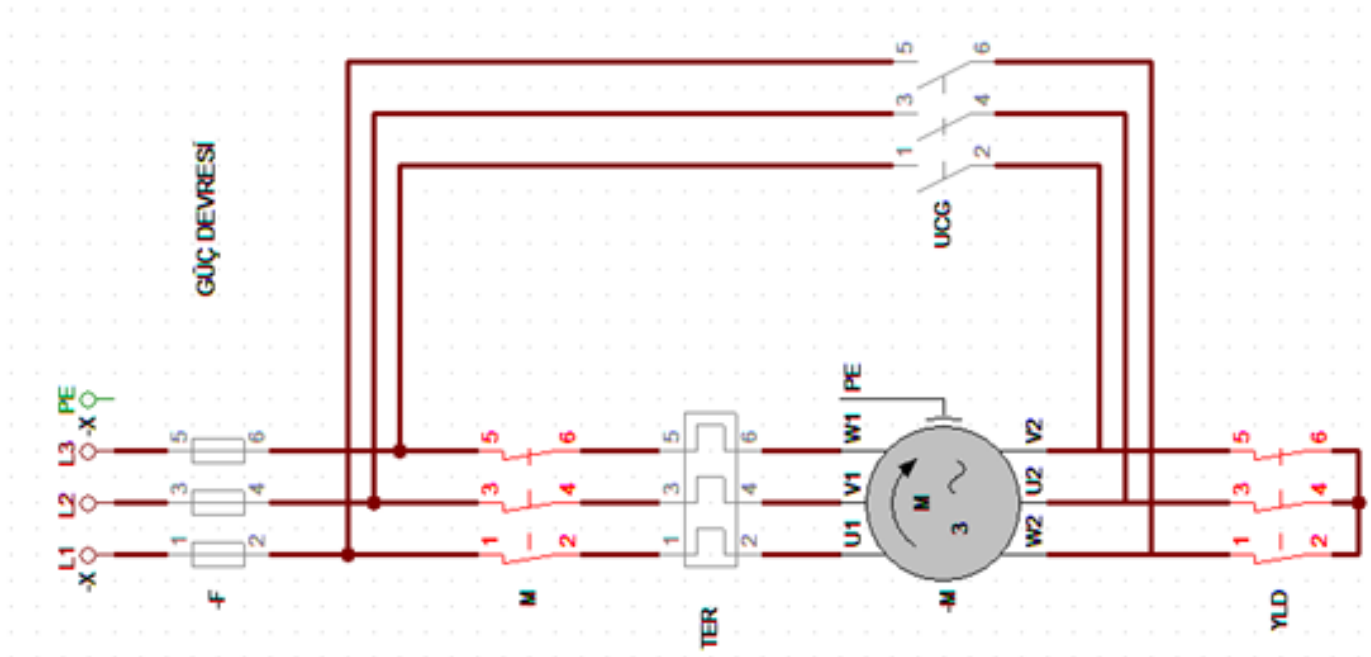

Şekil 6. Geri Çalışma

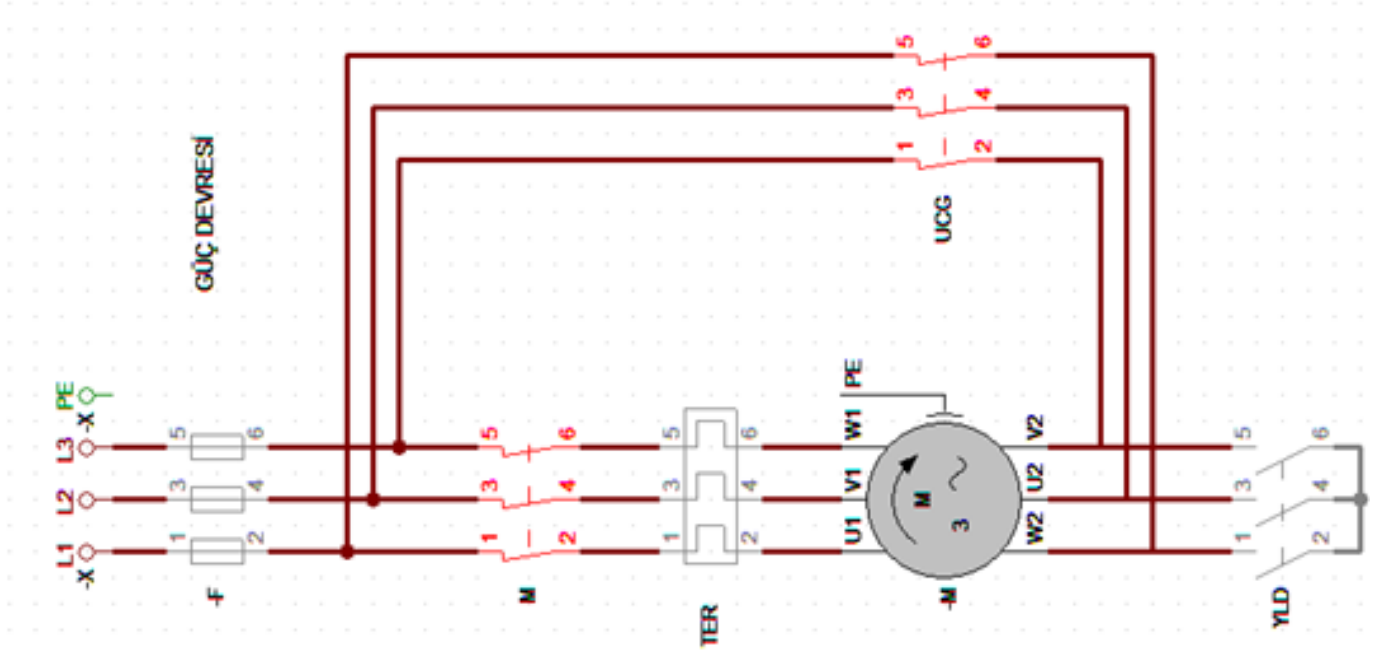
ÖRNEK 8

Yıldız – Üçgen yol verme devresinin PLC çizimini ve güç devresini çiziniz.

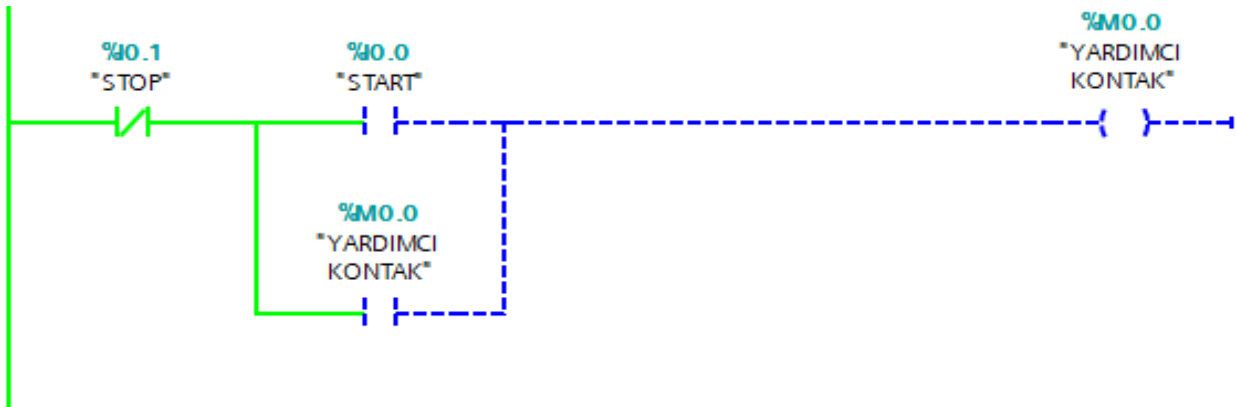
Güç Devresi (Yıldız Çalışma)

Güç Devresi (Üçgen Çalışma)

PLC Çizimi (Start Butonu Pasif)

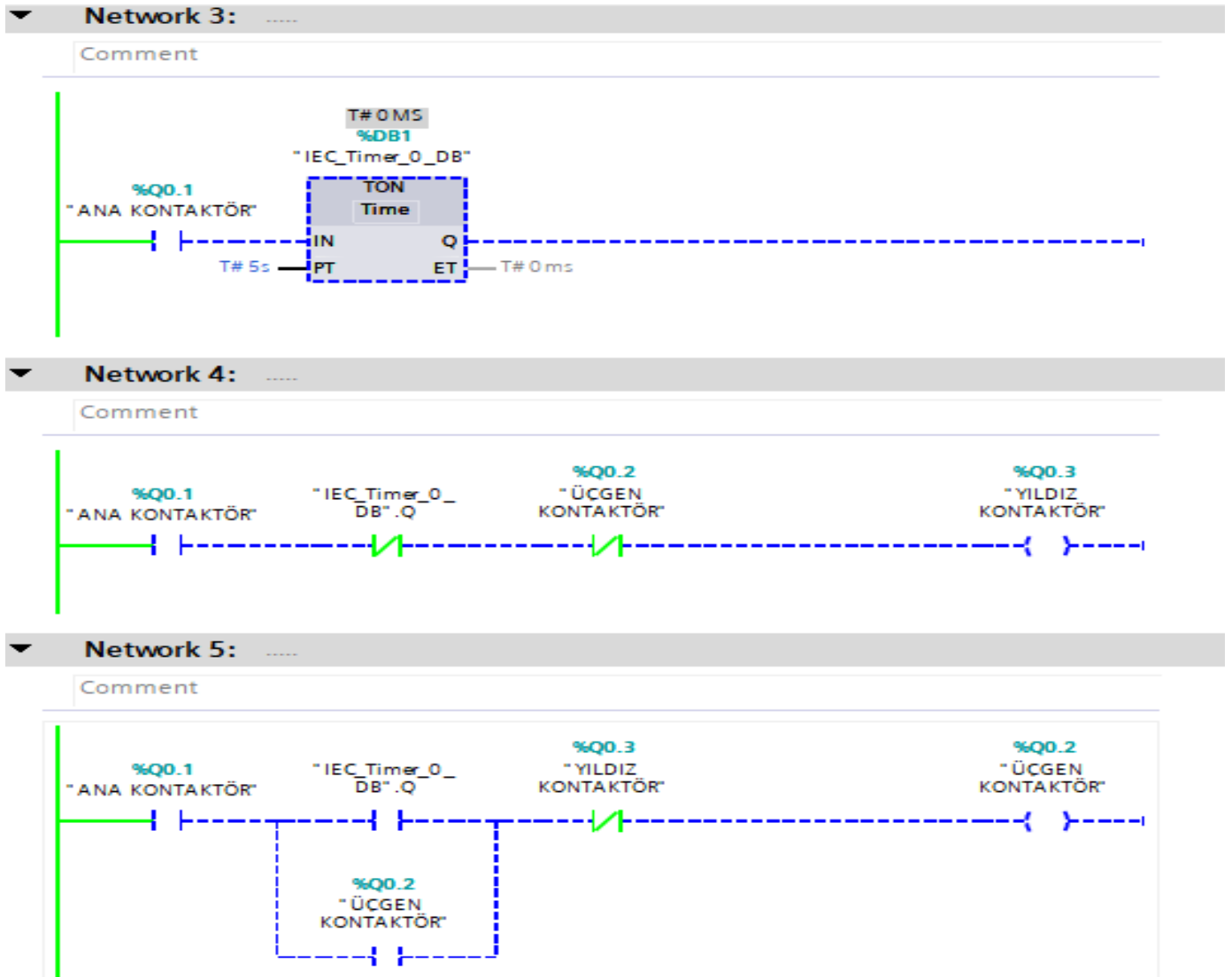

Network 2:

Comment

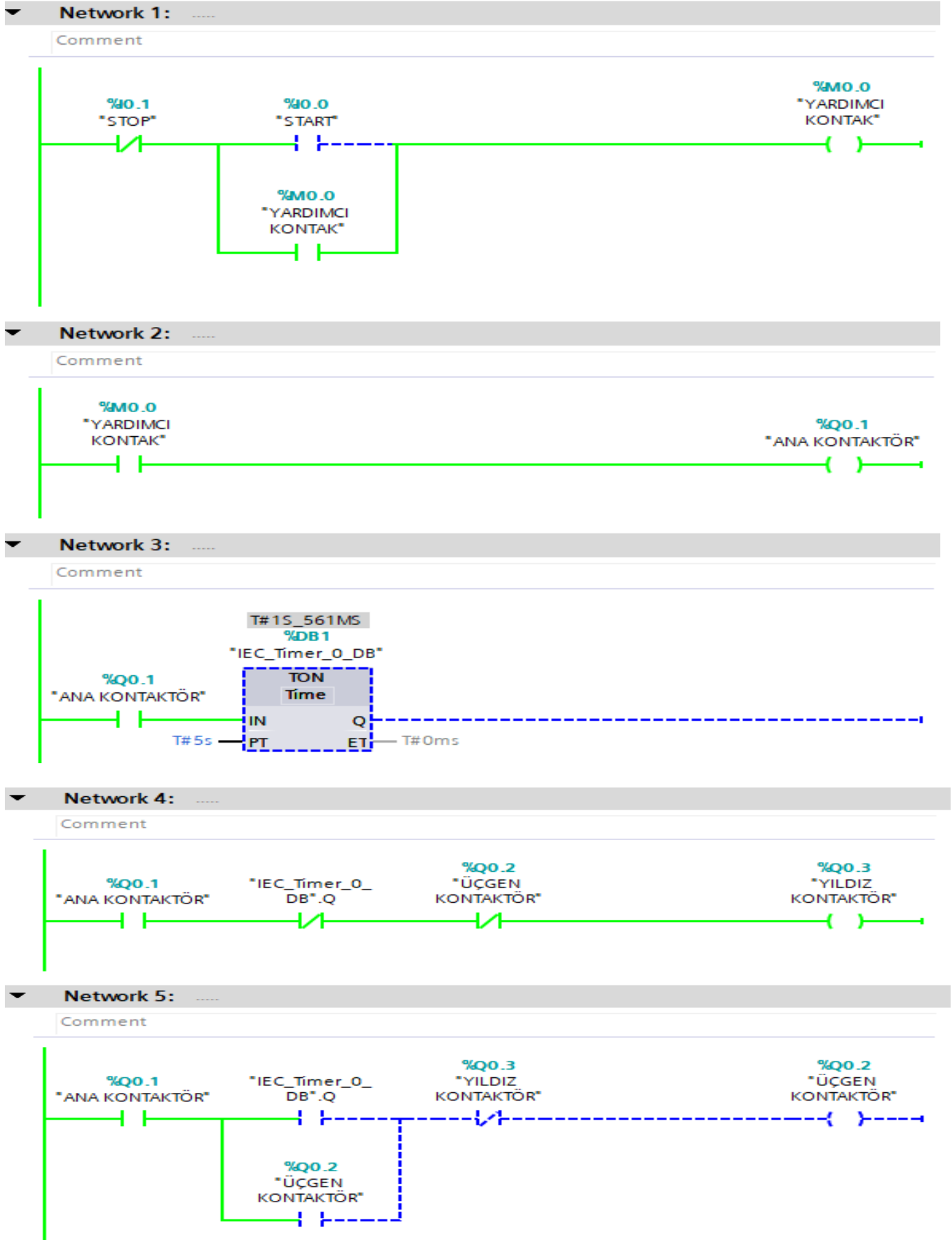
%Q0.0
*YARDIMCI
KONTAK*

%Q0.1
ANA KONTAKTÖR

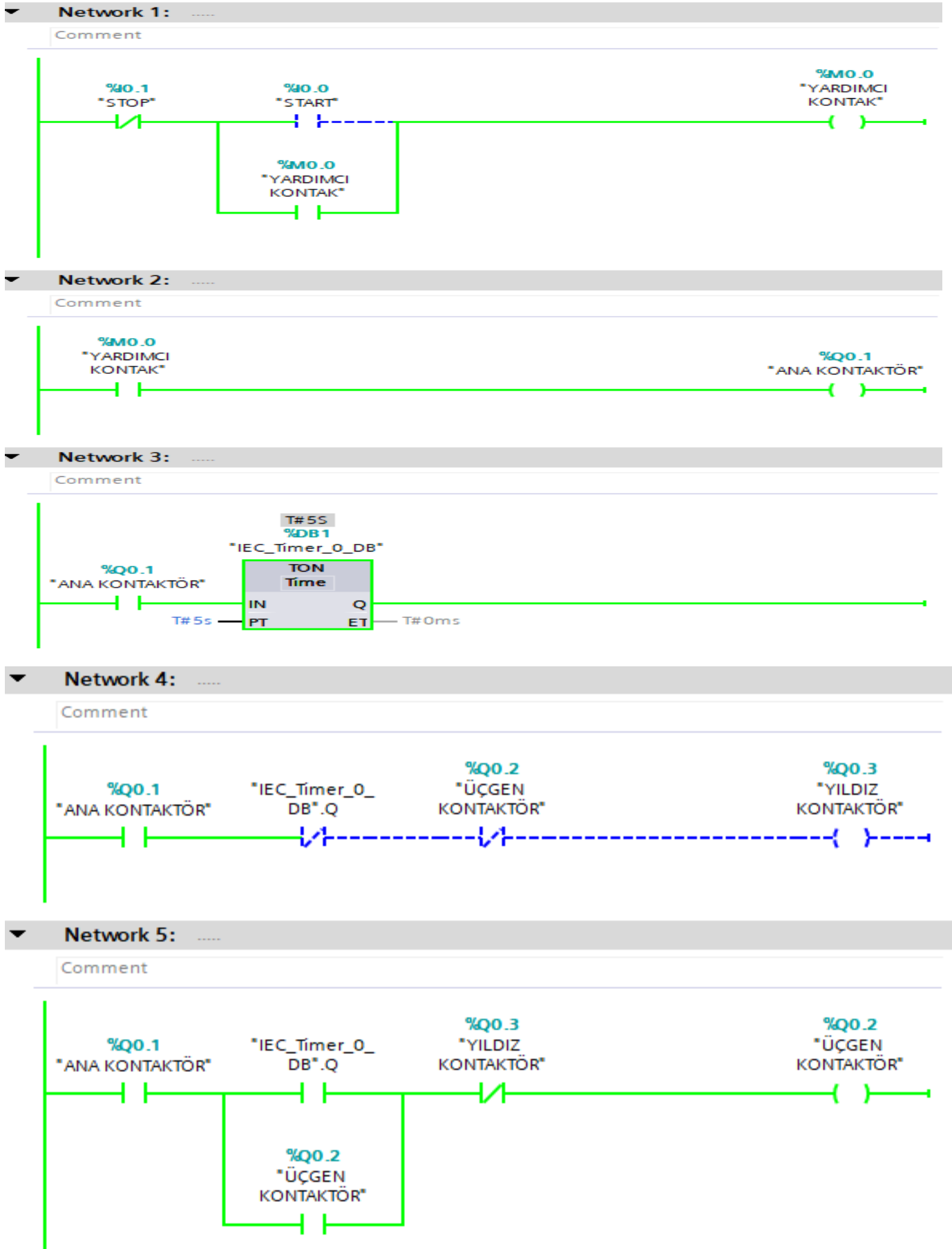
Şekil 7. Sistem (Start Pasif)

PLC Çizimi (Yıldız Çalışma)

Şekil 8. Sistem (Yıldız Çalışma)

PLC Çizimi (Üçgen Çalışma)

Şekil 9. Sistem (Üçgen Çalışma)

ÖRNEK 9

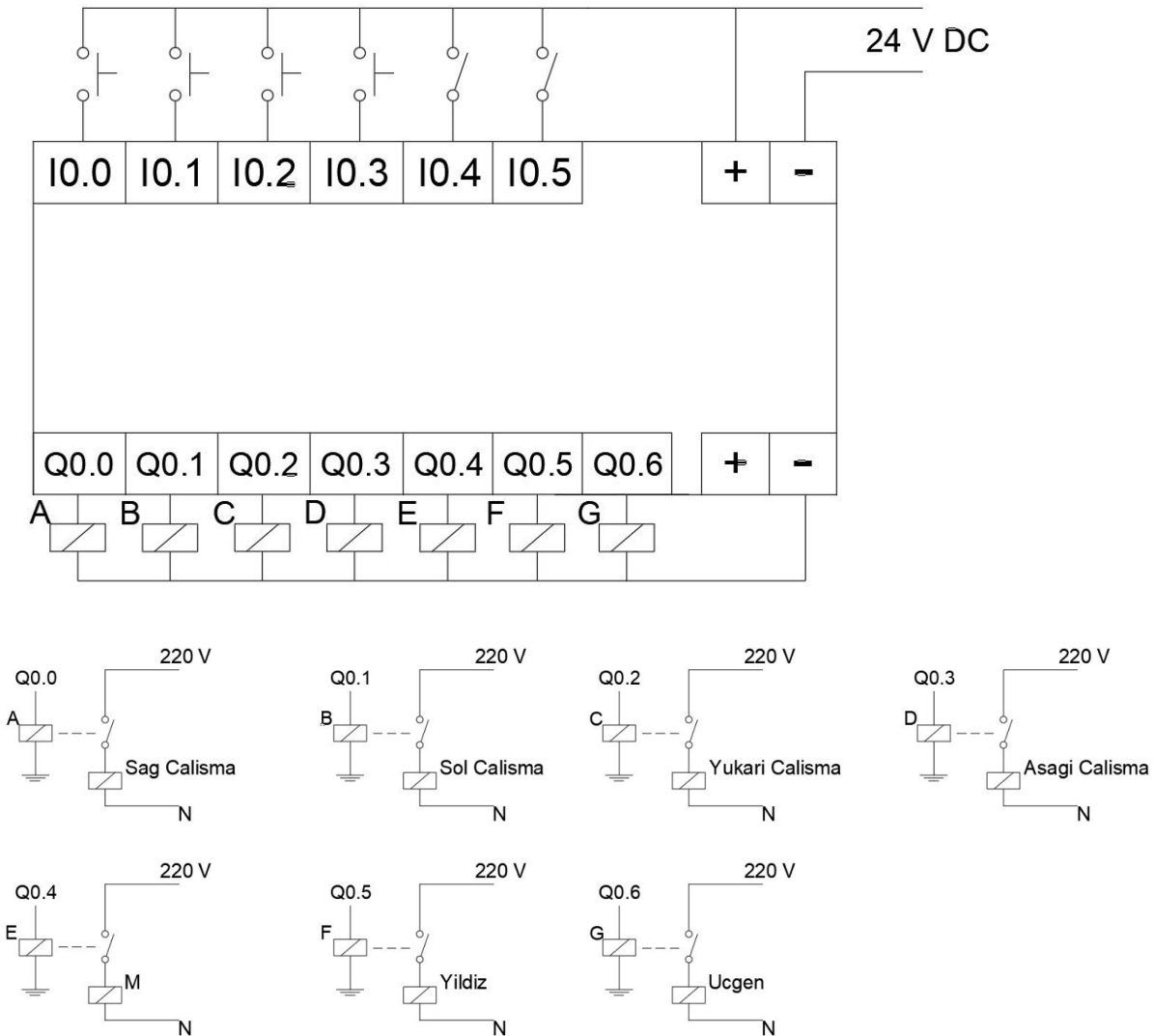
Vinç Kumandasının PLC çizimini ve güç devresini çiziniz.

Giriş – Çıkış

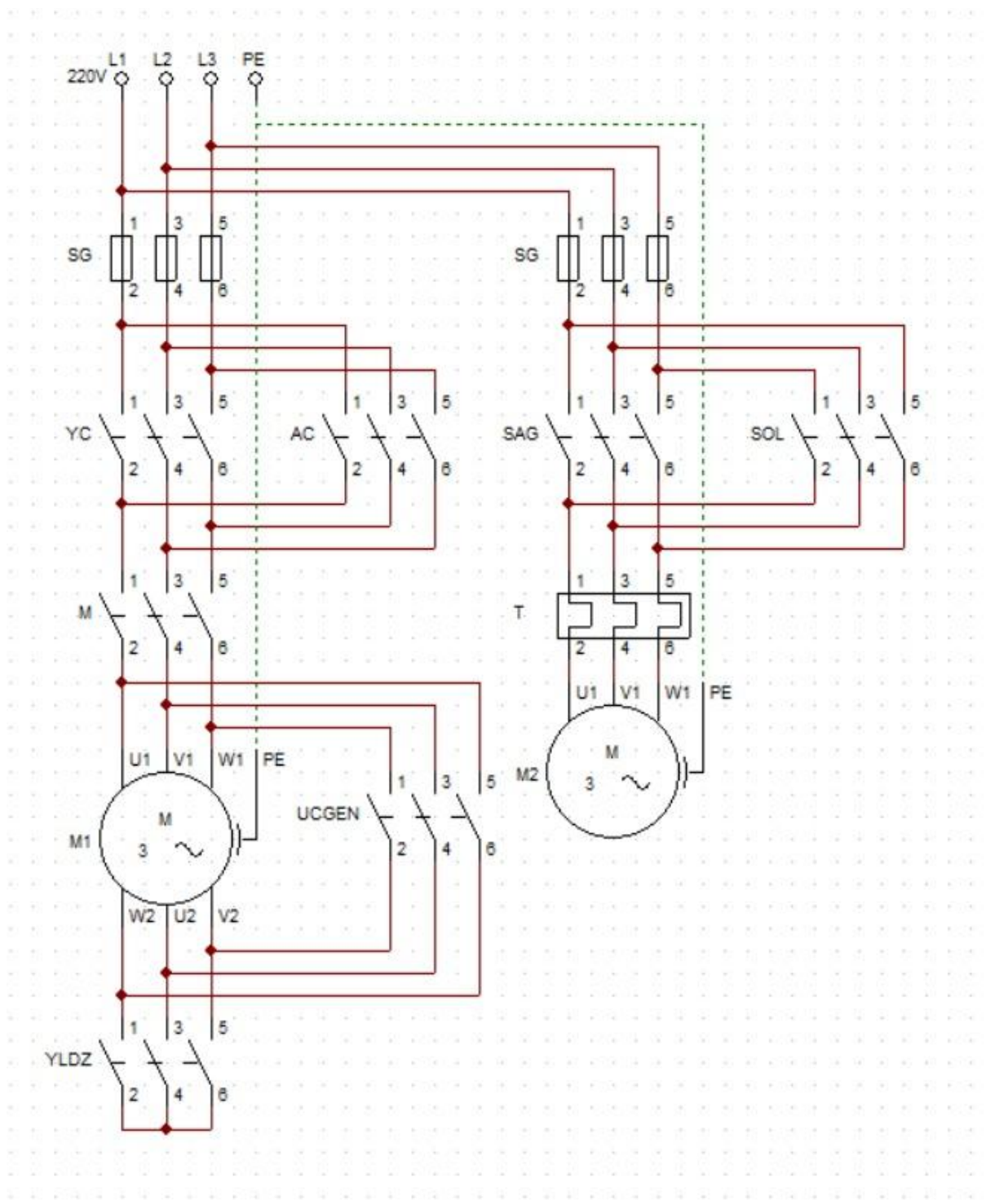
GİRİŞLER (6 GİRİŞ)	
SAĞ KONTROL	I0.0
SOL KONTROL	I0.1
YUKARI KONTROL	I0.2
AŞAĞI KONTROL	I0.3
SW 1	I0.5
SW 2	I0.4

ÇIKIŞLAR (7 ÇIKIŞ)	
SAĞ ÇALIŞMA	Q0.0
SOL ÇALIŞMA	Q0.1
YUKARI ÇALIŞMA	Q0.2
AŞAĞI ÇALIŞMA	Q0.3
MOTOR YILDIZ	Q0.5
MOTOR ÜÇGEN	Q0.6

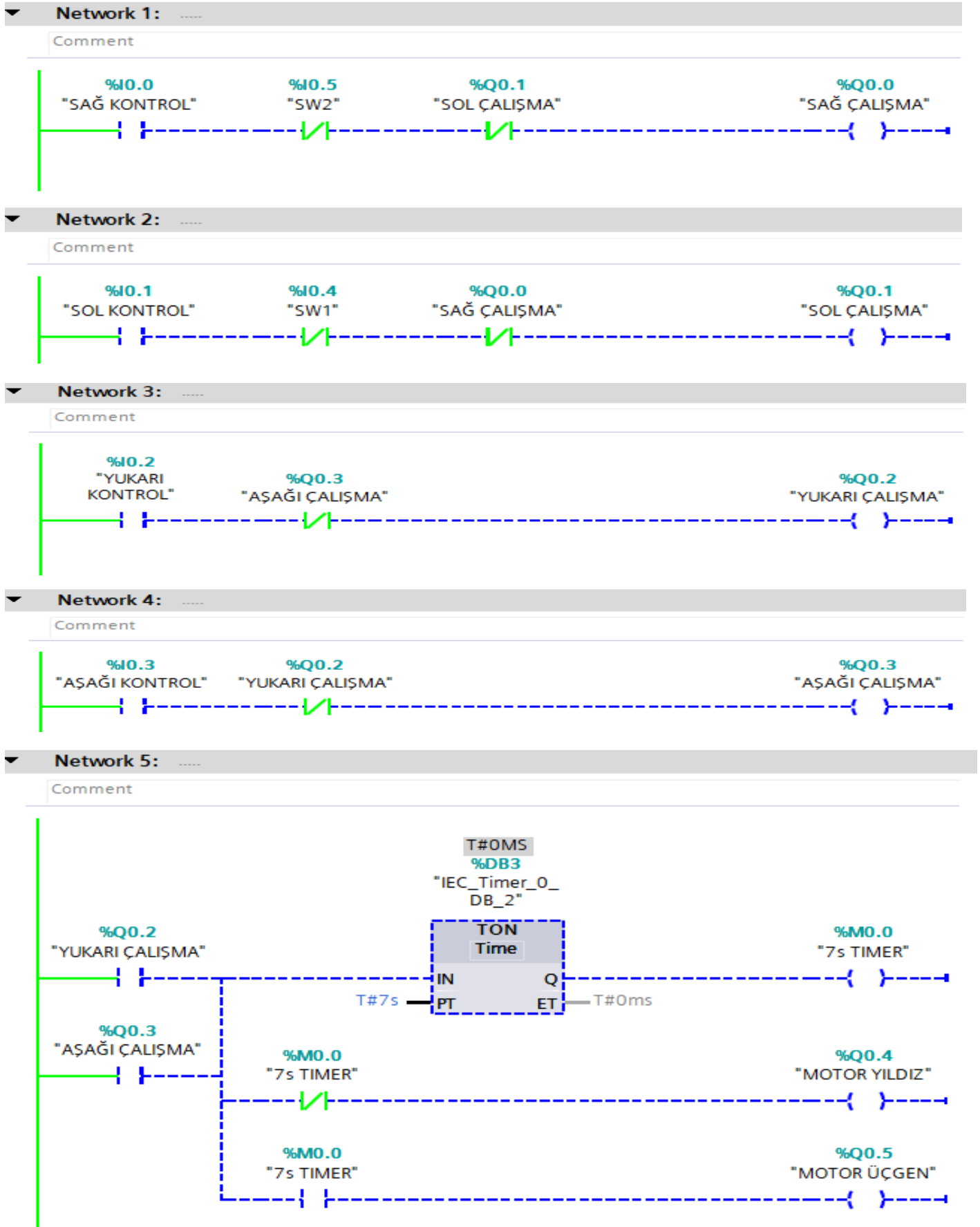
Dış Devre Bağlantı Şeması

Güç Devresi

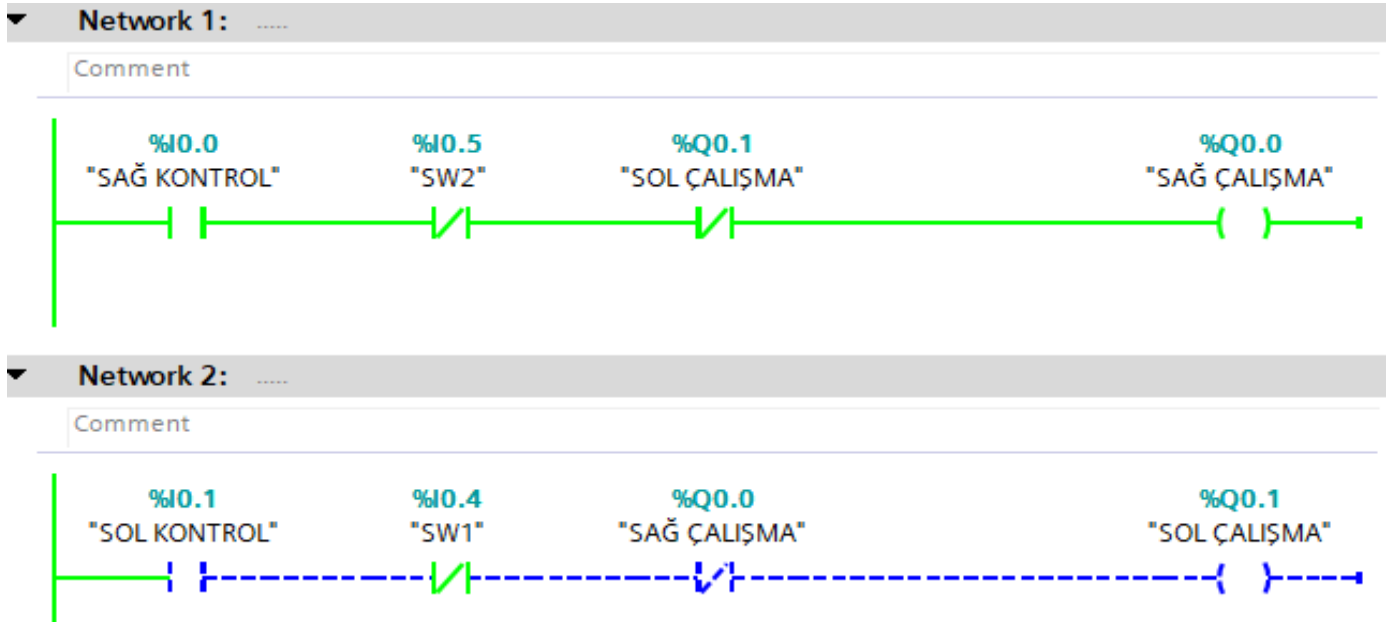

PLC Çizimi (Butonlar Pasif)

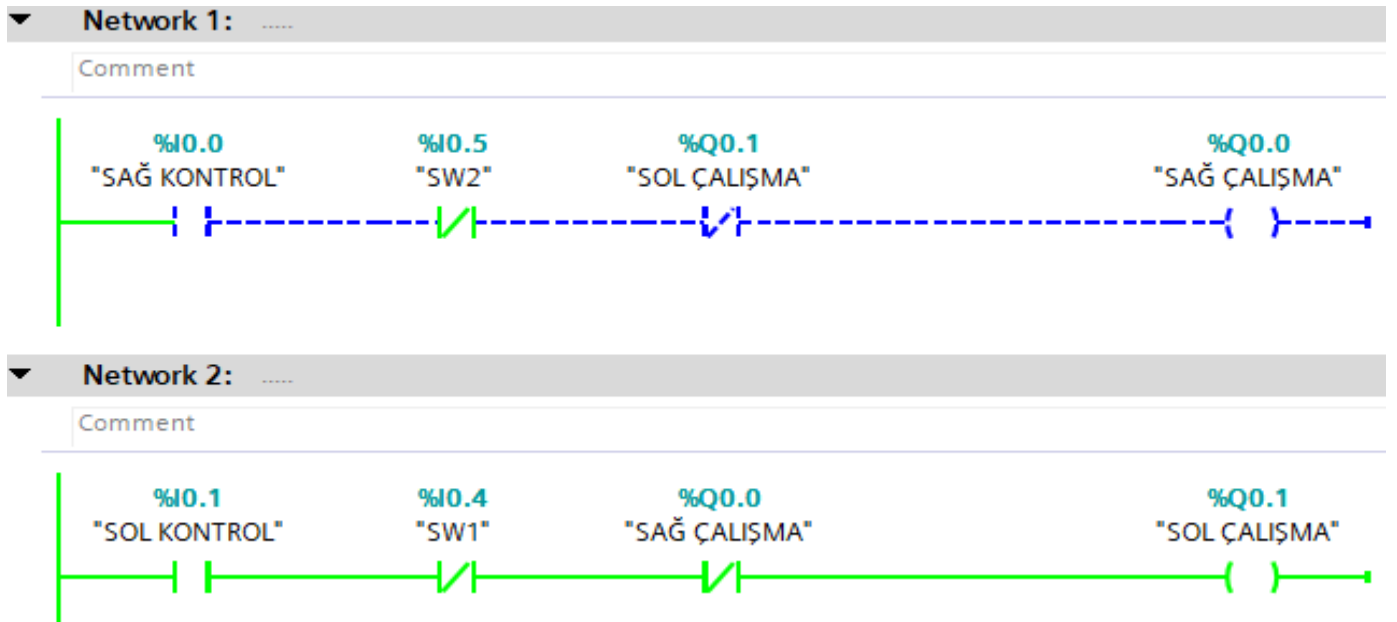

Şekil 10. Sistem (Butonlar Pasif)

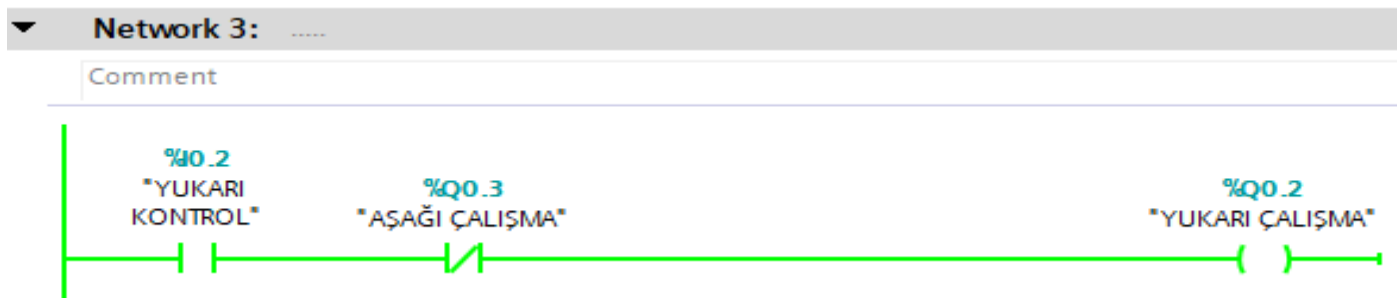
PLC Çizimi (Butonlar Aktif)

Şekil 11. Sağ Çalışma

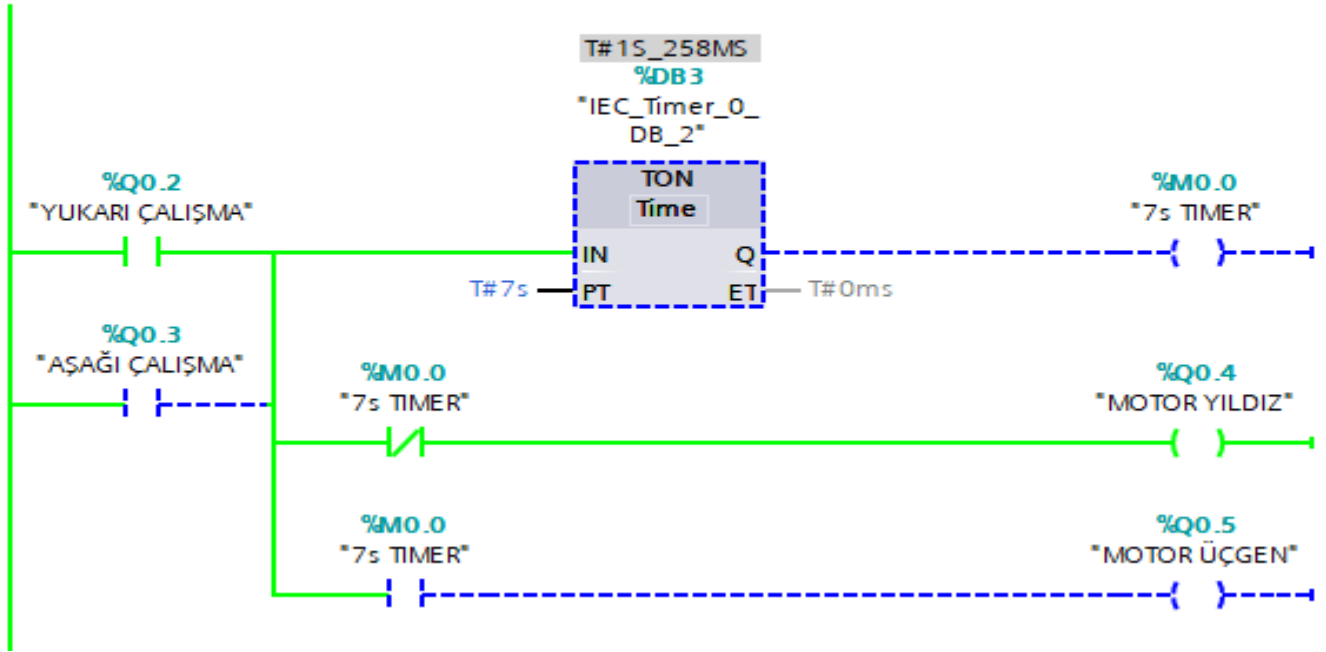
Şekil 12. Sol Çalışma

Şekil 13. Yukarı çalışma

Network 5:

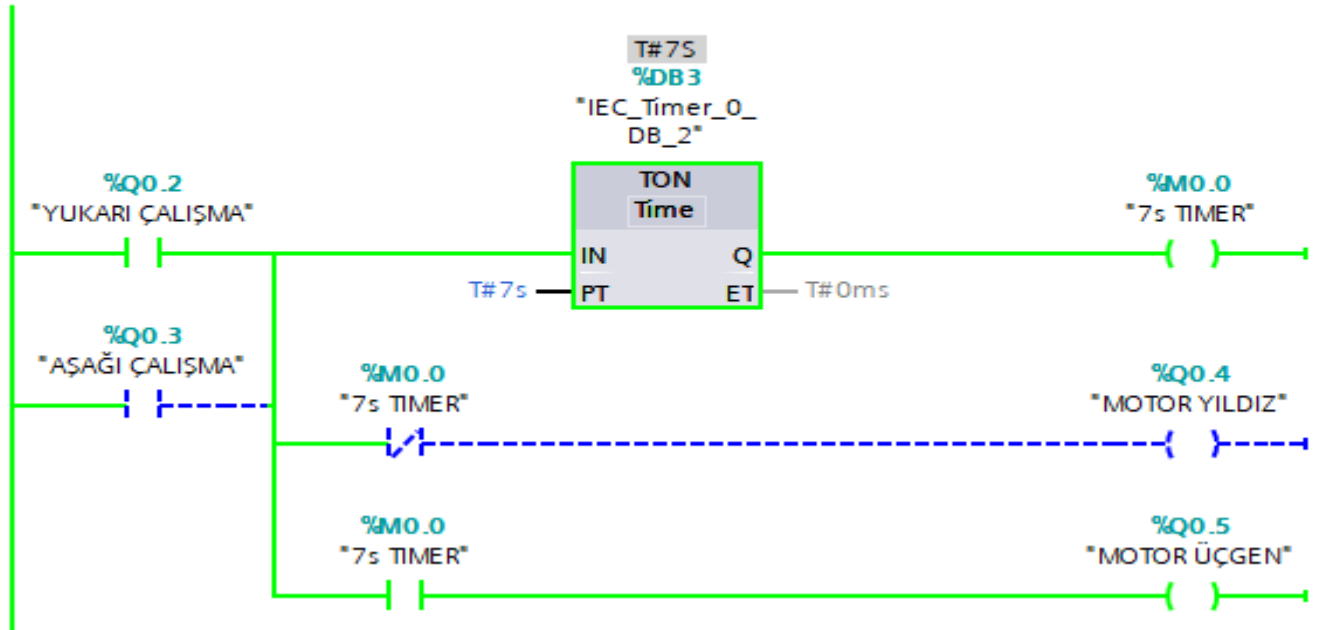
Comment

Şekil 14. Yukarı Yıldız Çalışma

Network 5:

Comment

Şekil 15. Yukarı Üçgen Çalışma

ÖRNEK 10

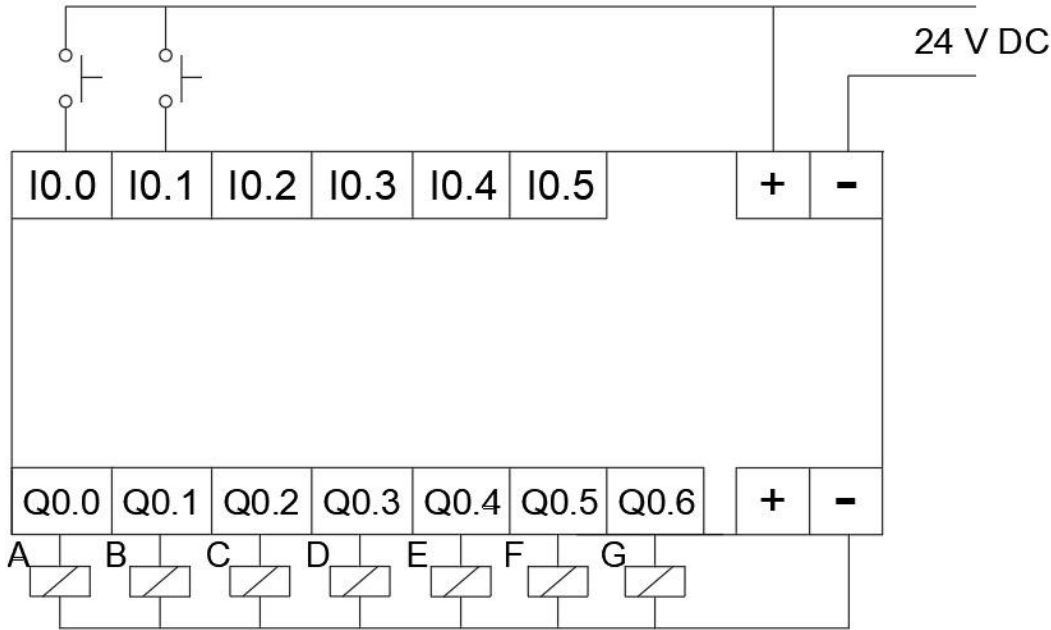
Start butonuna basıldığında m1 ve m3 motoru çalışacak m1 çalıştıktan 10s sonra m2 motoru ileri yönde çalışacak m4 motoru da devreye girecek, m4 devreye girdikten 15s sonra m1 motoru duracak, m1 motoru durduktan 10s sonra m2 motoru ileri ve m3 duracak, m3 durduktan 20s sonra m2 motoru geri yönde 30s çalışıp tüm sistemi durduracak.

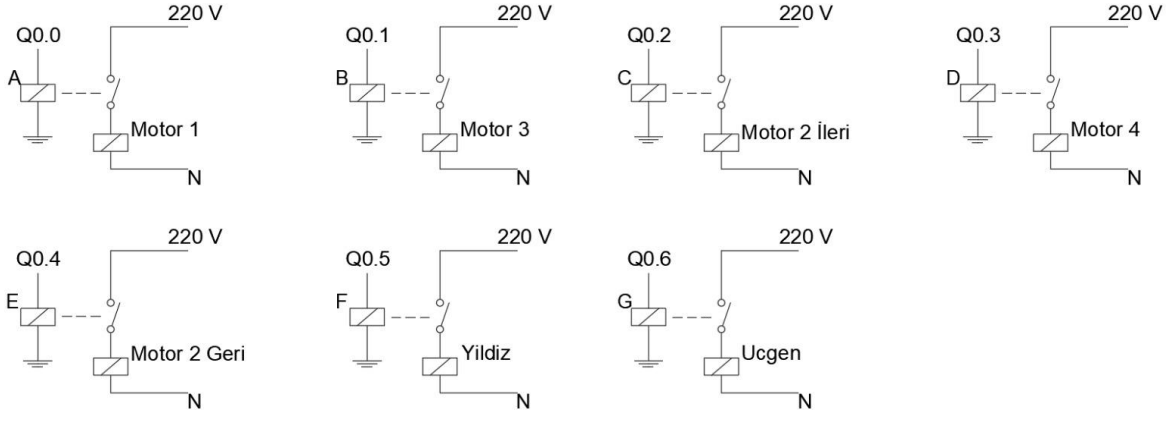
Giriş – Çıkış

GİRİŞLER	
STOP	I0.0
START	I0.1

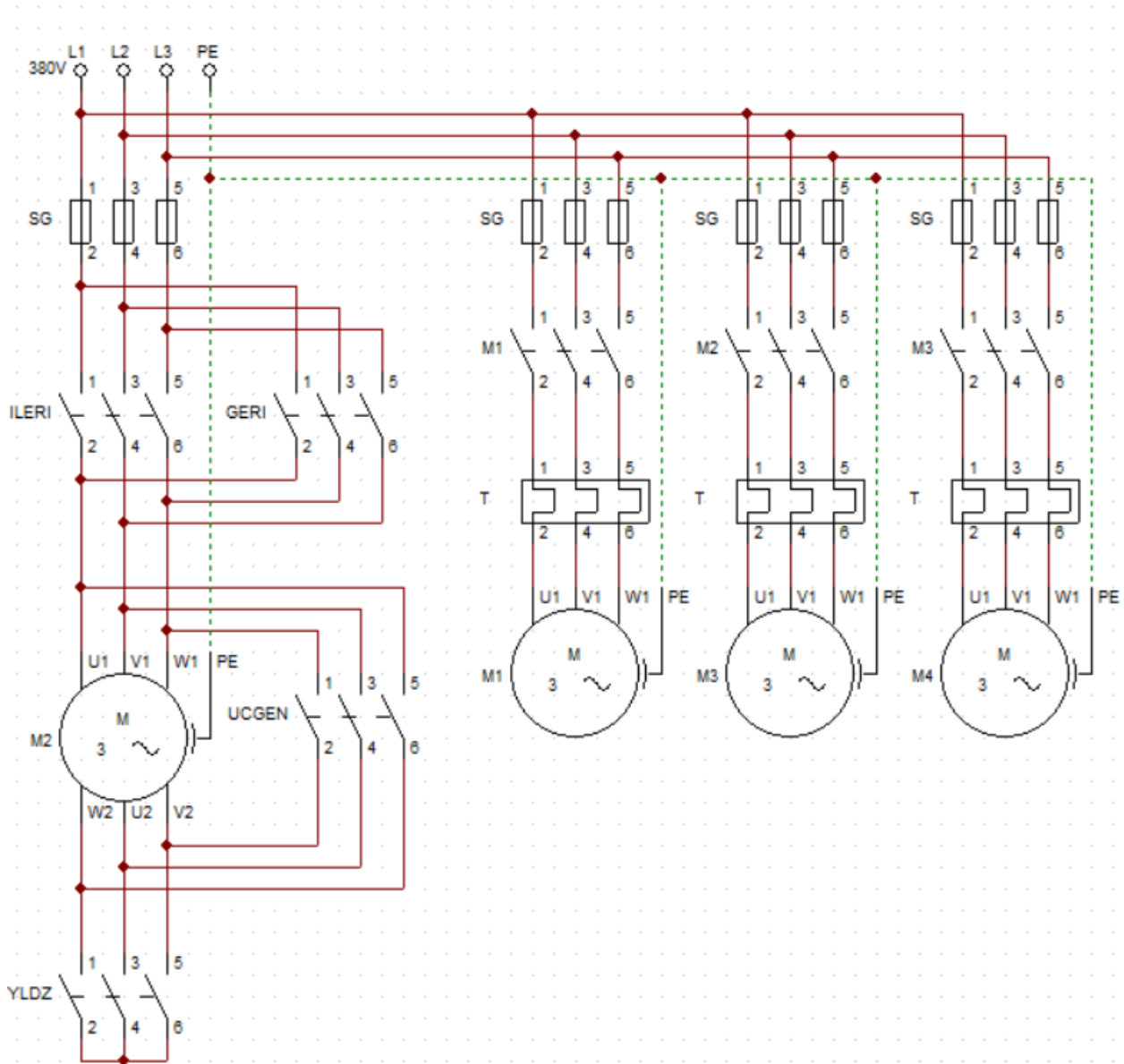
ÇIKIŞLAR	
MOTOR 1	Q0.0
MOTOR 2 (İLERİ)	Q0.1
MOTOR 3	Q0.2
MOTOR 4	Q0.3
MOTOR 2 (GERİ)	Q0.4
MOTOR 2 (YILDIZ)	Q0.5
MOTOR 2 (ÜÇGEN)	Q0.6

Dış Devre Bağlantı Şeması

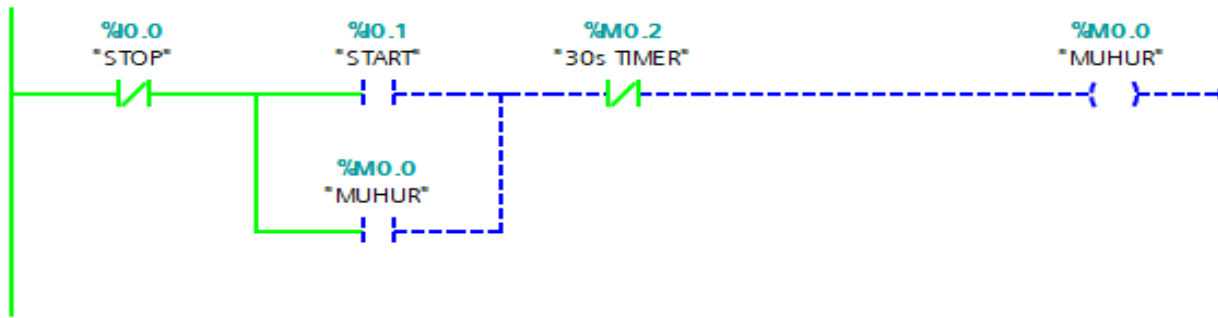
Güç Devresi

PLC Çizimi (Start Pasif)

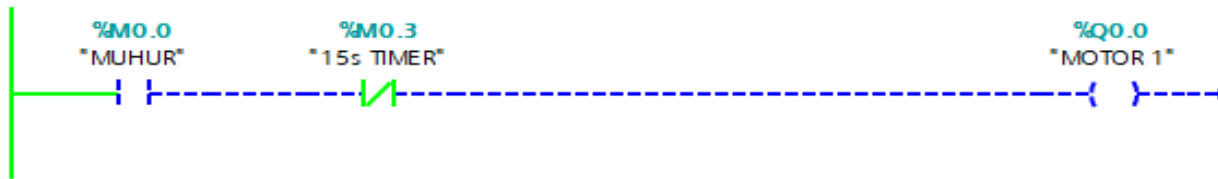
Network 1:

Comment

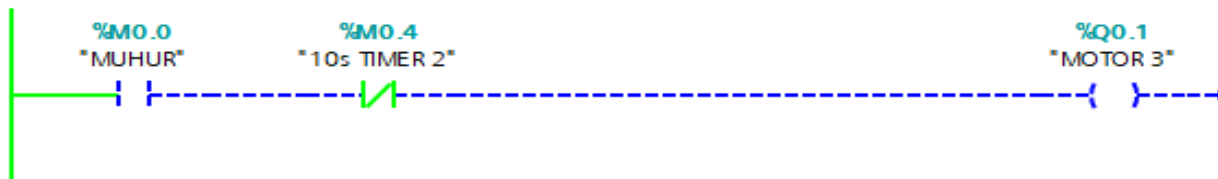
Network 2:

Comment

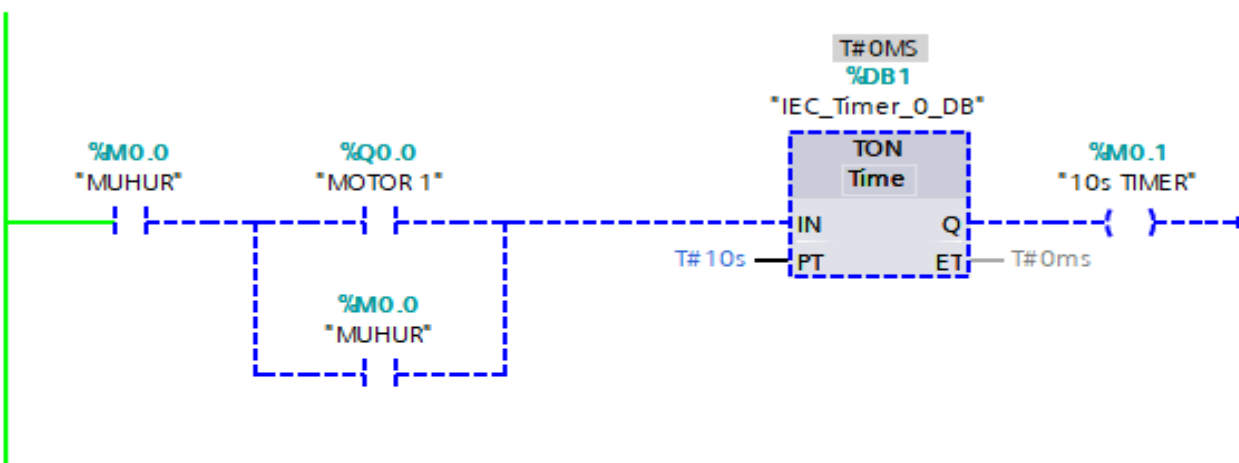
Network 3:

Comment

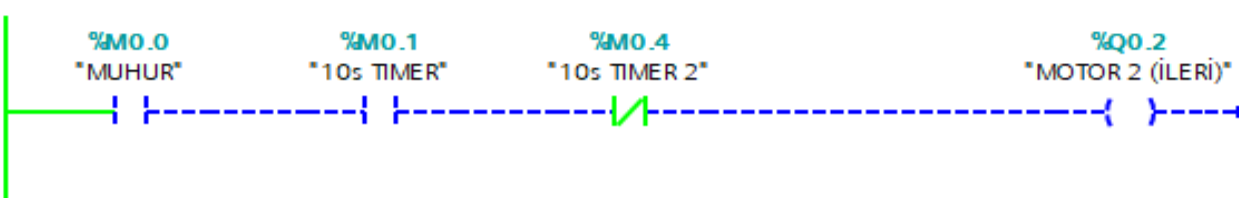
Network 4:

Comment

Network 5:

Comment

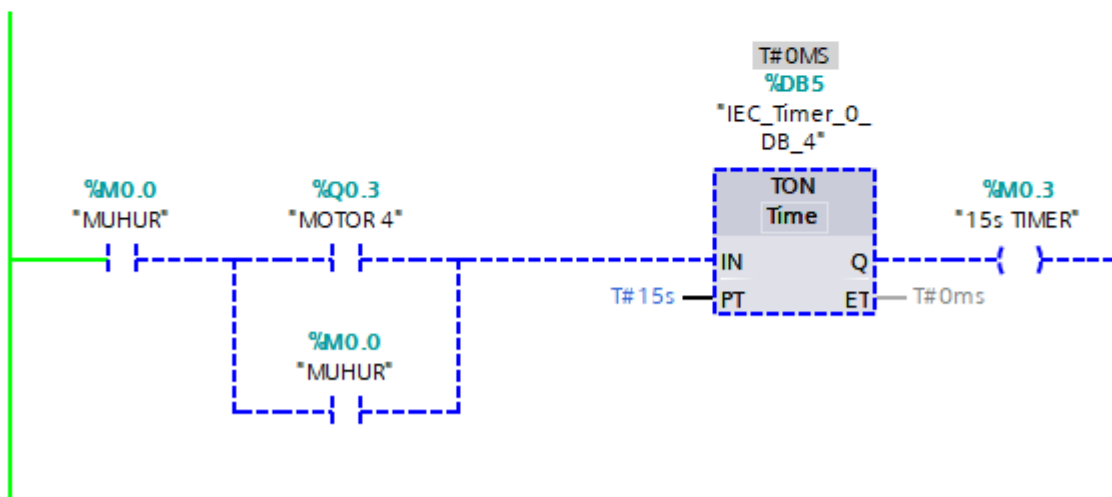
Network 6:

Comment

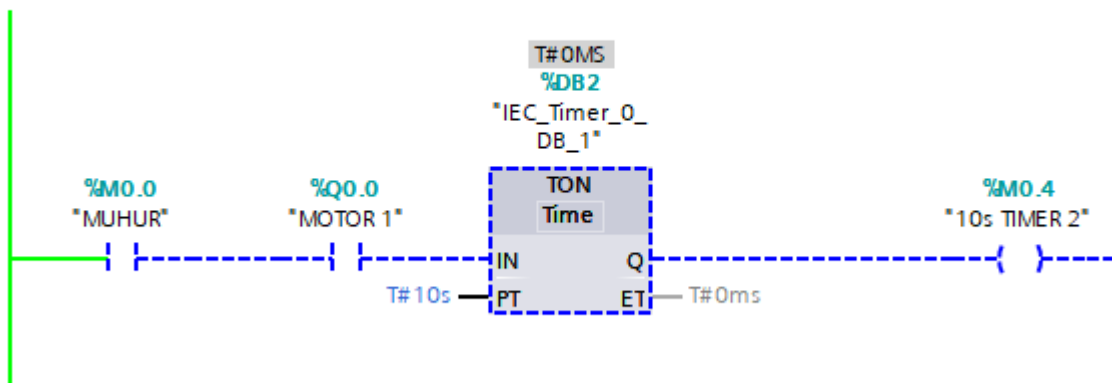
Network 7:

Comment

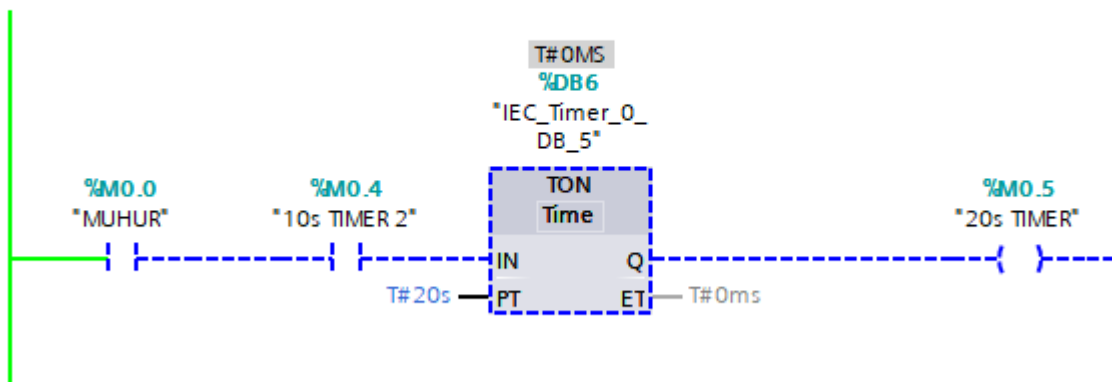
Network 8:

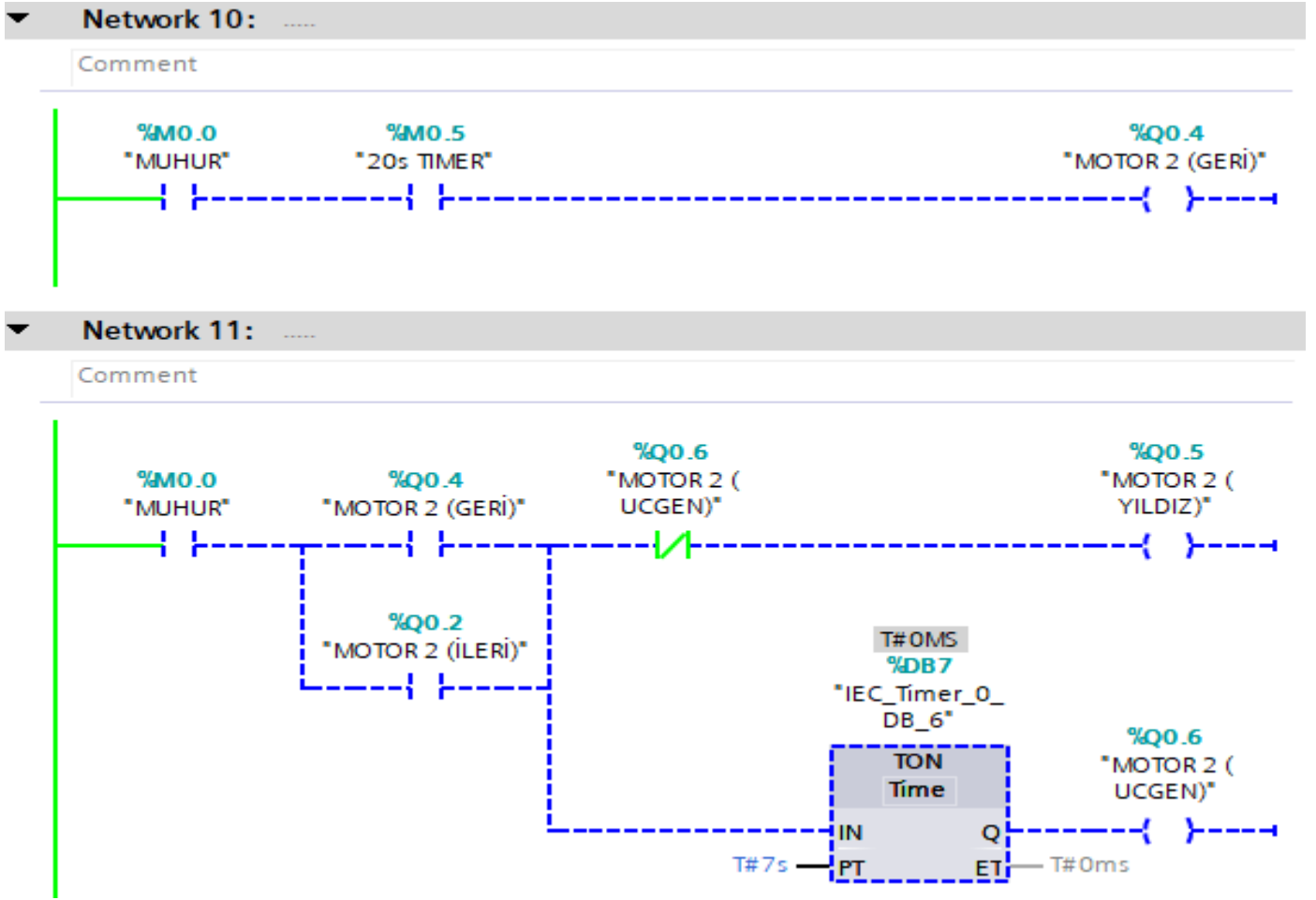
Comment

Network 9:

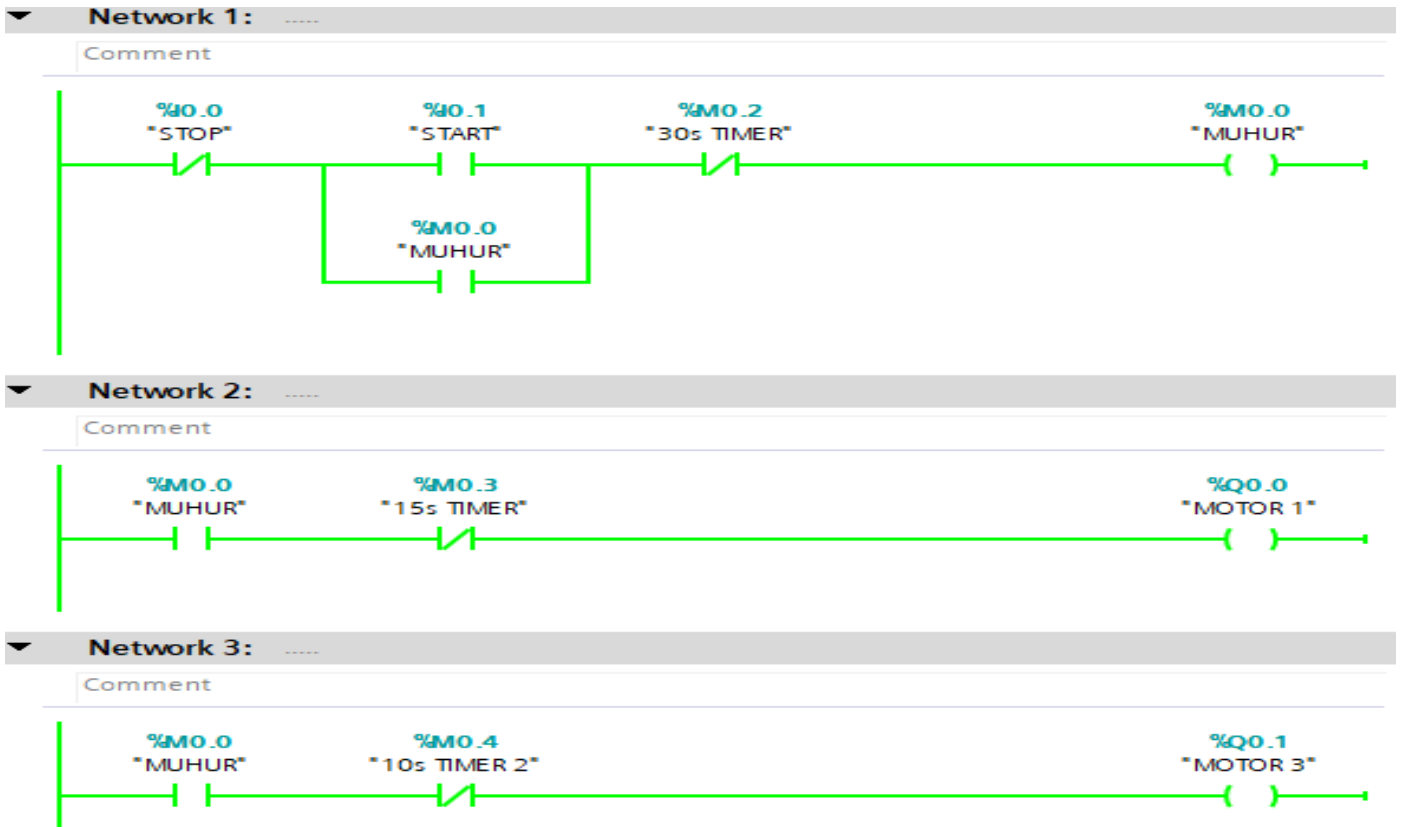
Comment

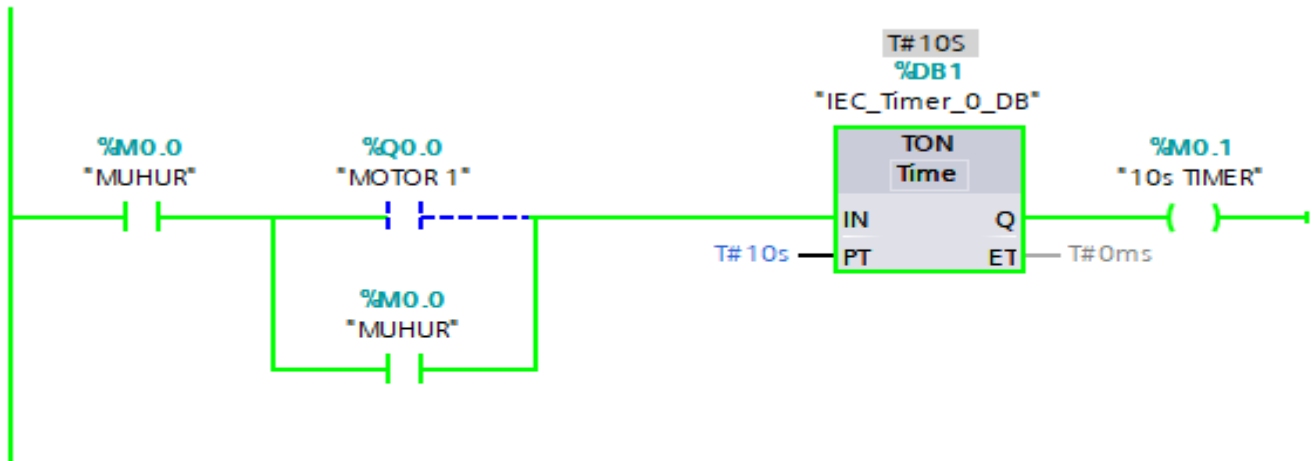
Şekil 16. Sistem (Start Pasif)

PLC Çizimi (Start Aktif)

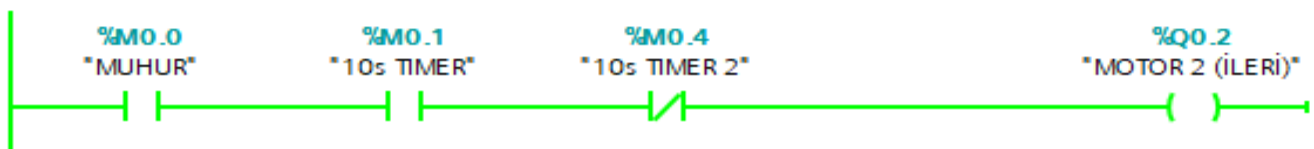
▼ **Network 4:**

Comment

▼ **Network 5:**

Comment

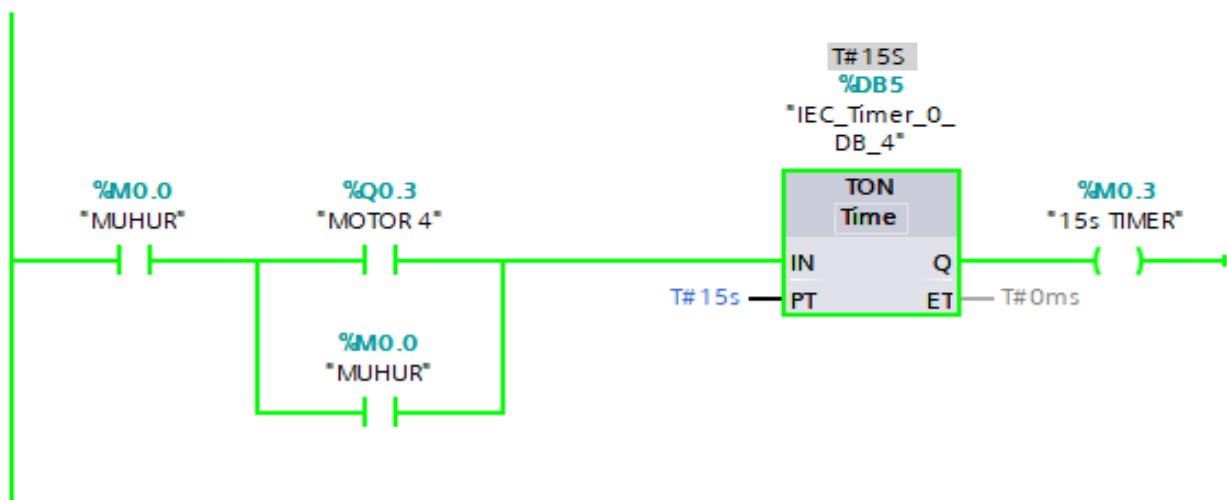
▼ **Network 6:**

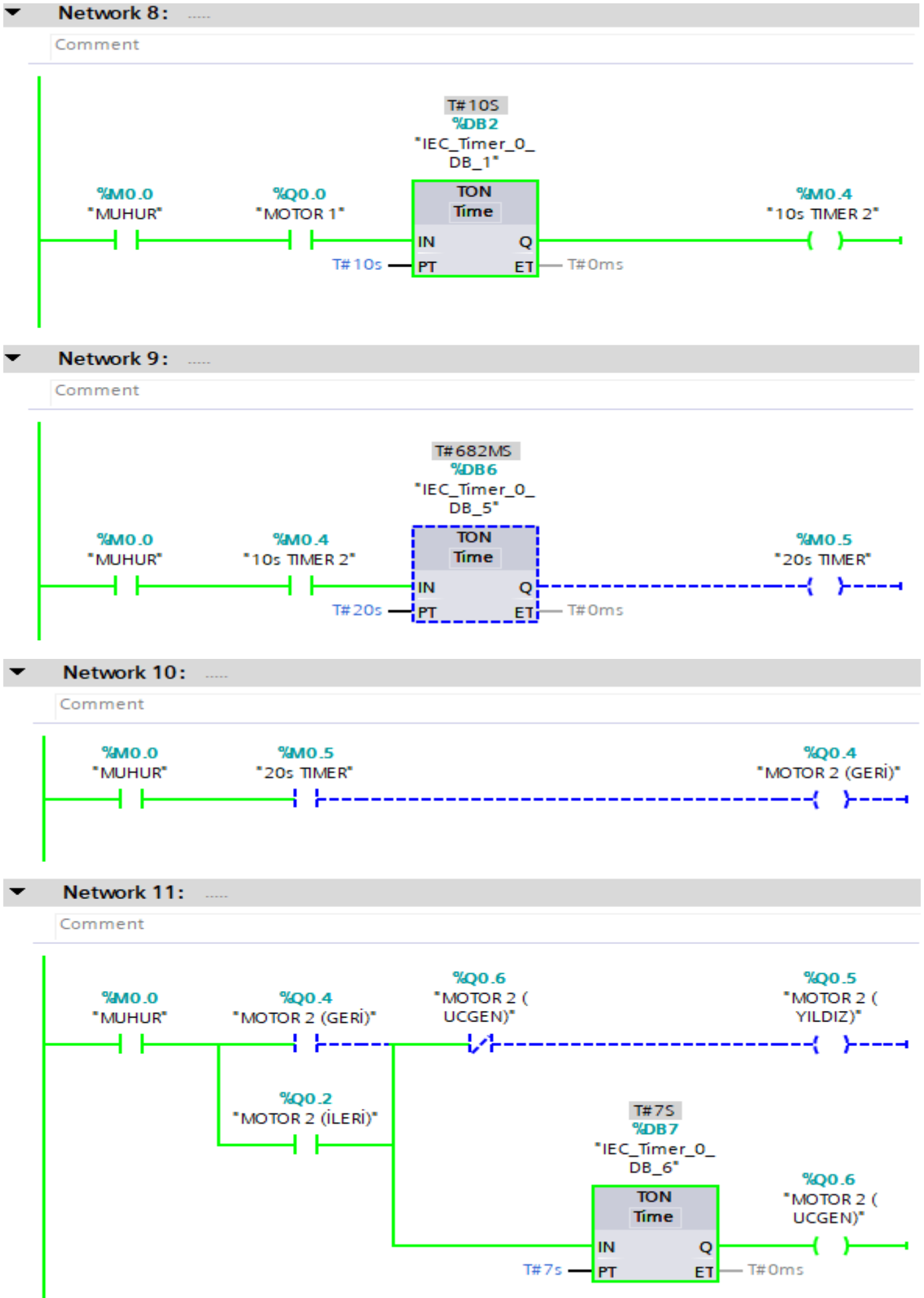
Comment

▼ **Network 7:**

Comment

Şekil 17. Sistem (Start Aktif)

ÖRNEK 11

Bir sistemde 5 adet motor vardır. Starta basıldığında 2. Ve 5. Motor çalışmaya başlamaktadır. 2. Motor çalıştıktan 10s sonra 1. Ve 3. Motor devreye girmektedir. 3. Motor çalıştıktan 15s sonra 2. Motor devreden çıkıp 4. Motor devreye girmektedir. 4. Motor çalışmaya başladıktan 20s sonra 5. Motor, 30s sonra 3. Motor devreden çıkmaktadır. 5. Motor devreden çıktıktan 12s sonra sistem tamamen duracaktır.

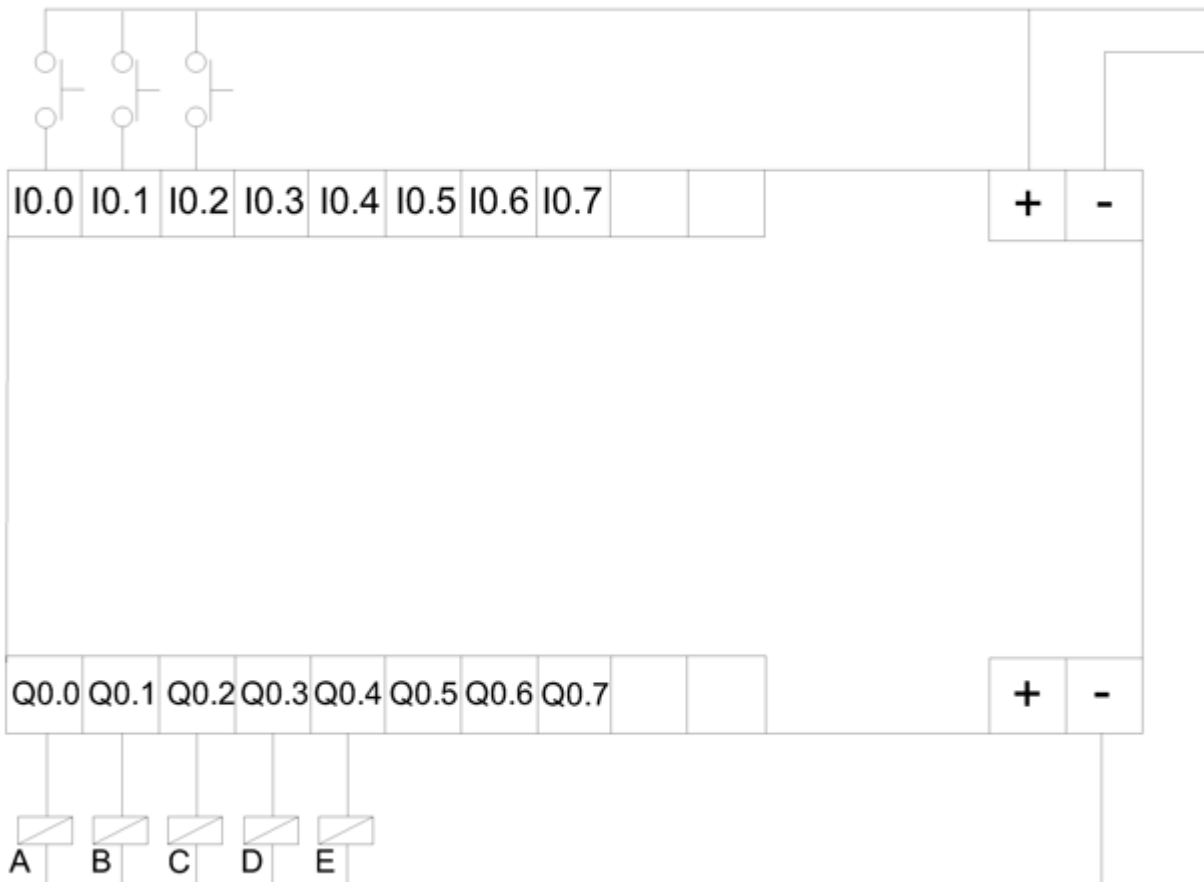
ÇÖZÜM 1

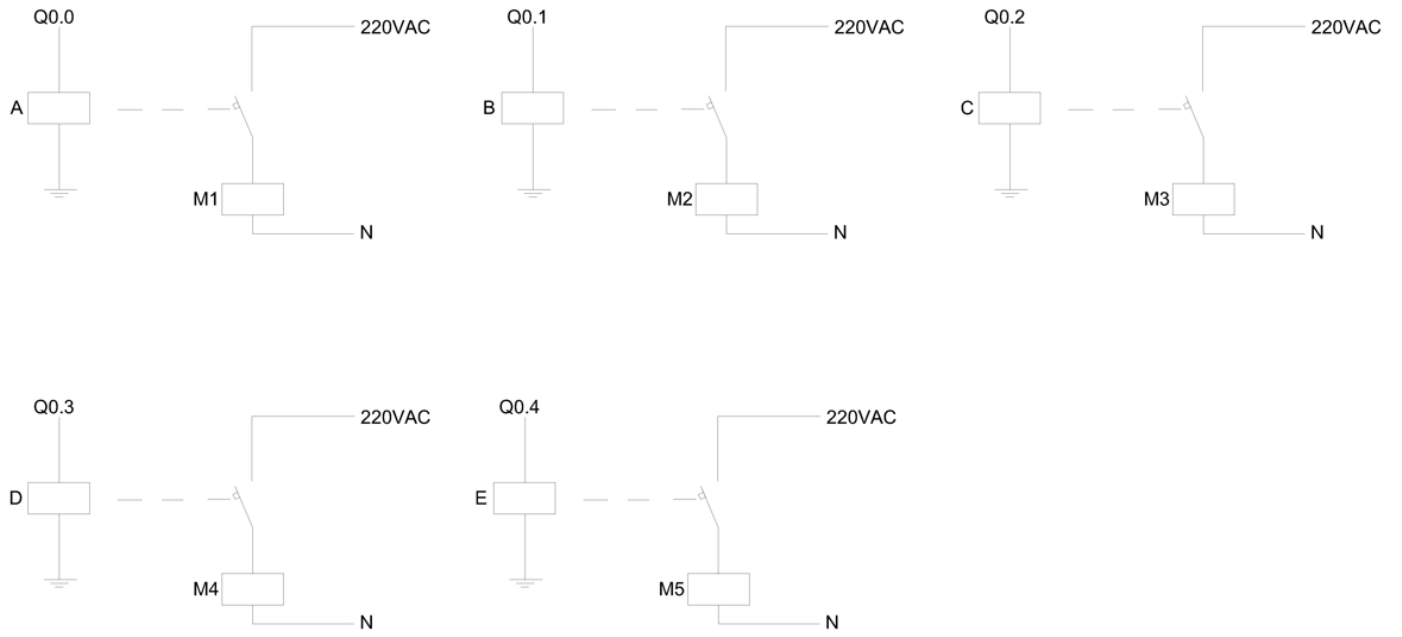
Giriş – Çıkış

GİRİŞLER	
STOP	I0.0
START	I0.1

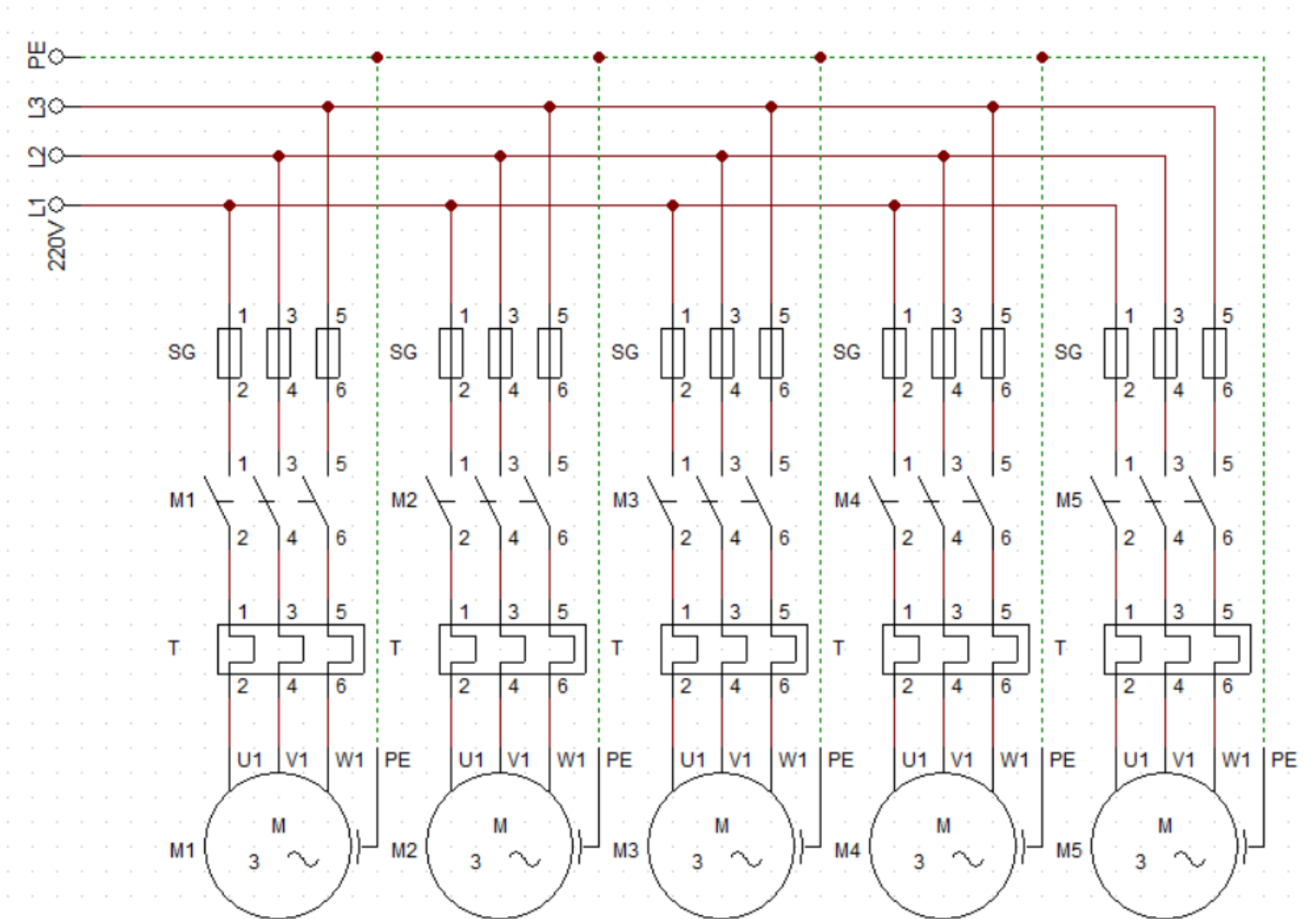
ÇIKIŞLAR	
MOTOR 1	Q0.0
MOTOR 2	Q0.1
MOTOR 3	Q0.2
MOTOR 4	Q0.3
MOTOR 5	Q0.4

Dış Devre Bağlantı Şeması

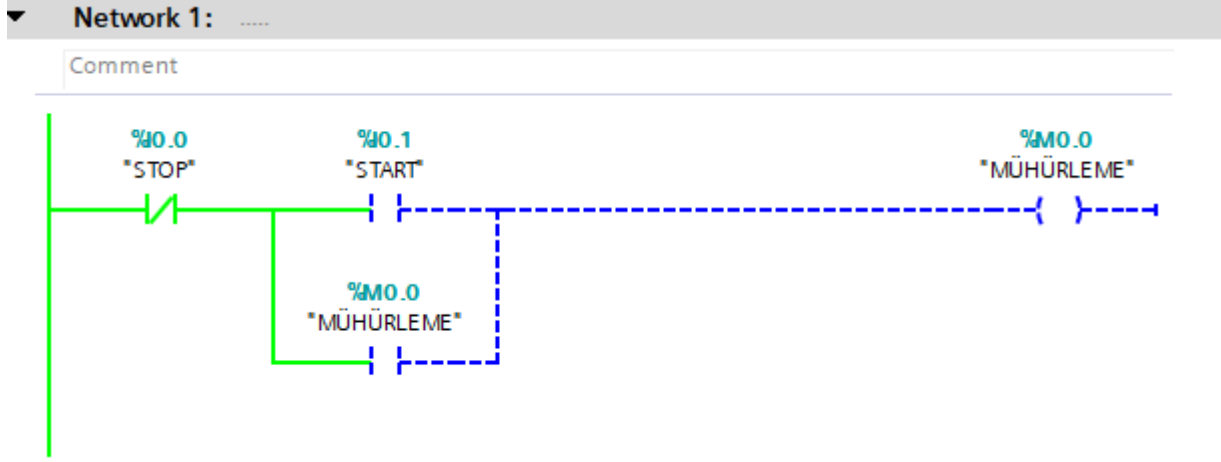
Güç Devresi

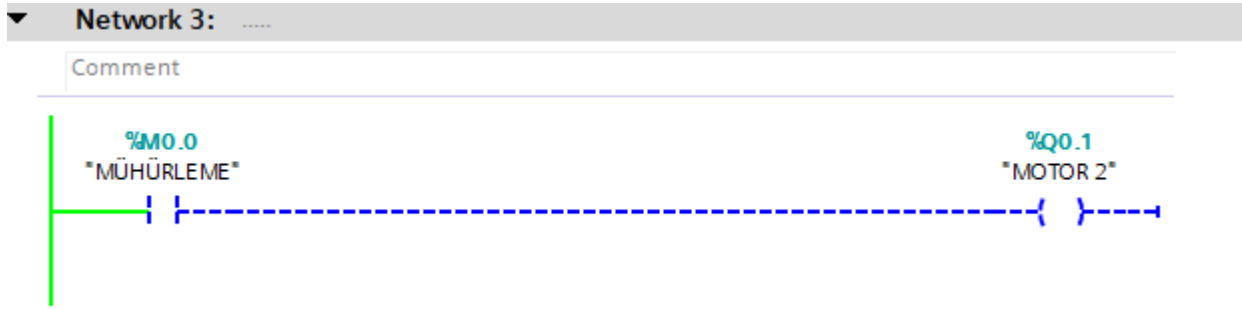
AŞAMA 1

Starta basıldığında 2. Ve 5. Motor çalışmaya başlamaktadır.

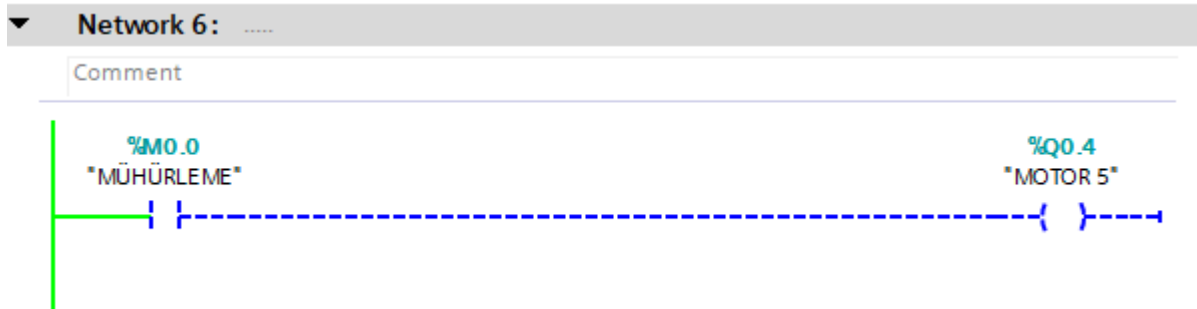
STARTA BASILMADAN ÖNCE

Şekil 18. STARTA BASILMADAN ÖNCE MÜHÜRLEME

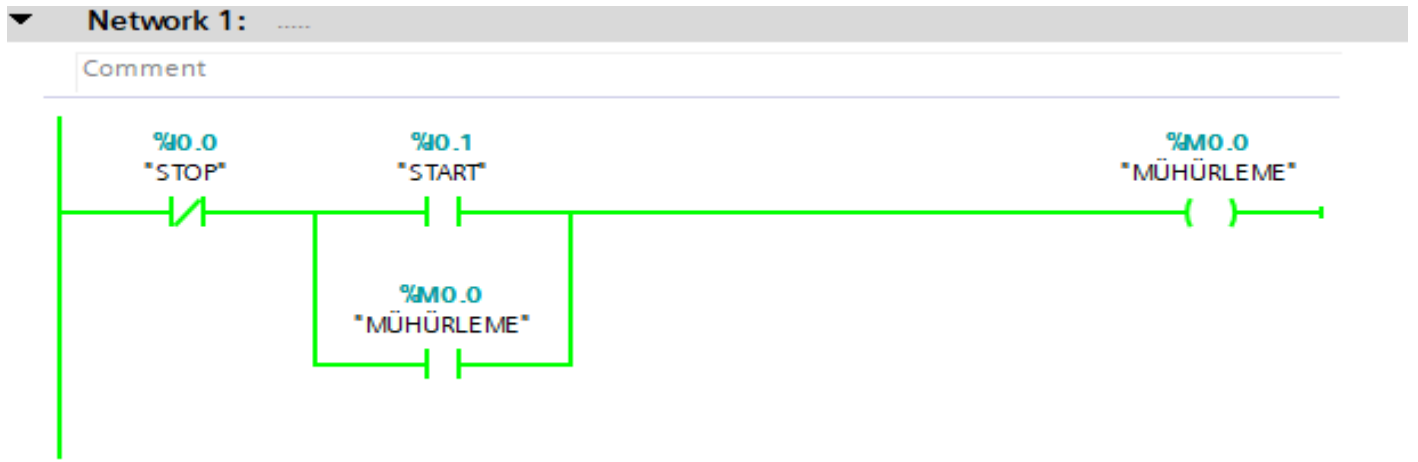

Şekil 19. STARTA BASILMADAN ÖNCE MOTOR 2

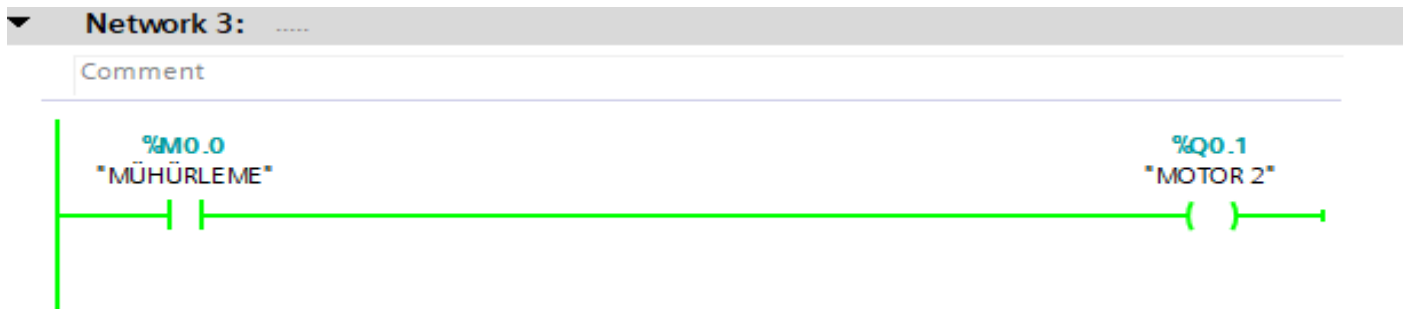

Şekil 20. STARTA BASILMADAN ÖNCE MOTOR 5

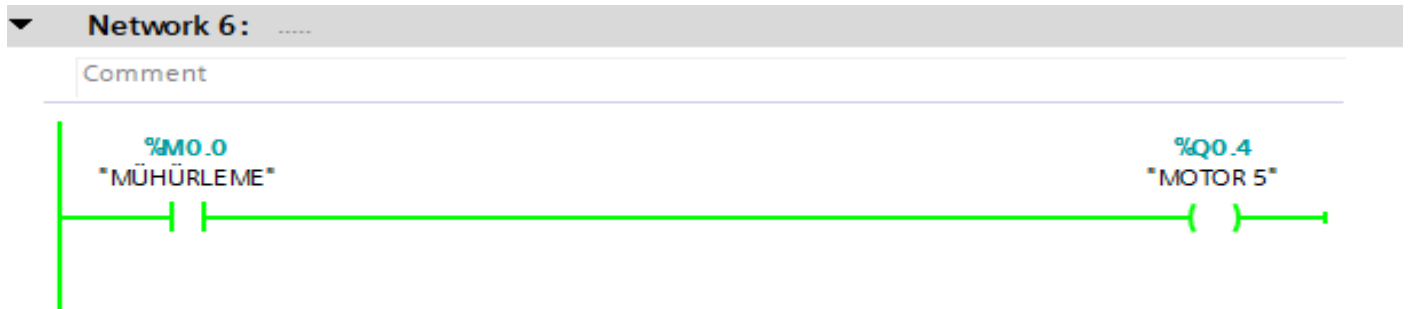
STARTA BASILDIKTAN SONRA

Şekil 21. STARTA BASILDIKTAN SONRA MÜHÜRLEME

Şekil 22.: STARTA BASILDIKTAN SONRA MOTOR 2

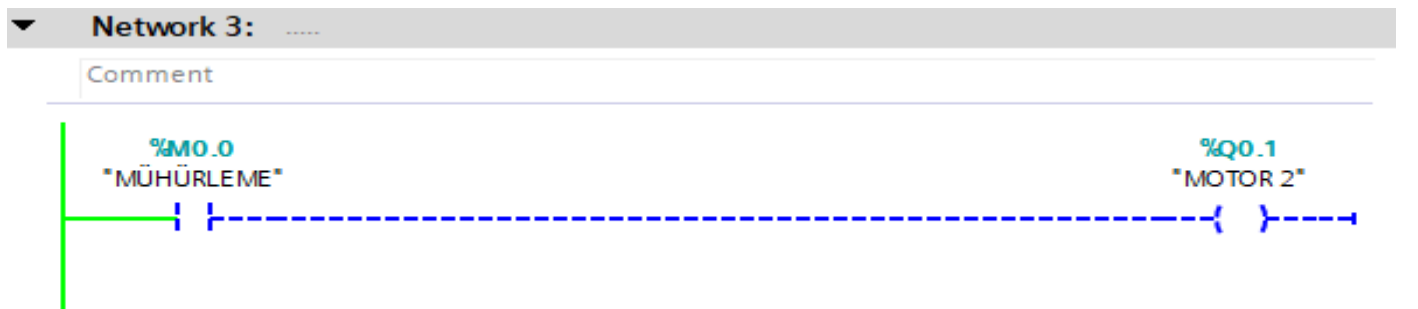

Şekil 23.: STARTA BASILDIKTAN SONRA MOTOR 5

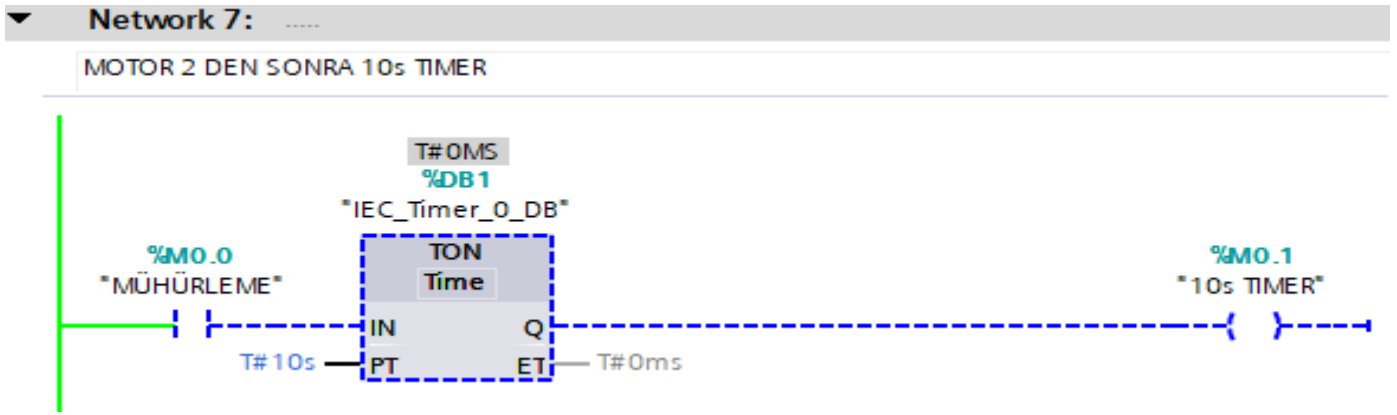
AŞAMA 2

2. Motor çalıştıktan 10s sonra 1. Ve 3. Motor devreye girmektedir.

STARTA BASILMADAN ÖNCE

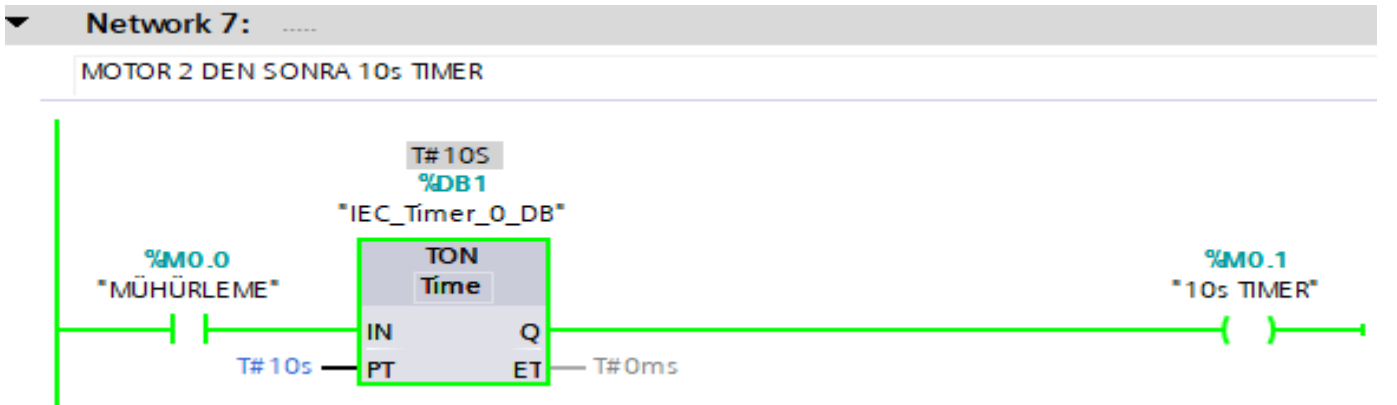

Şekil 24. STARTA BASILMADAN ÖNCE MOTOR 2

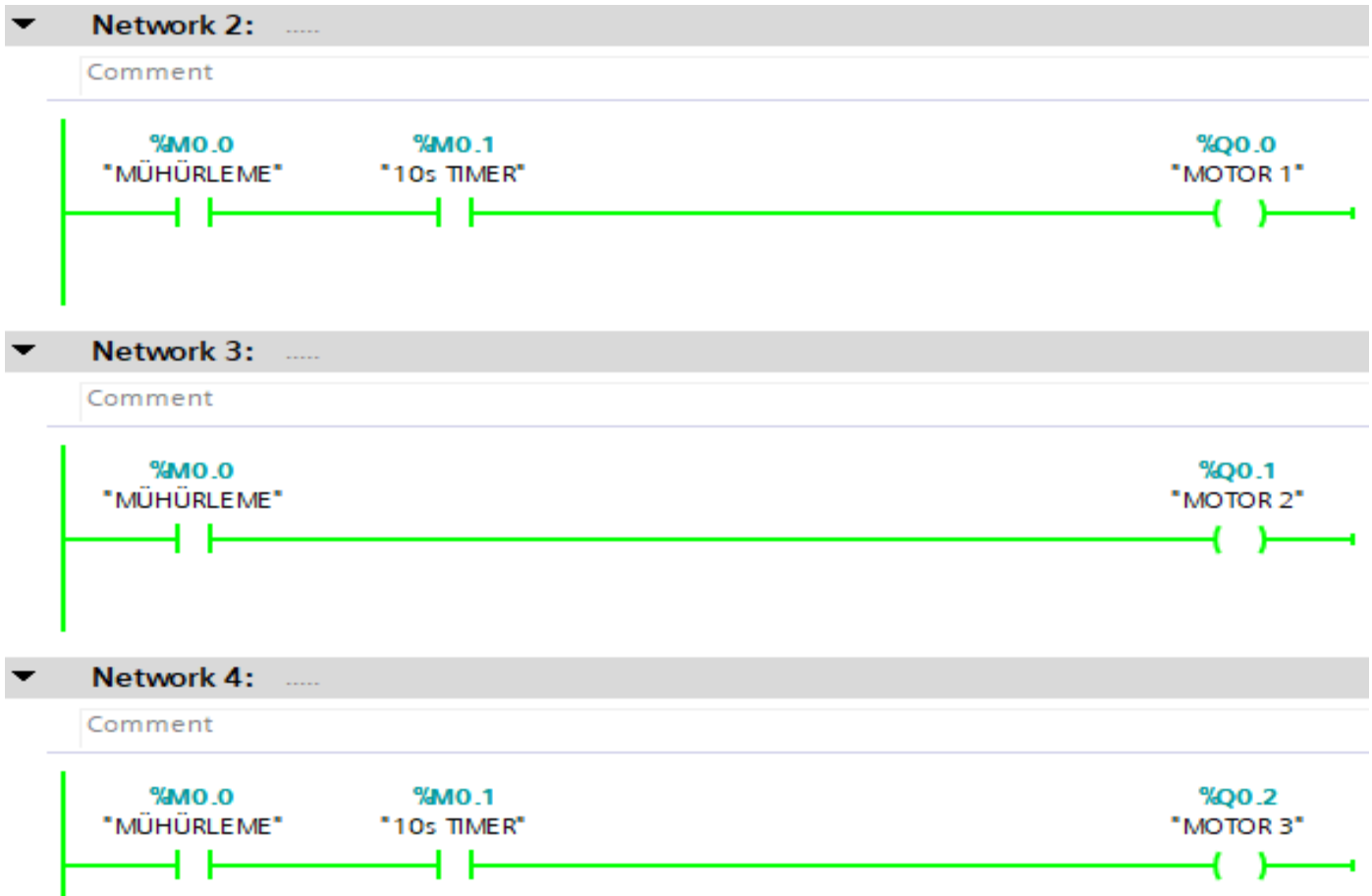

Şekil 25. STARTA BASILMADAN ÖNCE 10s TIMER

STARTA BASILDIKTAN ve 10s TIMER ÇALIŞTIKTAN SONRA

Şekil 26. STARTA BASILDIKTAN 10s SONRA TIMER

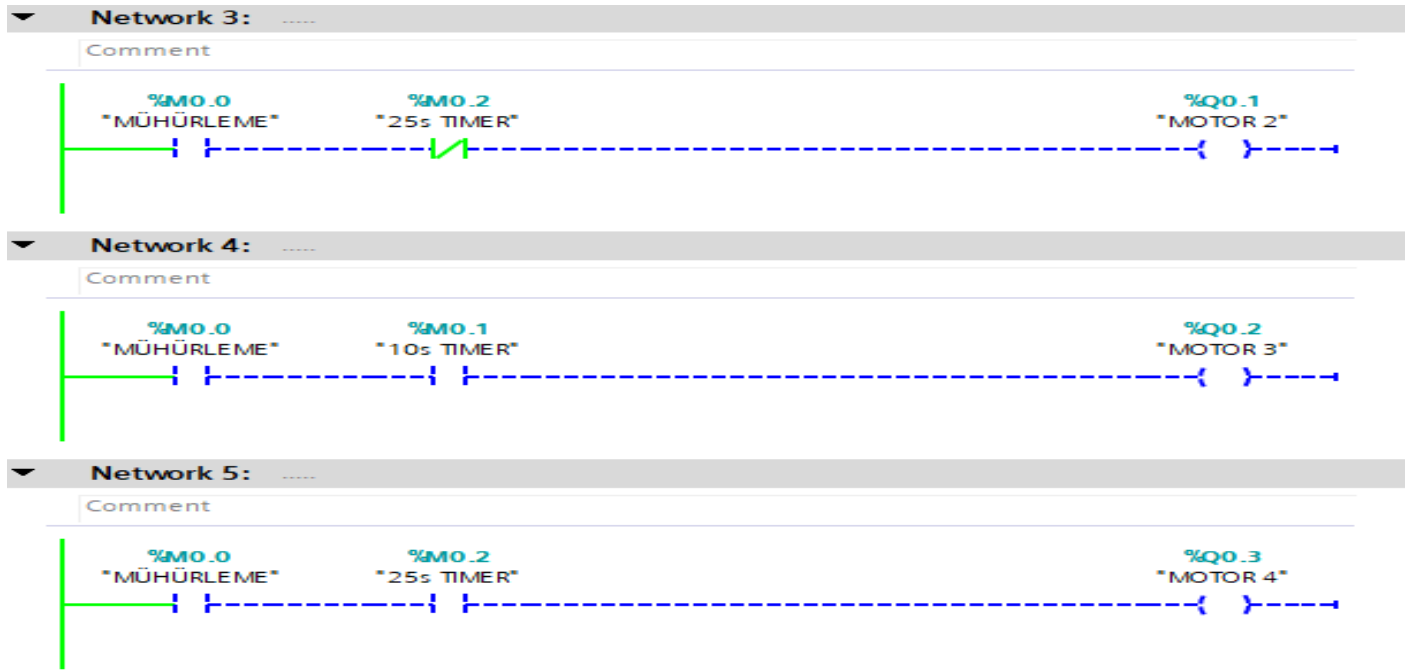

Şekil 27. 10s TIMER' dan SONRA MOTOR 1 ve MOTOR 3

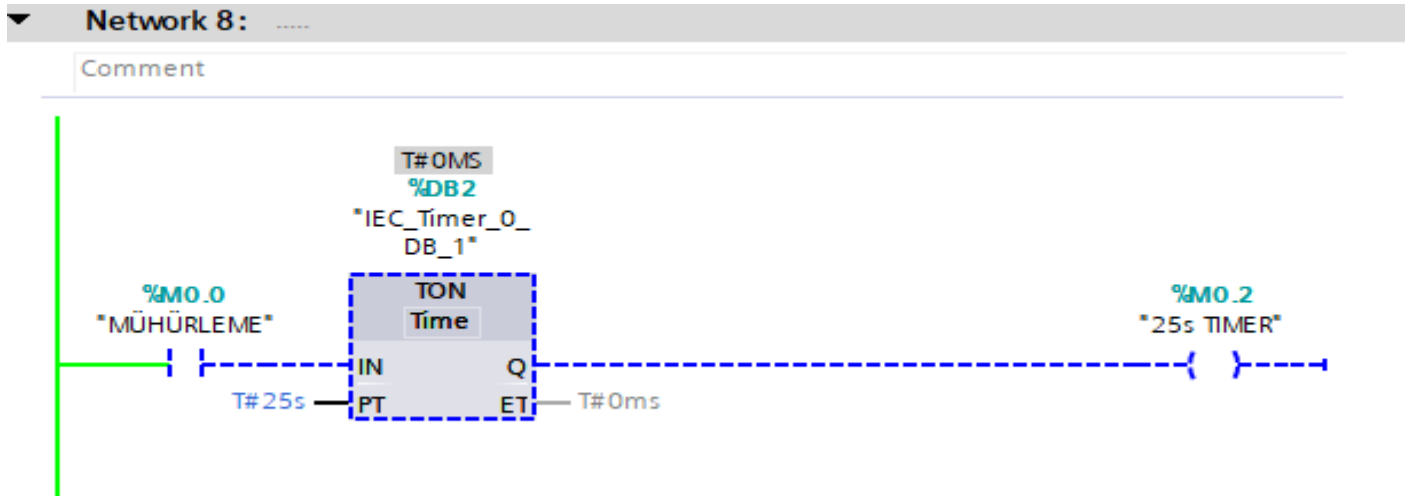
AŞAMA 3

3. Motor çalıştıktan 15s sonra 2. Motor devreden çıkıp 4. Motor devreye girmektedir.

STARTA BASILMADAN ÖNCE

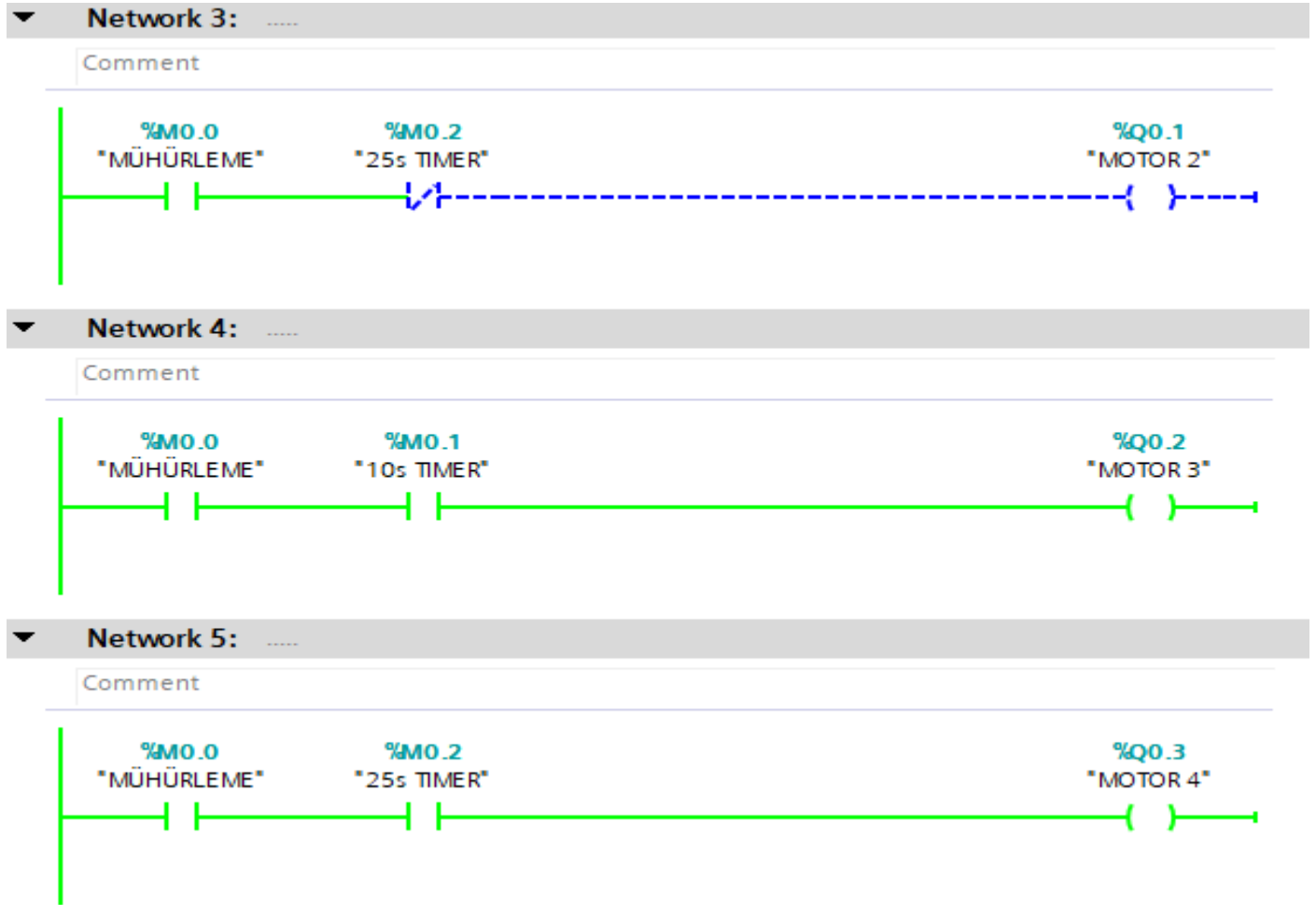

Şekil 28. STARTA BASILMADAN ÖNCE MOTOR 2, MOTOR 3 ve MOTOR 4

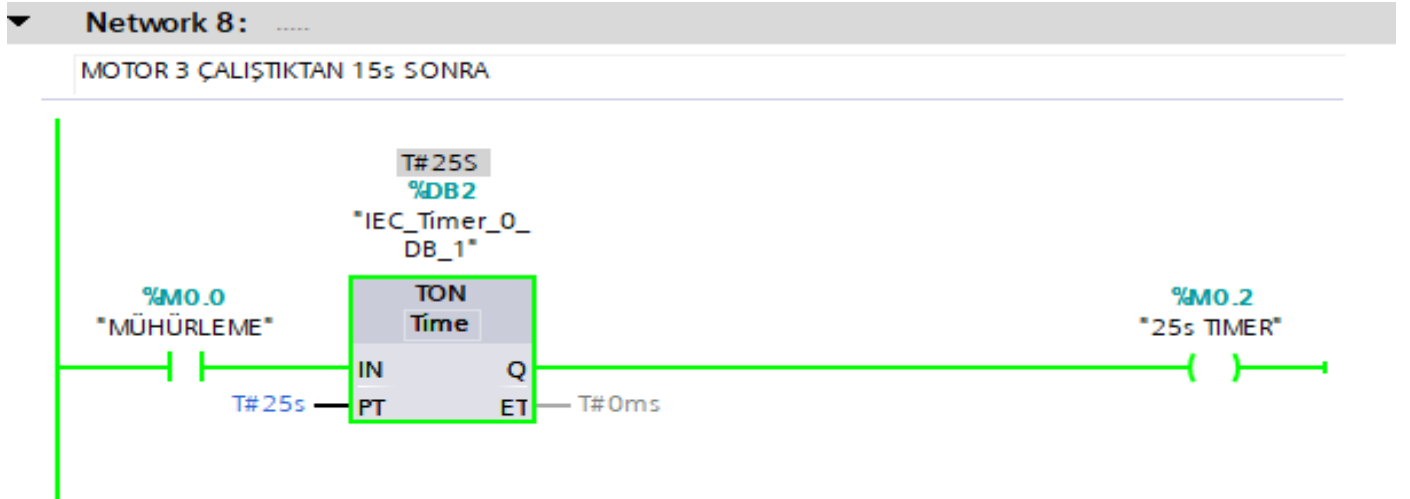

Şekil 29. STARTA BASILMADAN ÖNCE 25s TIMER

STARTA BASILDIKTAN ve MOTOR 3 ÇALIŞTIKTAN 15s SONRA

Şekil 30. STARTA BASILDIKTAN 25s SONRA MOTOR 2, MOTOR 3 ve MOTOR 4

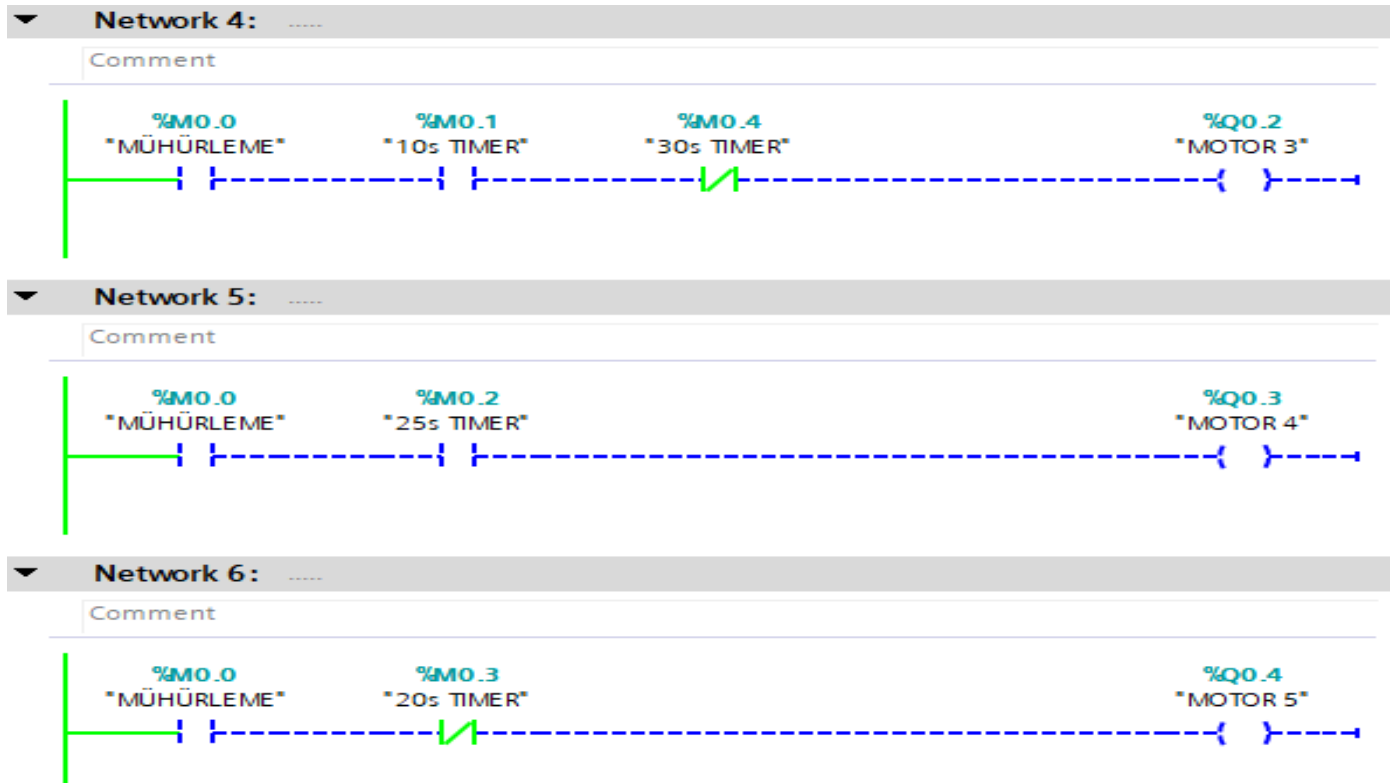

Şekil 31. STARTA BASILDIKTAN 25s SONRA TIMER

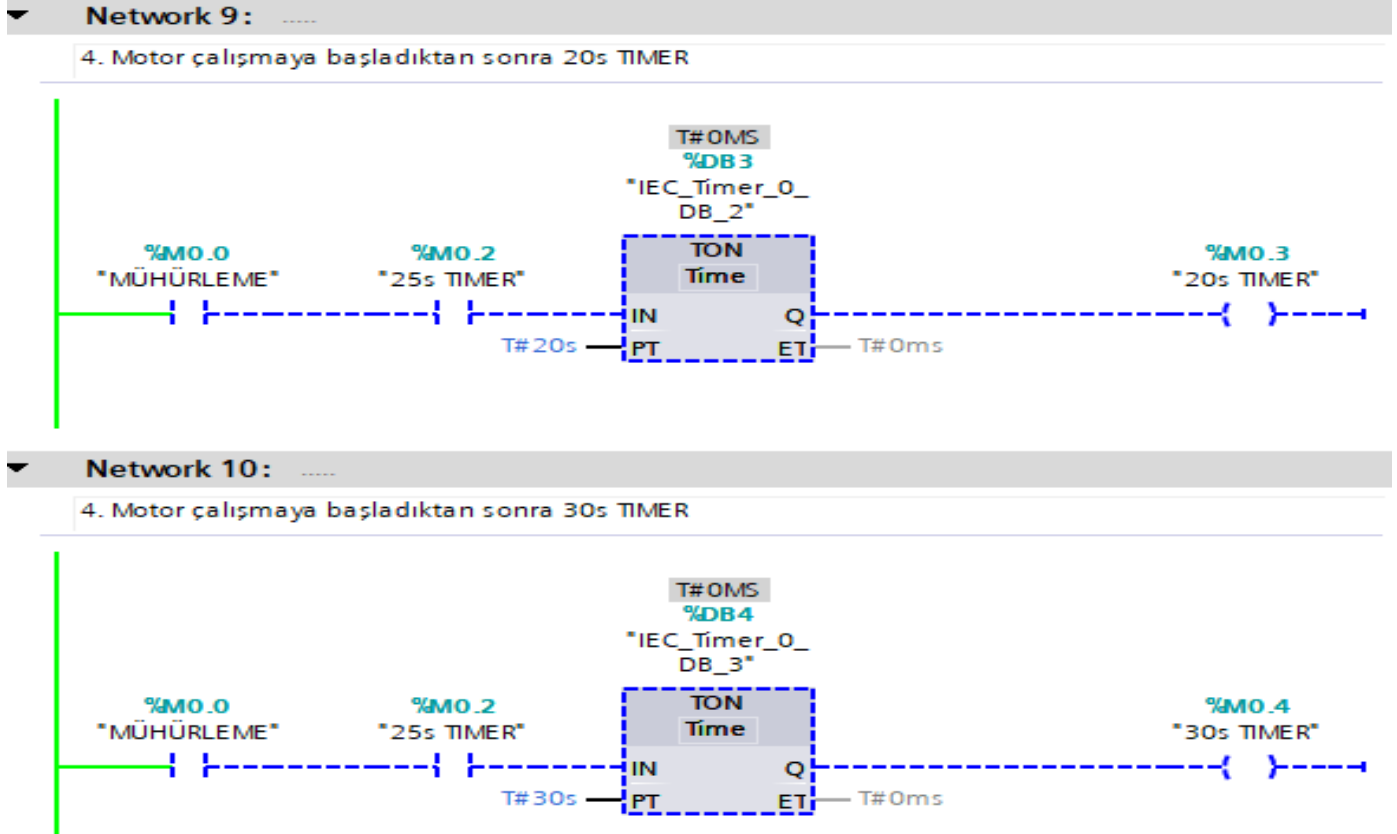
AŞAMA 4

4. Motor çalışmaya başladıktan 20s sonra 5. Motor, 30s sonra 3. Motor devreden çıkmaktadır.

STARTA BASILMADAN ÖNCE

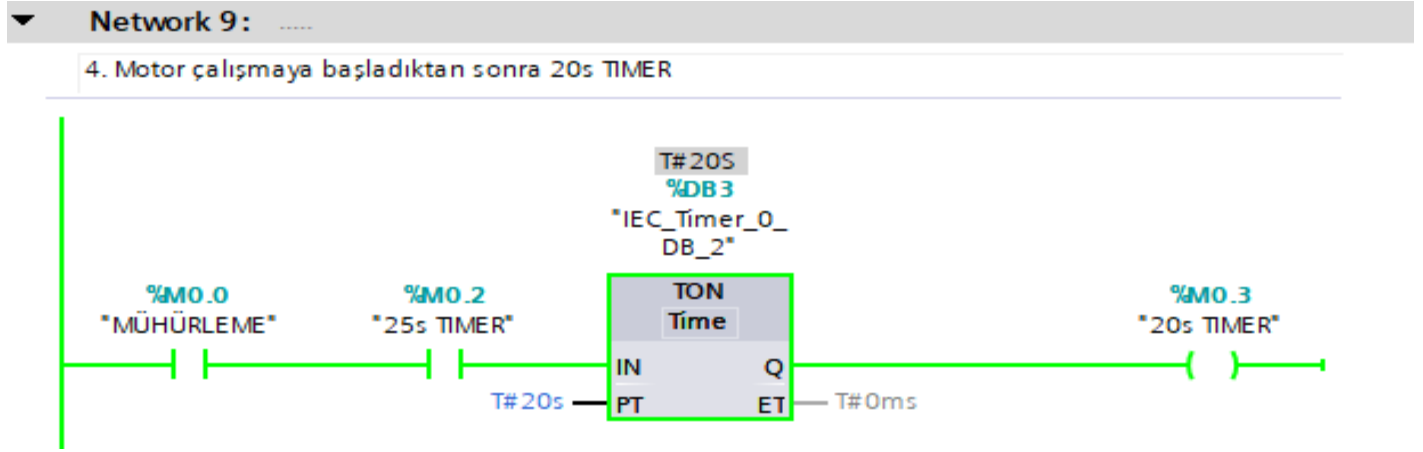

Şekil 32. STARTA BASILMADAN ÖNCE MOTOR 3, MOTOR 4 ve MOTOR 5

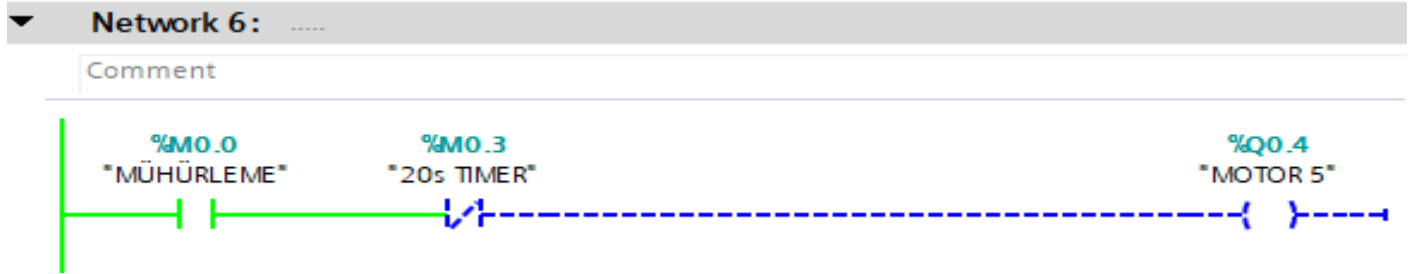

Şekil 33. STARTA BASILMADAN ÖNCE 20s TIMER ve 30s TIMER

STARTA BASILDIKTAN 45s SONRA

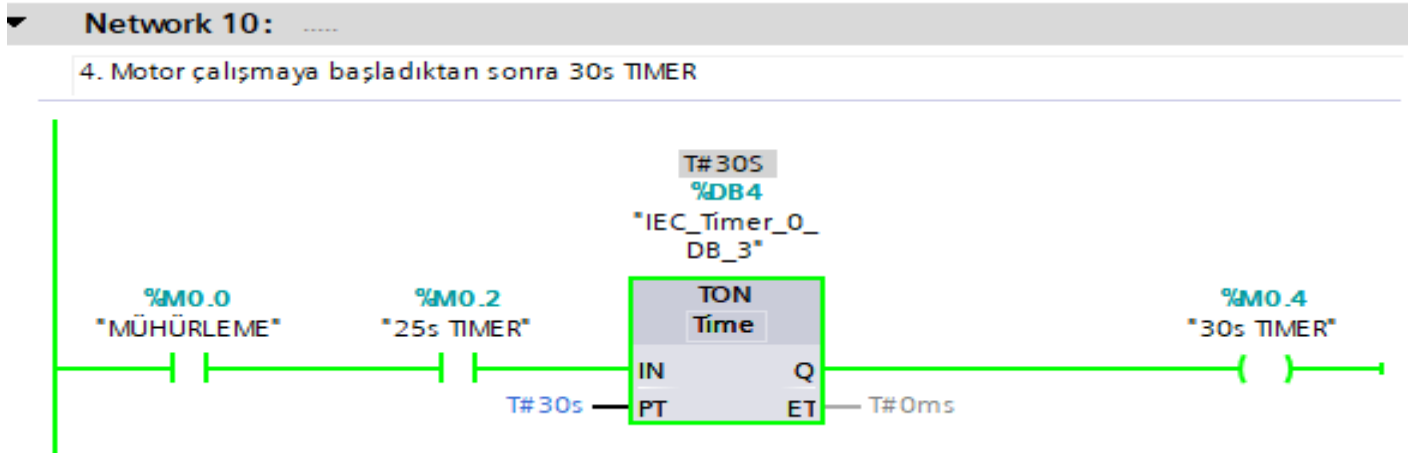

Şekil 34. STARTA BASILDIKTAN 45s SONRA TIMER

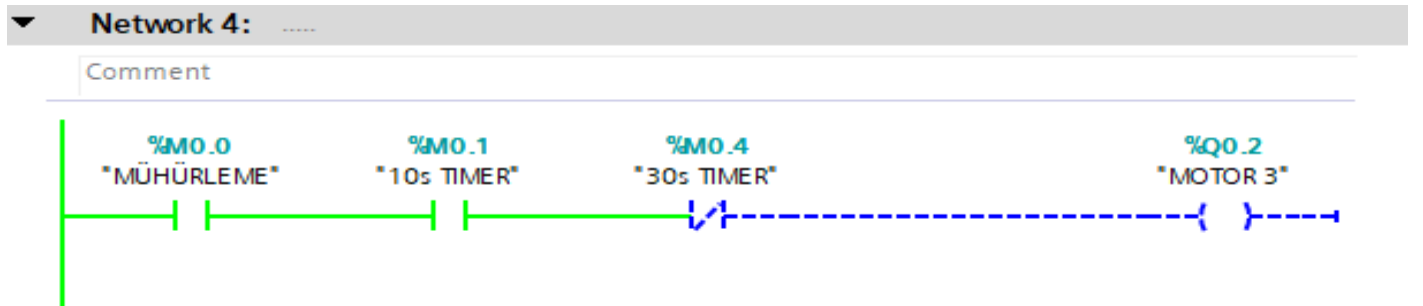

Şekil 35. MOTOR 4 ÇALIŞMAYA BAŞLADIKTAN 20s SONRA MOTOR 5

STARTA BASILDIKTAN 55s SONRA

Şekil 36. STARTA BASILDIKTAN 55s SONRA TIMER

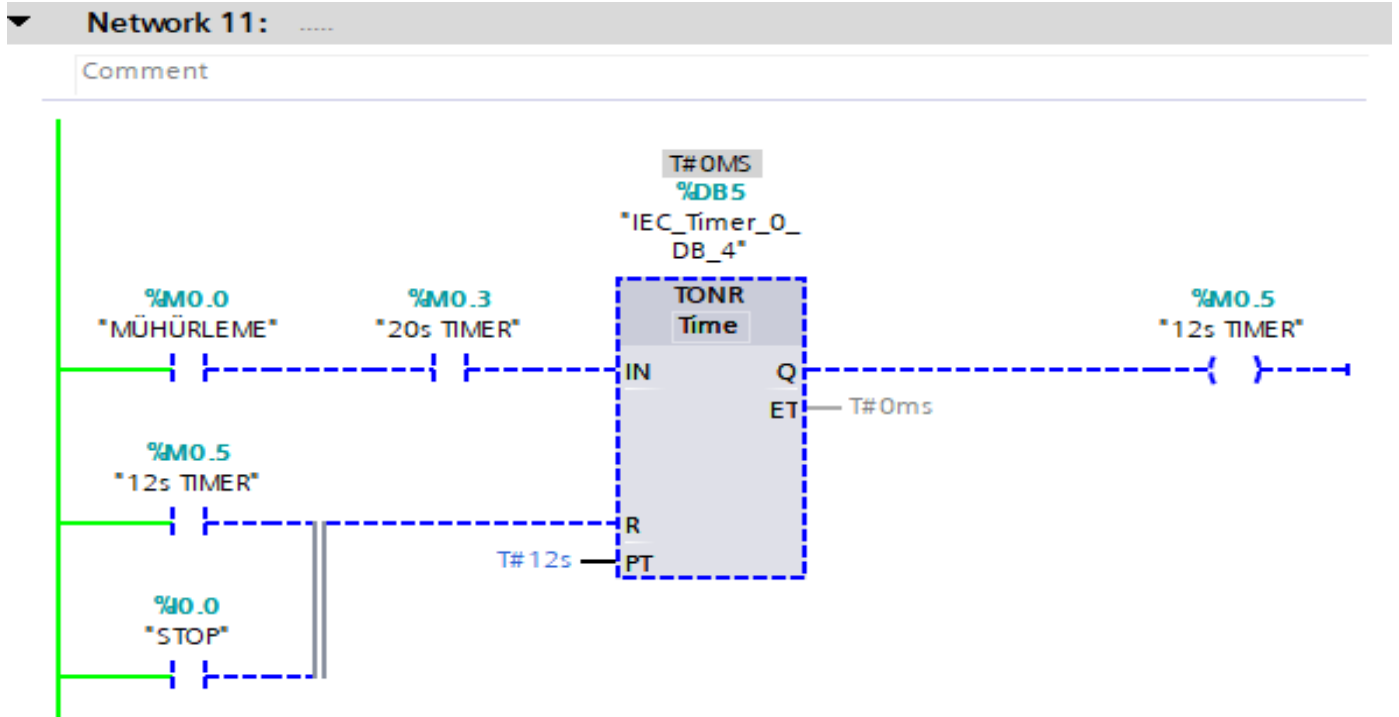

Şekil 37. MOTOR 4 ÇALIŞMAYA BAŞLADIKTAN 30s SONRA

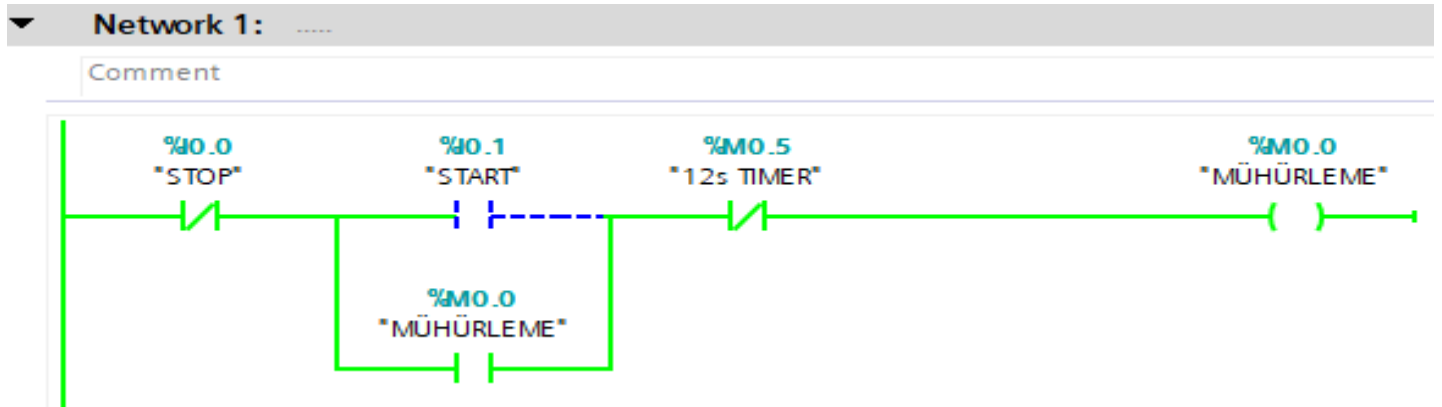
AŞAMA 5

5. Motor devreden çıktıktan 12s sonra sistem tamamen duracaktır.

STARTA BASILDIKTAN SONRA

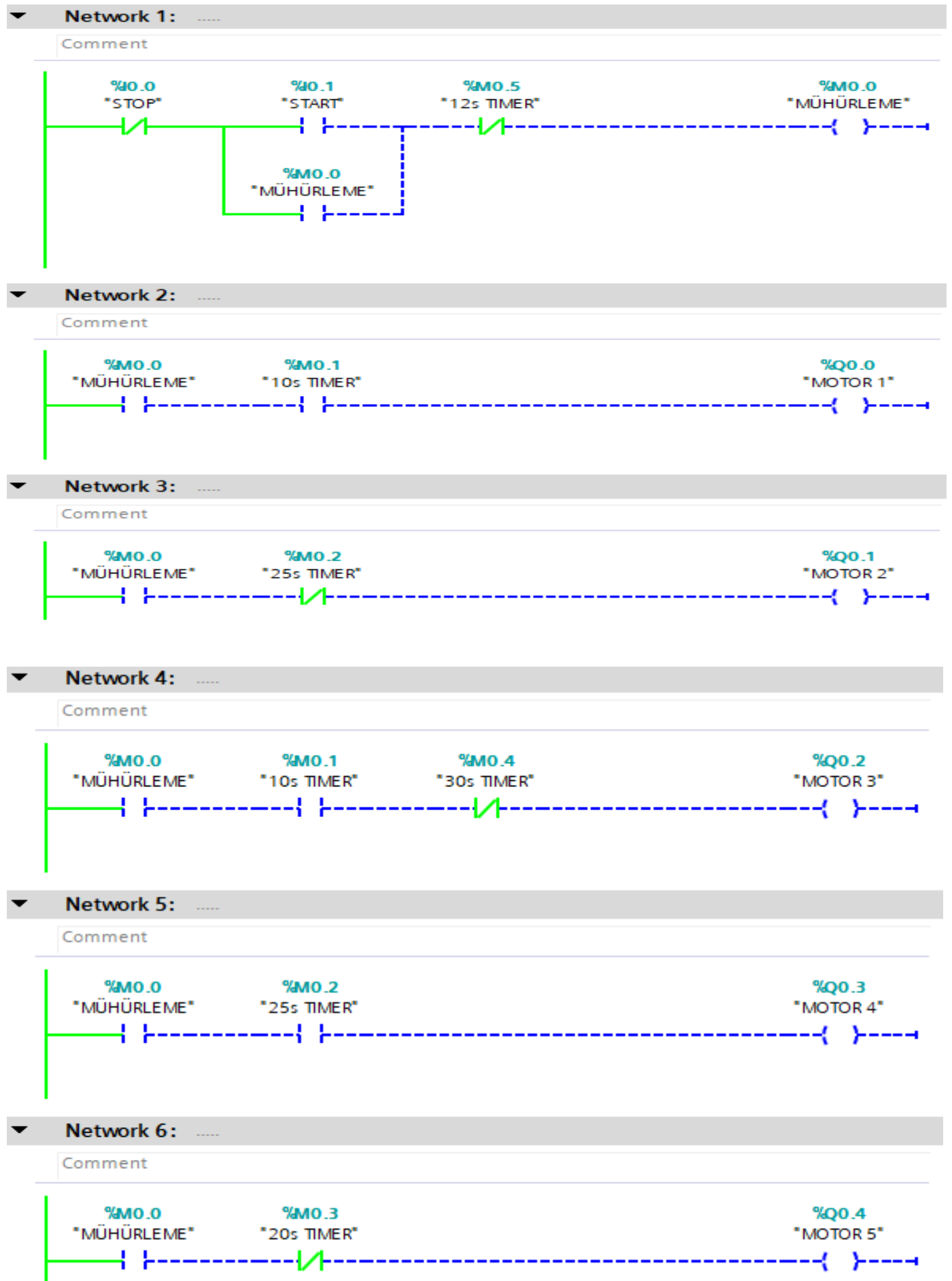

Şekil 38. MOTOR 5' den SONRA 12s SAYACAK TIMER

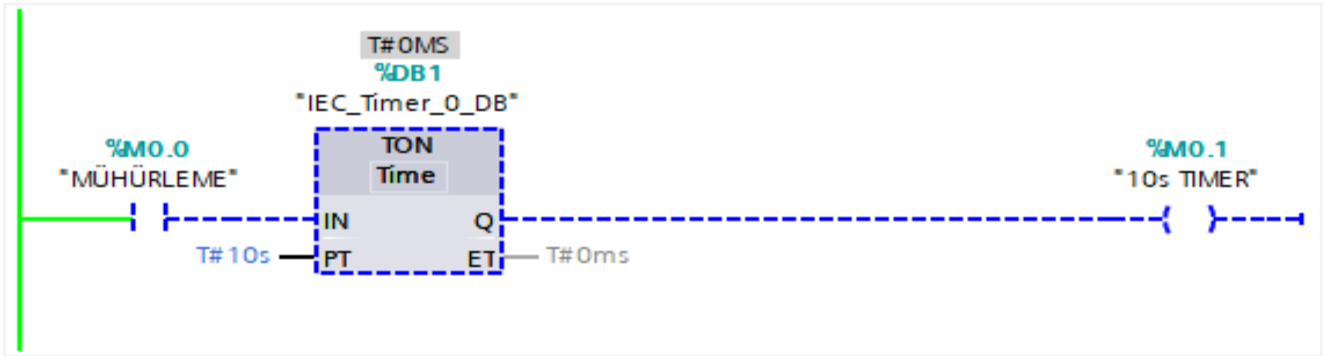
Şekil 39. 12s TIMER ile MÜHÜRLEMİYİ BOZMA

MOTOR 5' den 12s SONRA

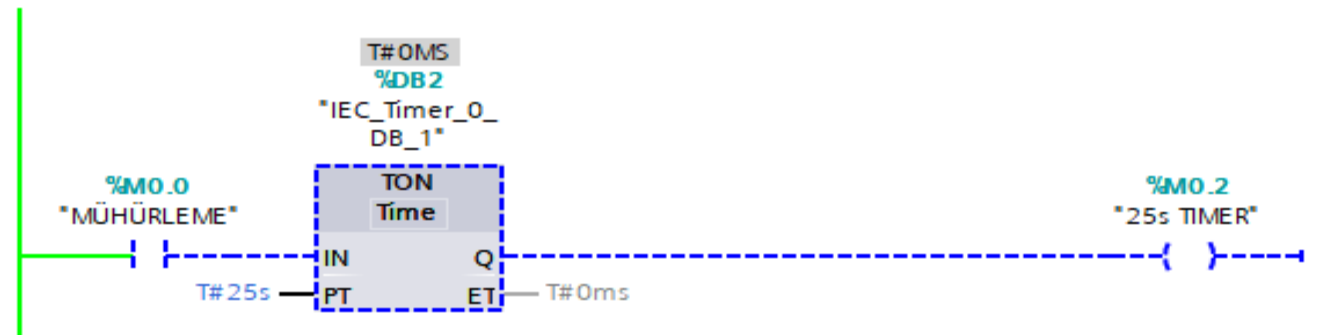
Network 7:

MOTOR 2 DEN SONRA 10s TIMER

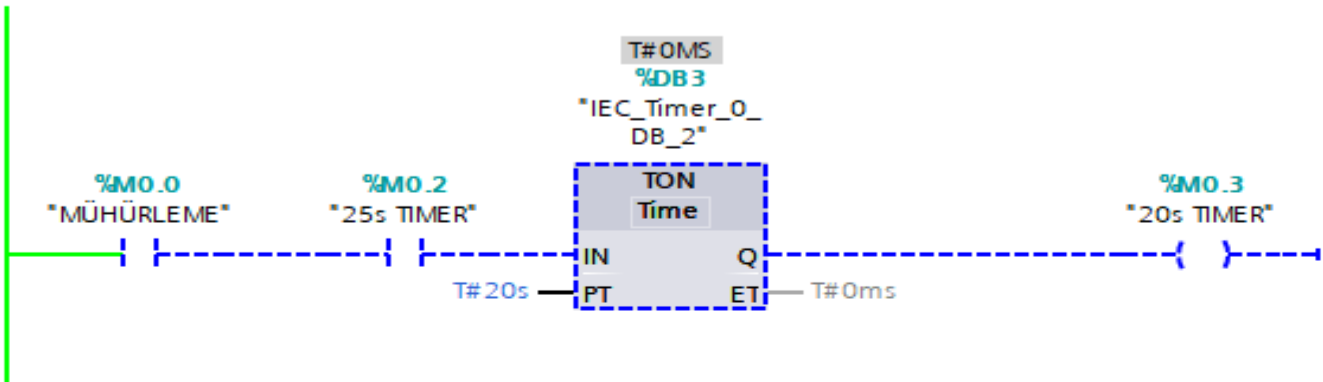
Network 8:

MOTOR 3 ÇALIŞTIKTAN 15s SONRA

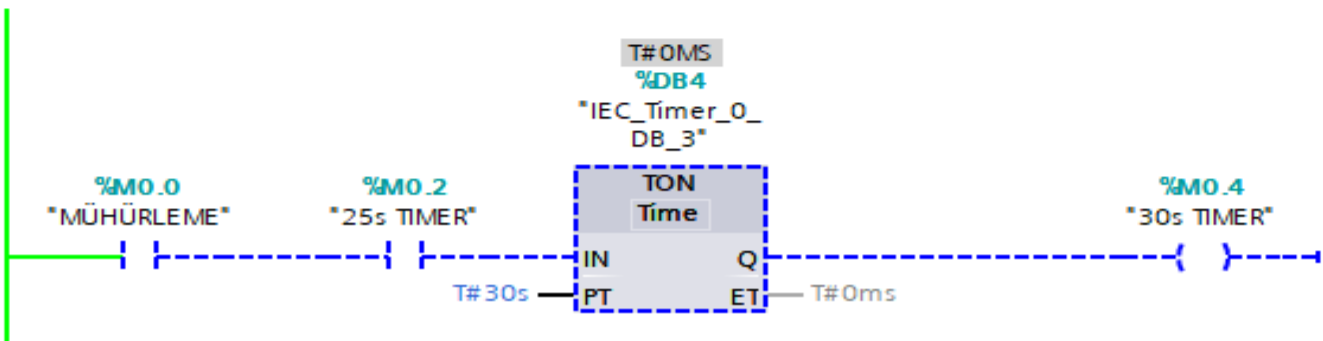
Network 9:

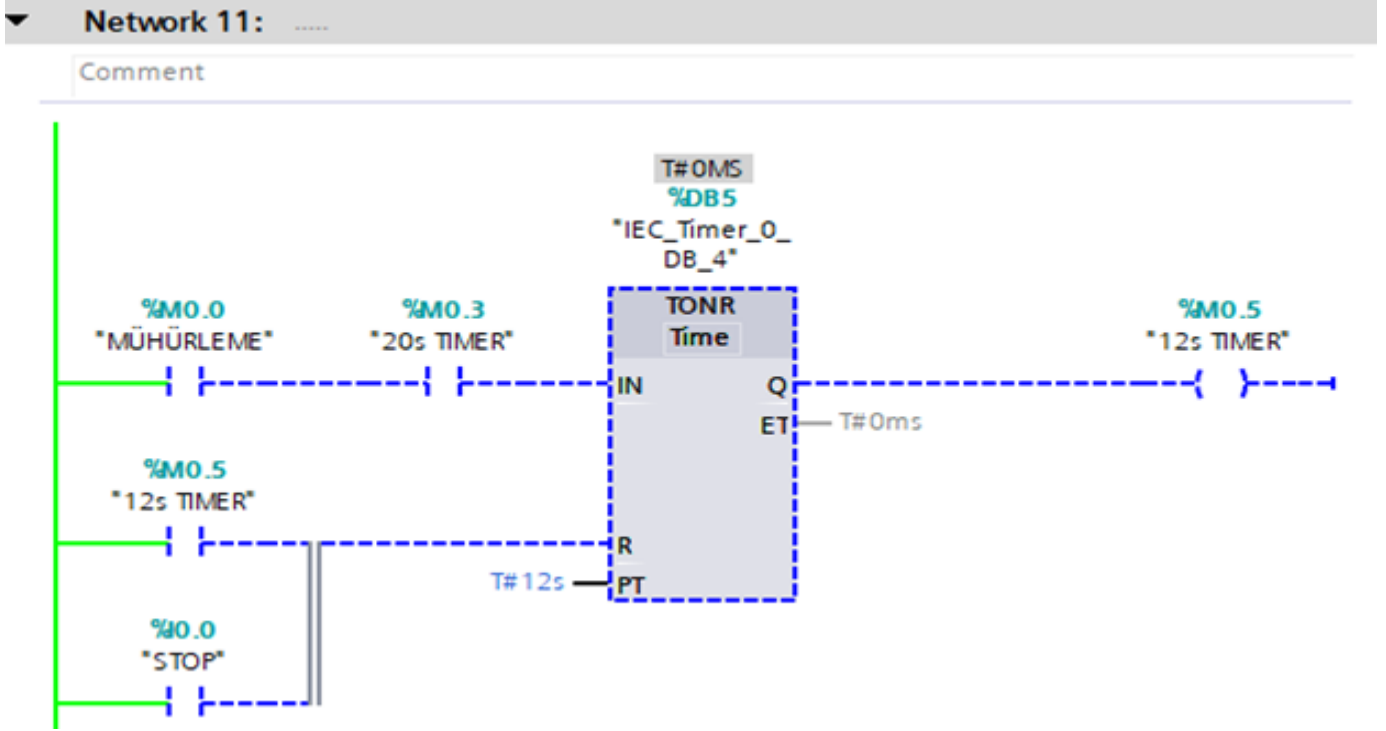
4. Motor çalışmaya başladıktan sonra 20s TIMER

Network 10:

4. Motor çalışmaya başladıktan sonra 30s TIMER

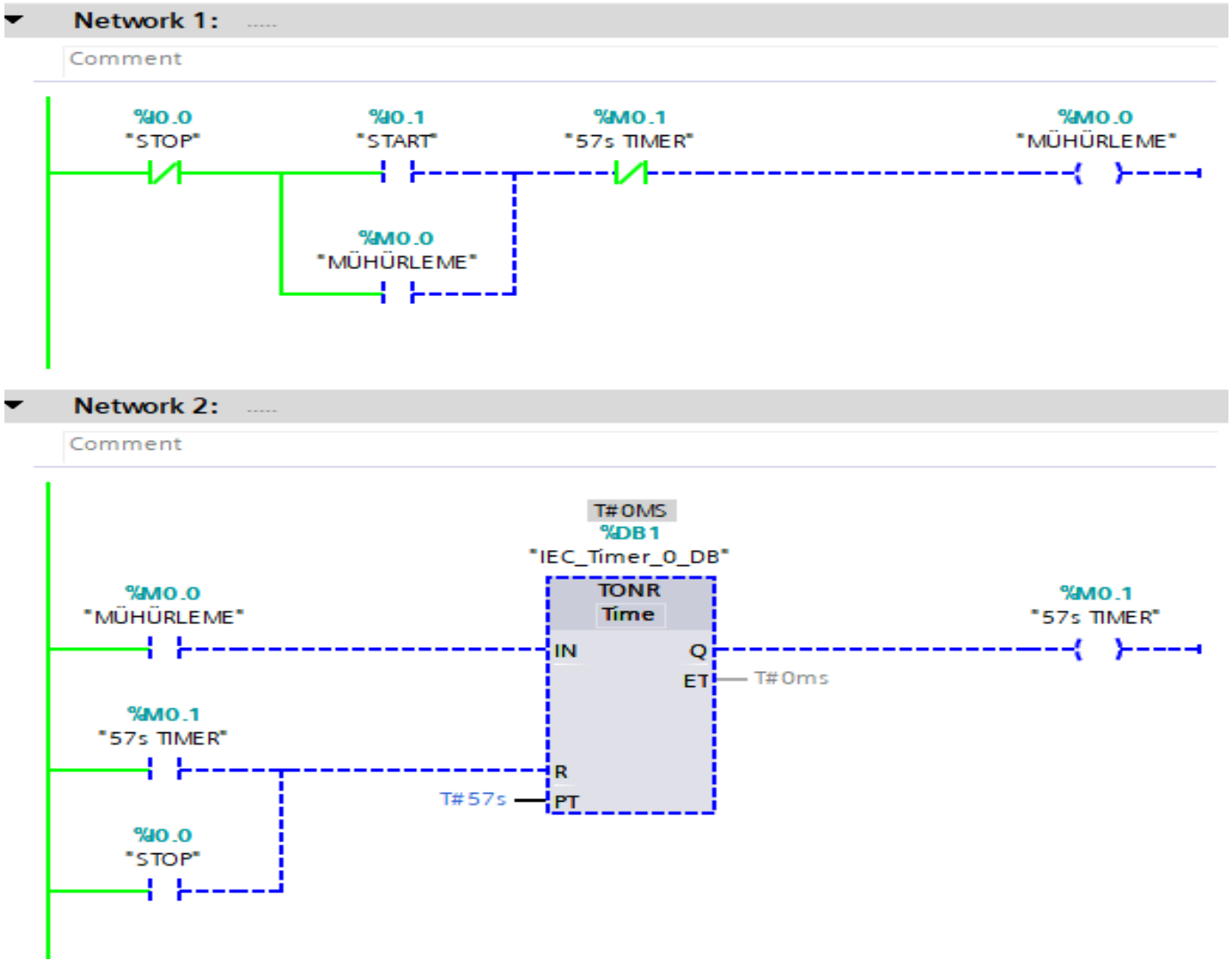

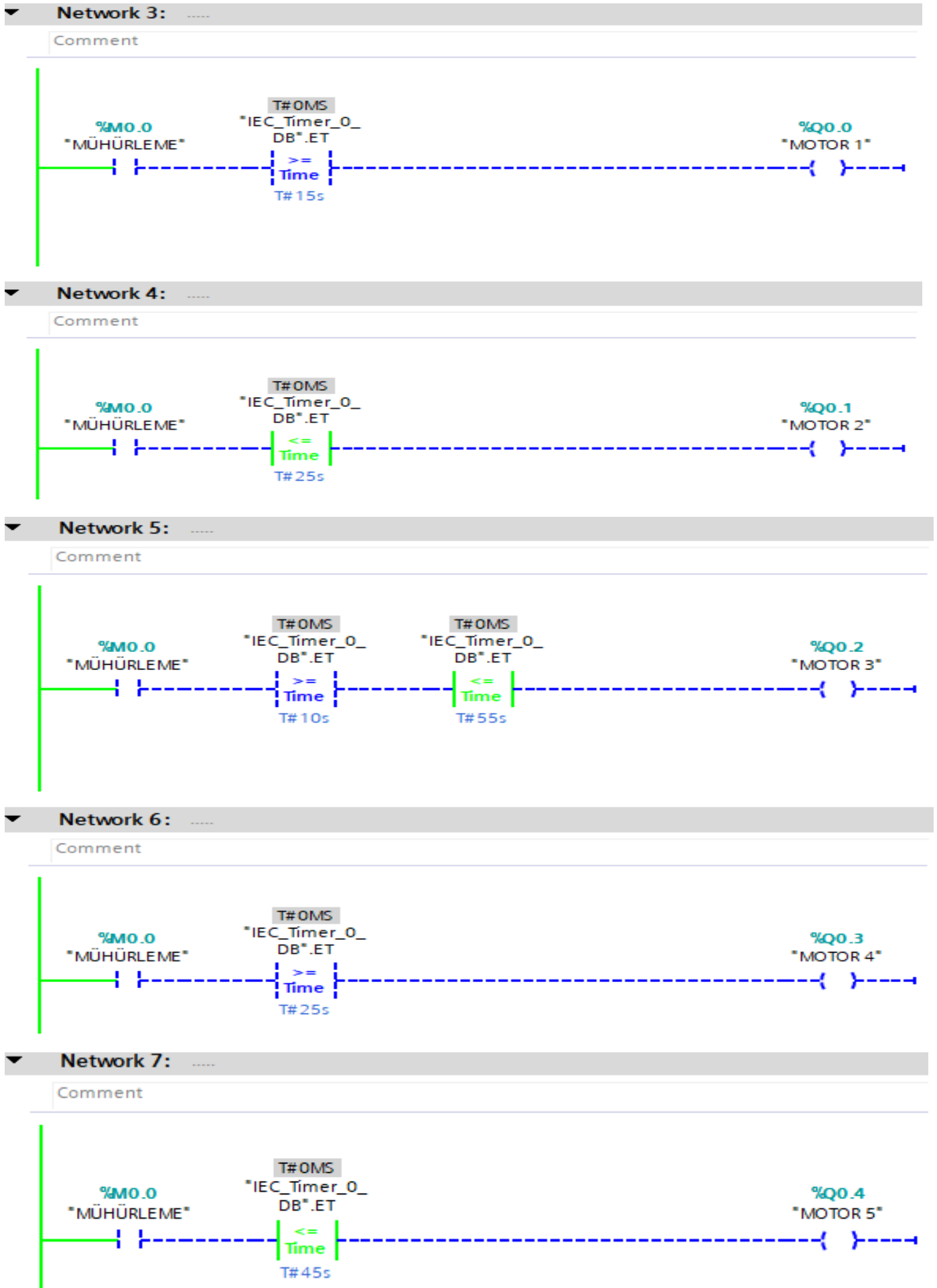

Şekil 38. Sistem

ÇÖZÜM 2

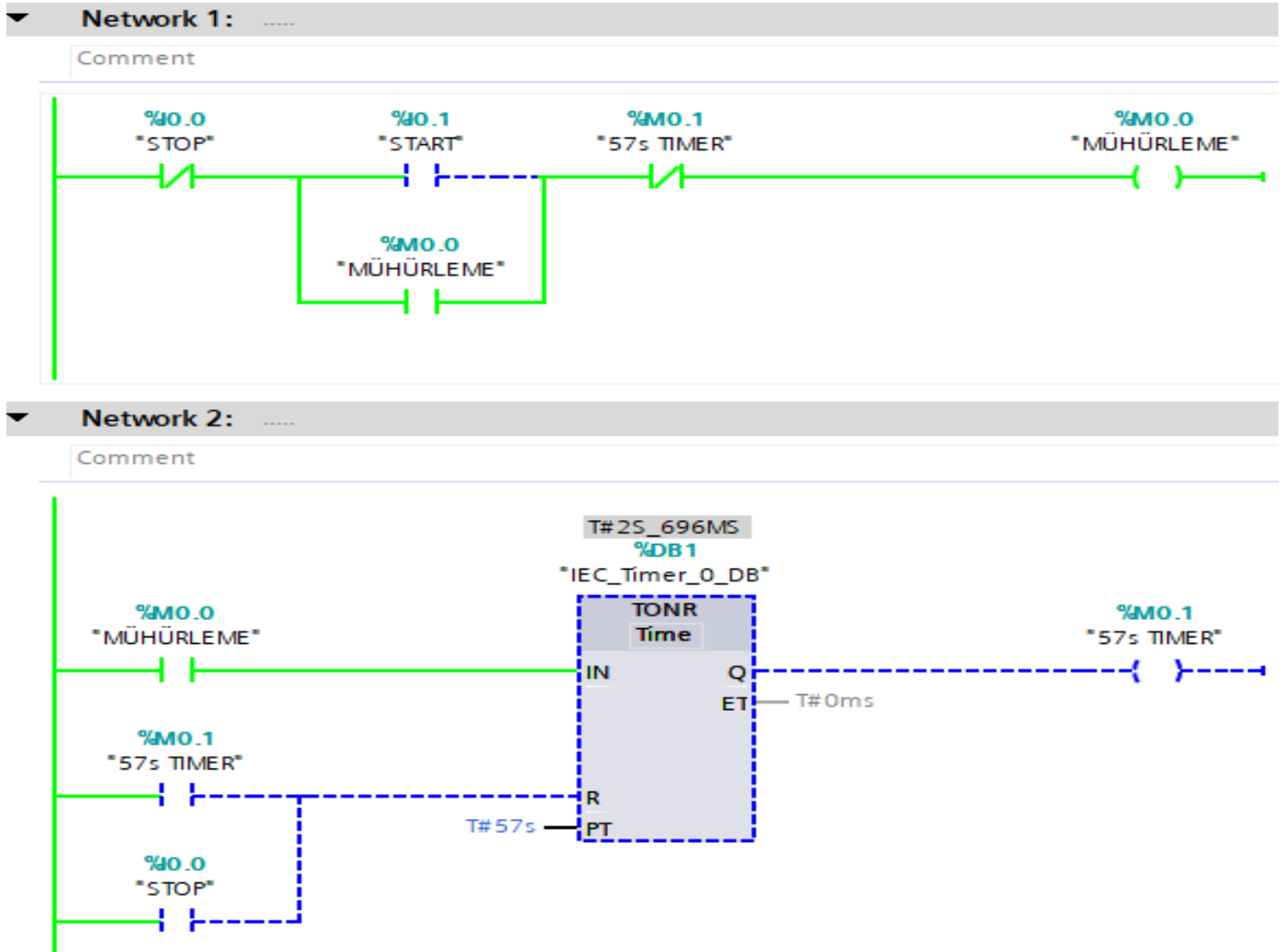
STARTA BASILMADAN ÖNCE

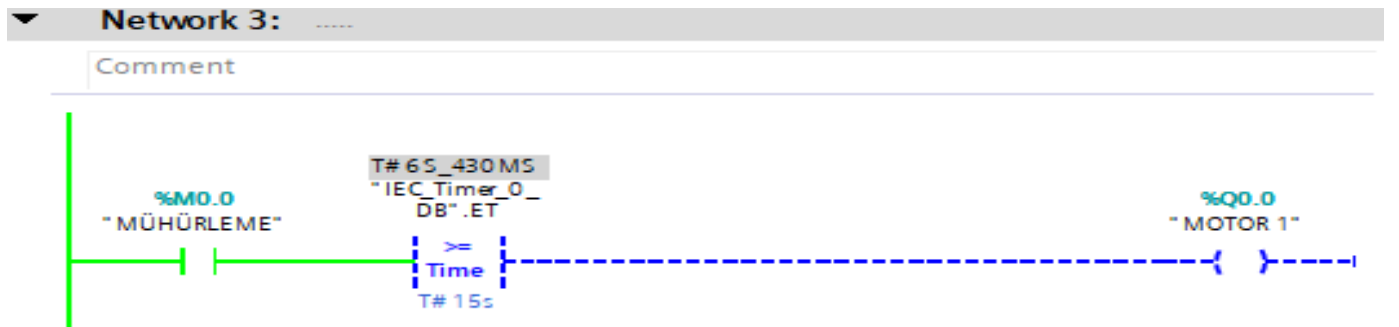

Şekil 39. Sistem (Starta Basılmadan Önce)

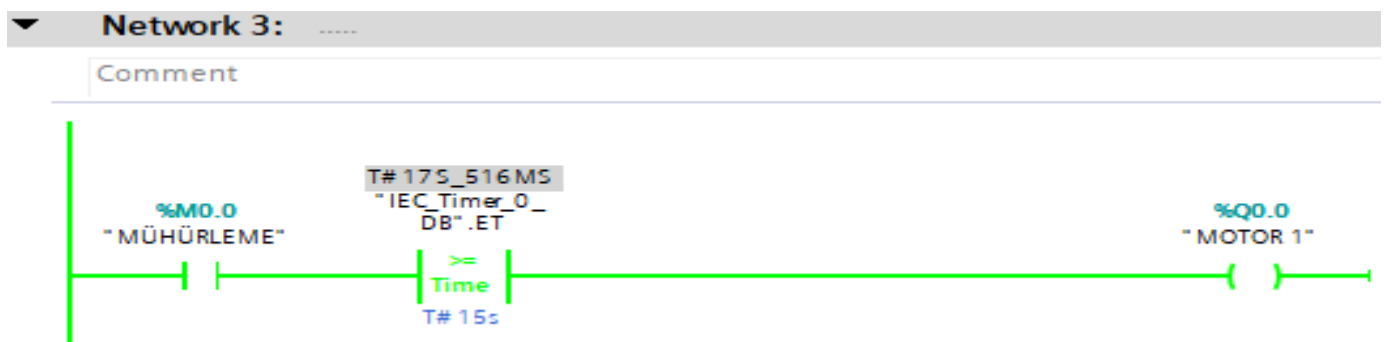
STARTA BASILDIKTAN SONRA

MOTOR 1

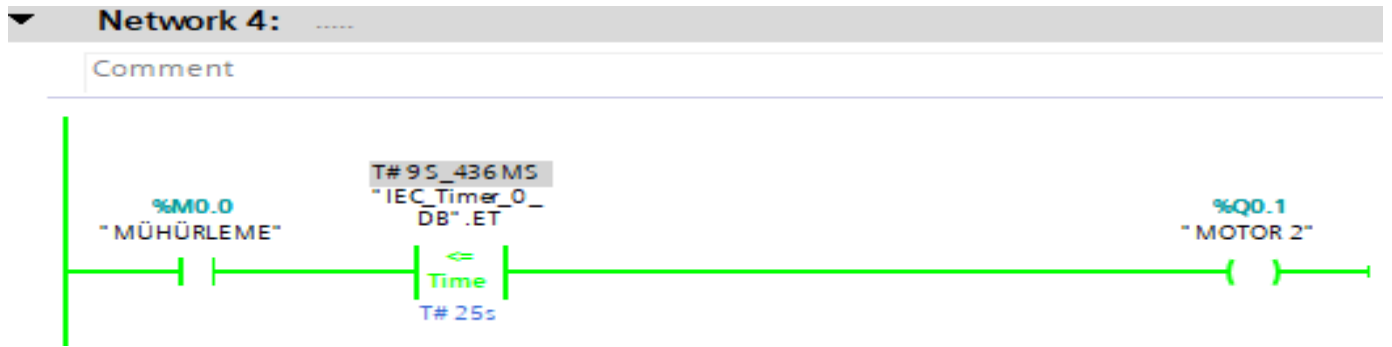

Şekil 40. 15s ÖNCE

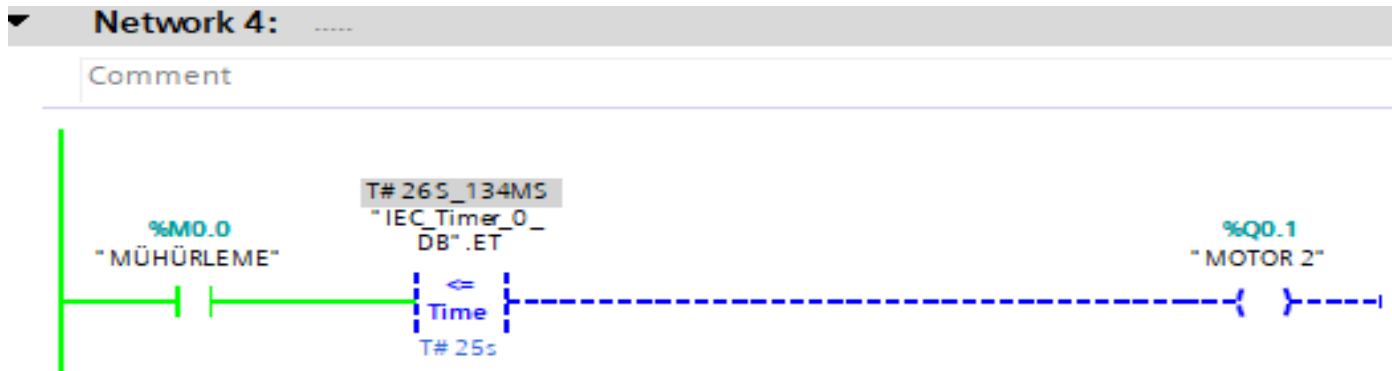

Şekil 41. 15s SONRA

MOTOR 2

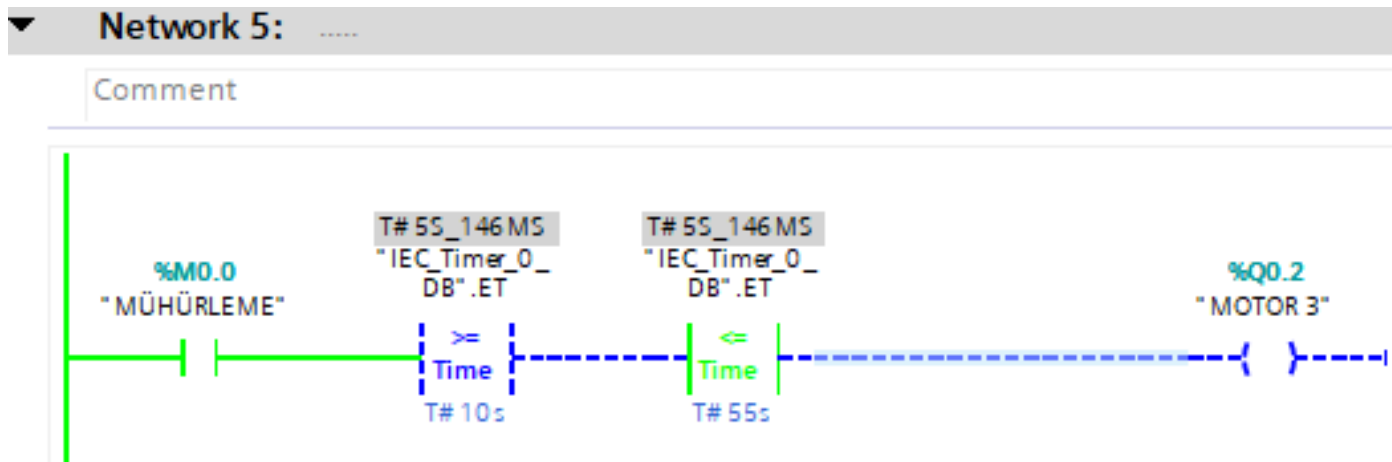

Şekil 42. 25s ÖNCE

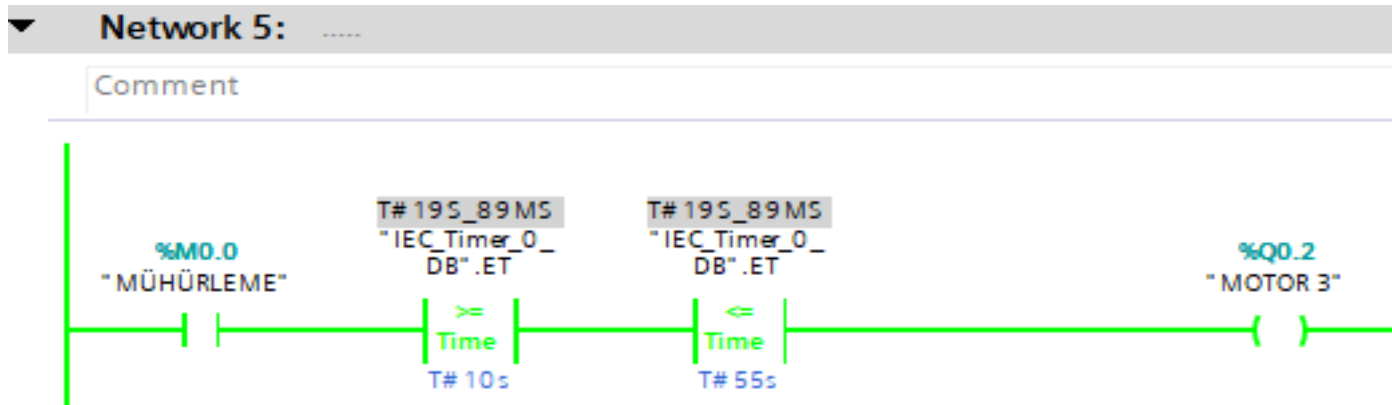

Şekil 43. 25s SONRA

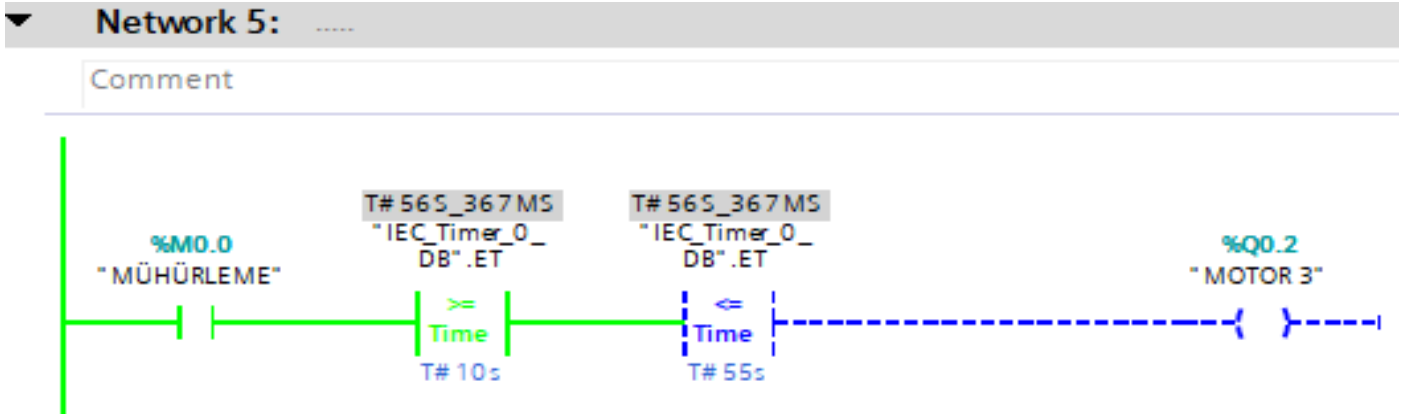
MOTOR 3

Şekil 44. 10s ÖNCE

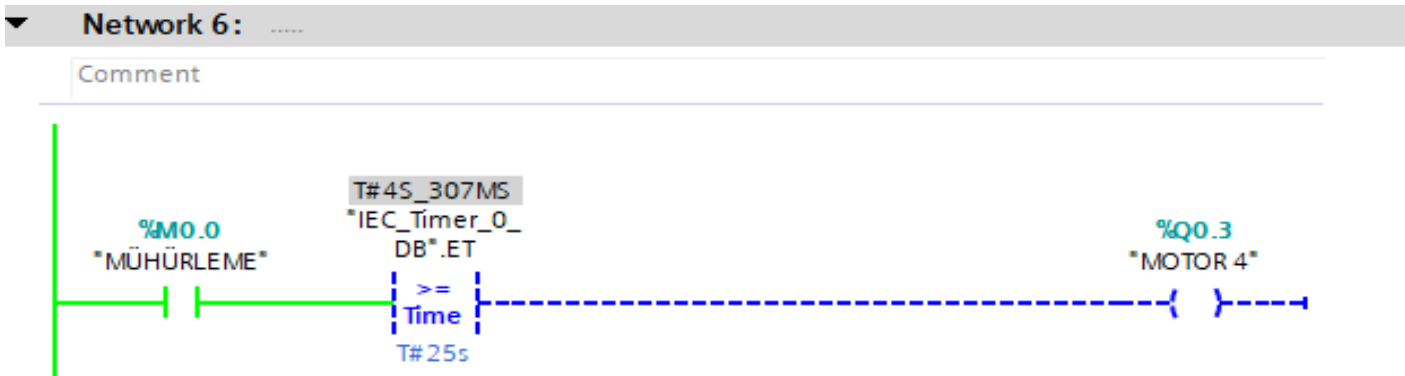

Şekil 45. 10s ile 55s ARASINDA

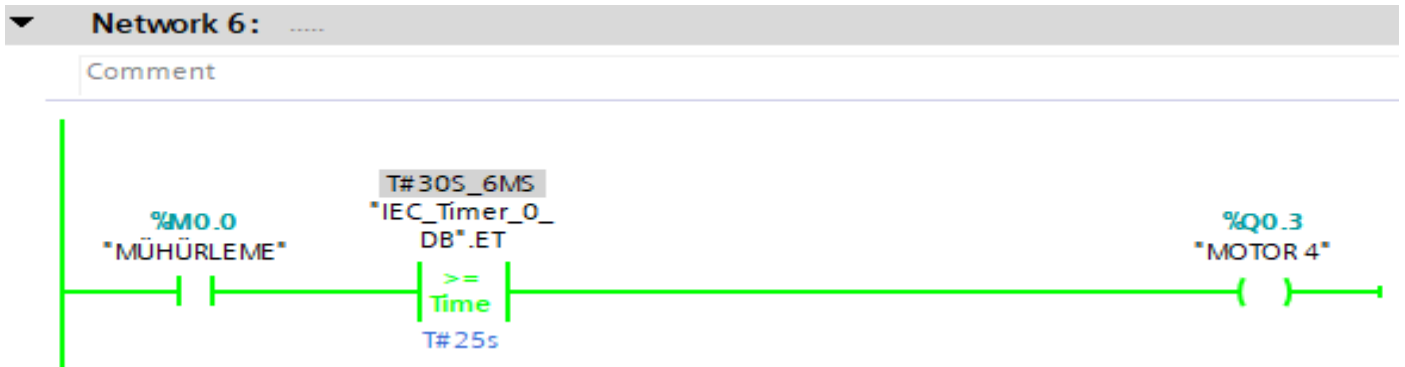

Şekil 46. 55s SONRA

MOTOR 4

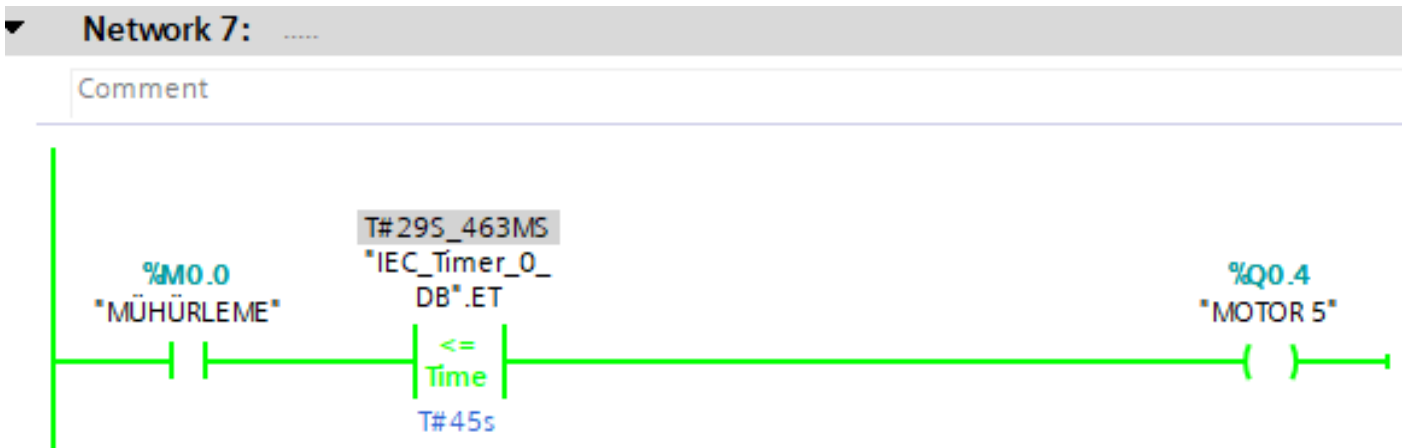

Şekil 18. 25s ÖNCE

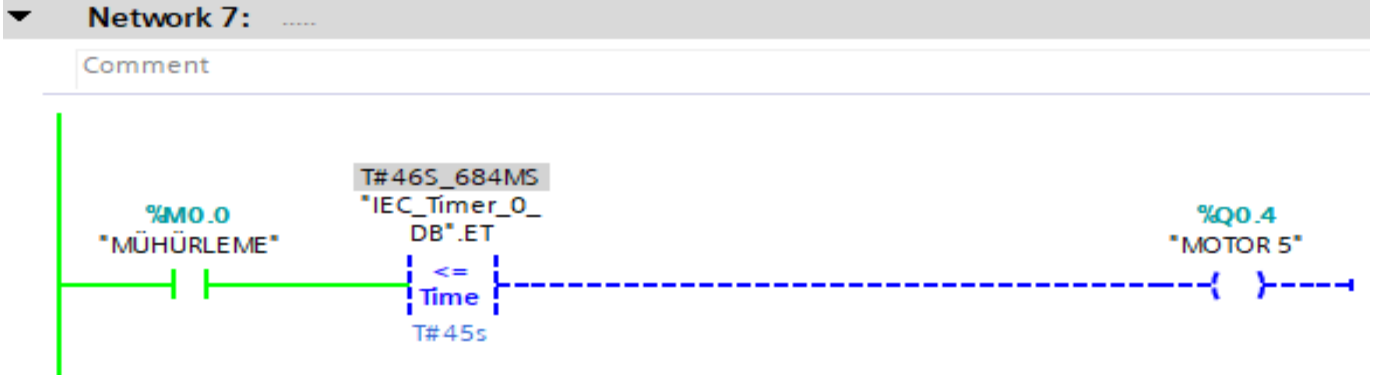

Şekil 48. 25s SONRA

MOTOR 5

Şekil 49. 45s ÖNCE

Şekil 50. 45s SONRA

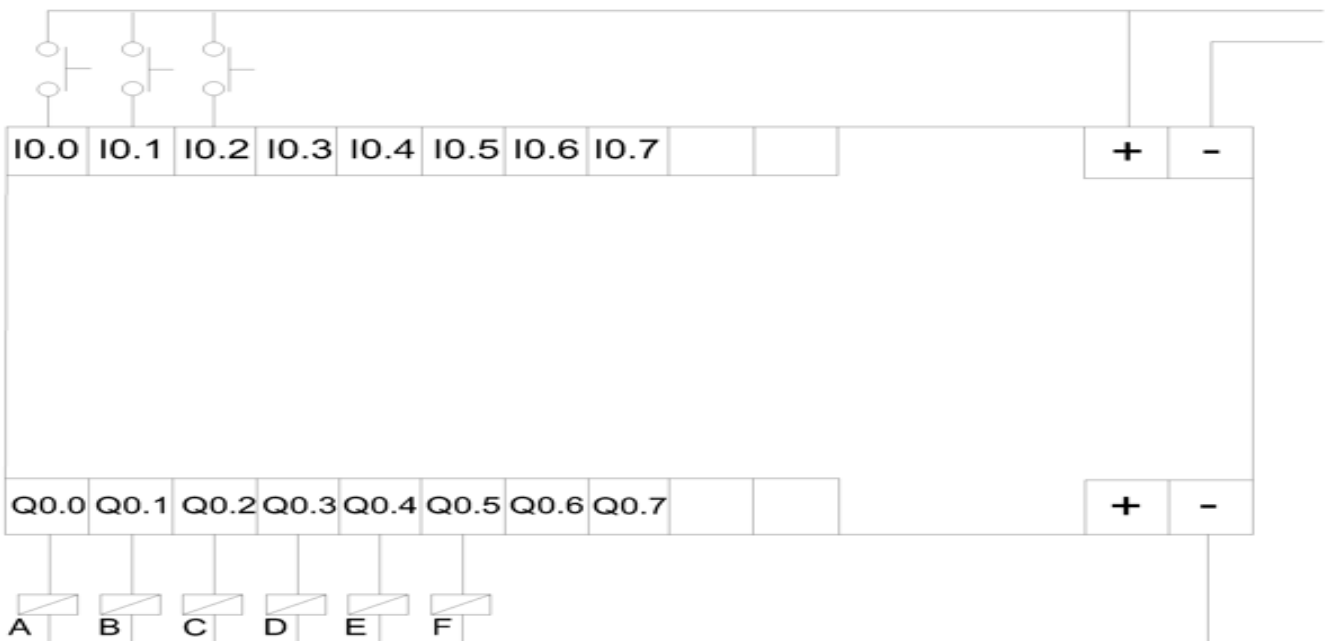
ÖRNEK 12

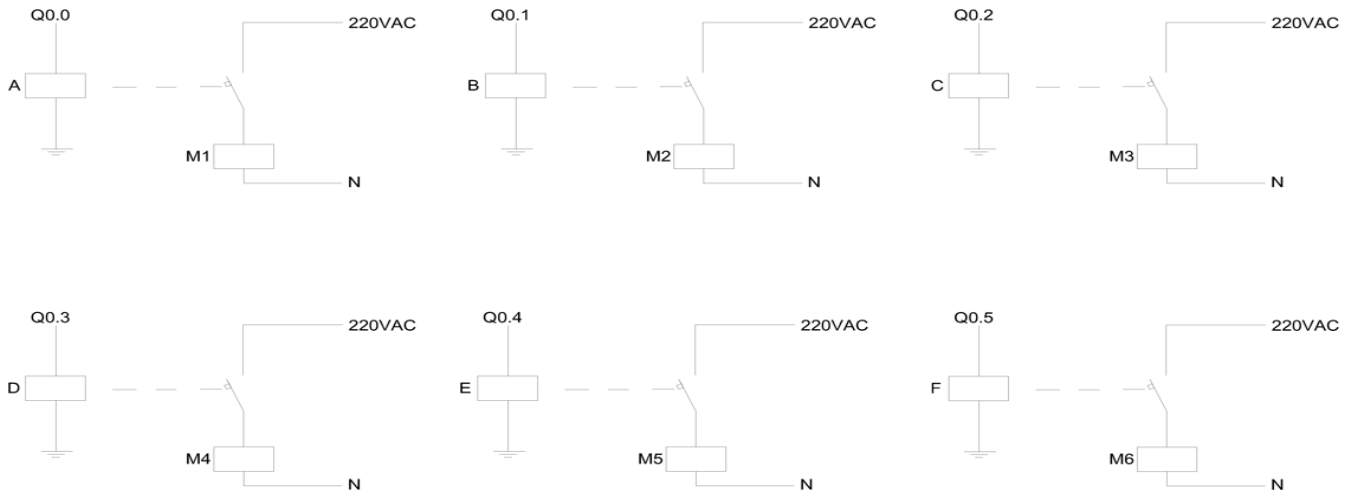
Giriş – Çıkış

GİRİŞLER	
STOP	I0.0
START	I0.1

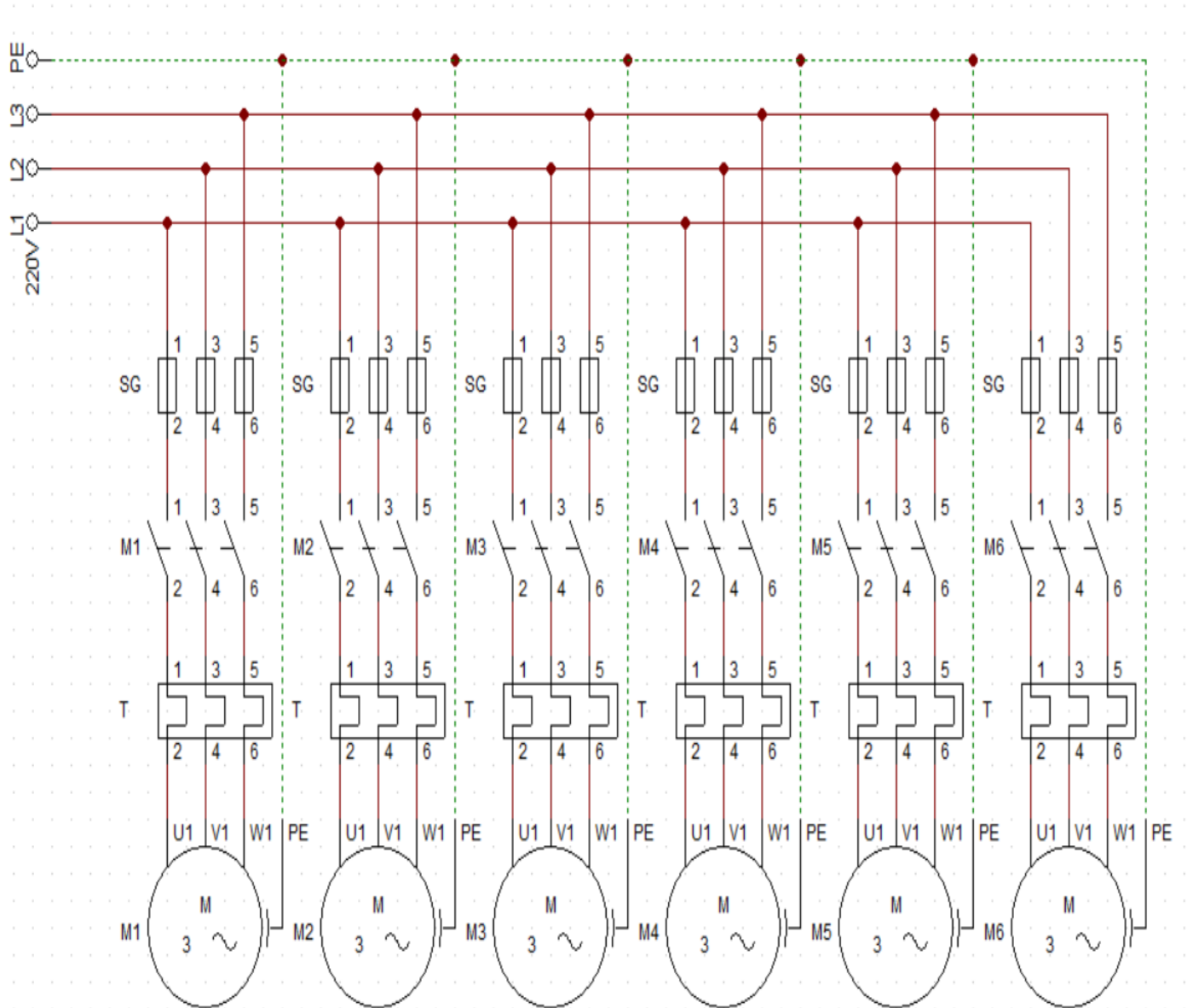
ÇIKIŞLAR	
MOTOR 1	Q0.0
MOTOR 2	Q0.1
MOTOR 3	Q0.2
MOTOR 4	Q0.3
MOTOR 5	Q0.4
MOTOR 6	Q0.5

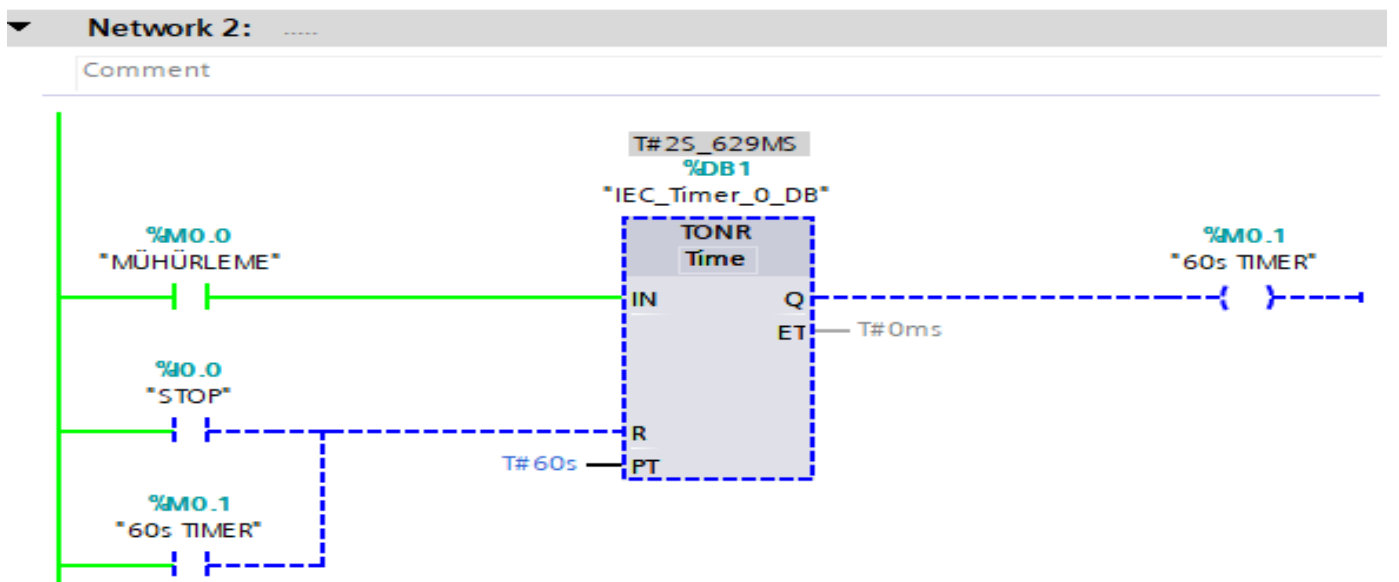
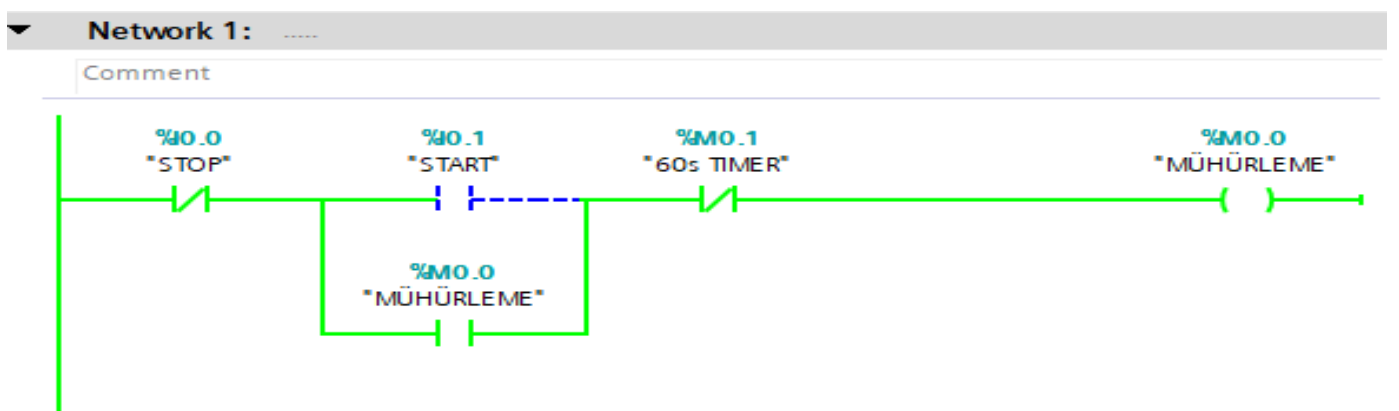
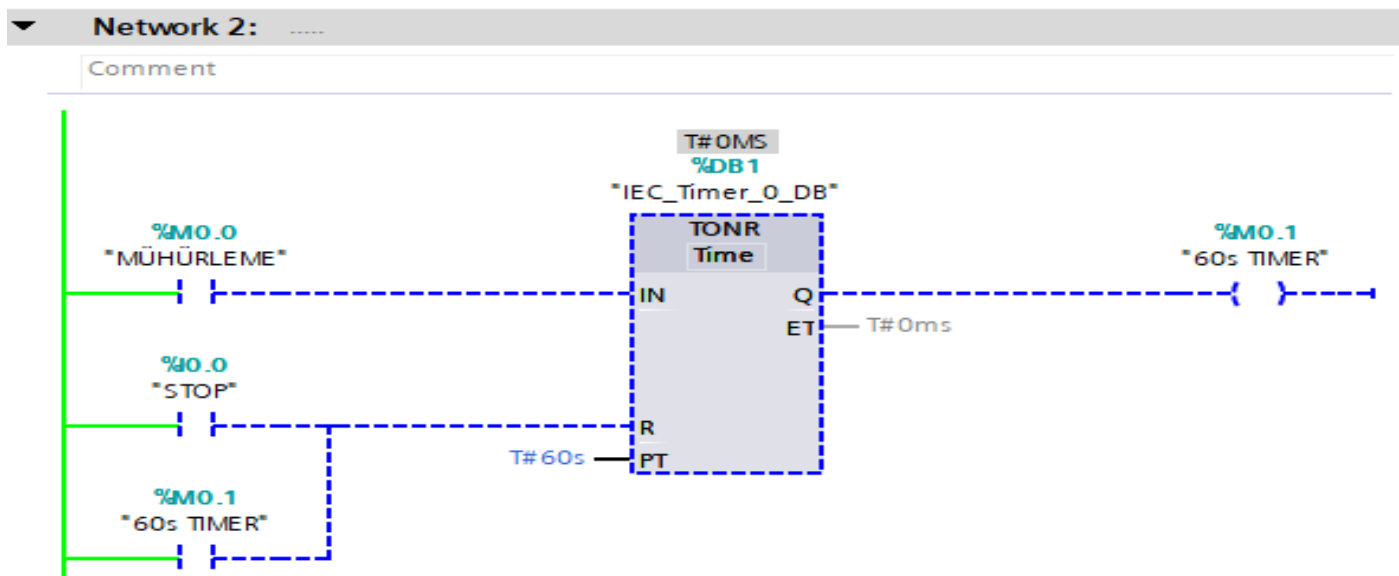
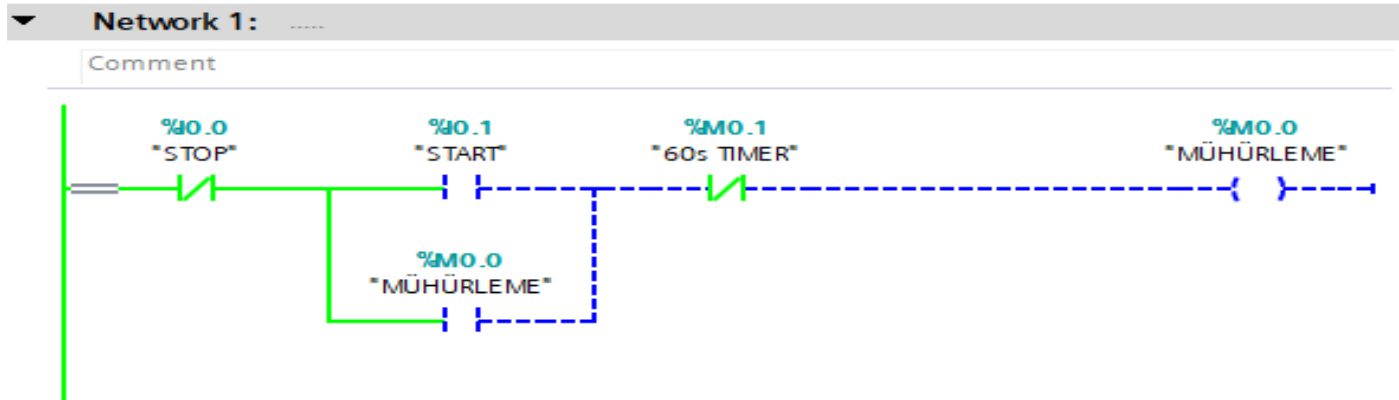
Dış Devre Bağlantı Şeması

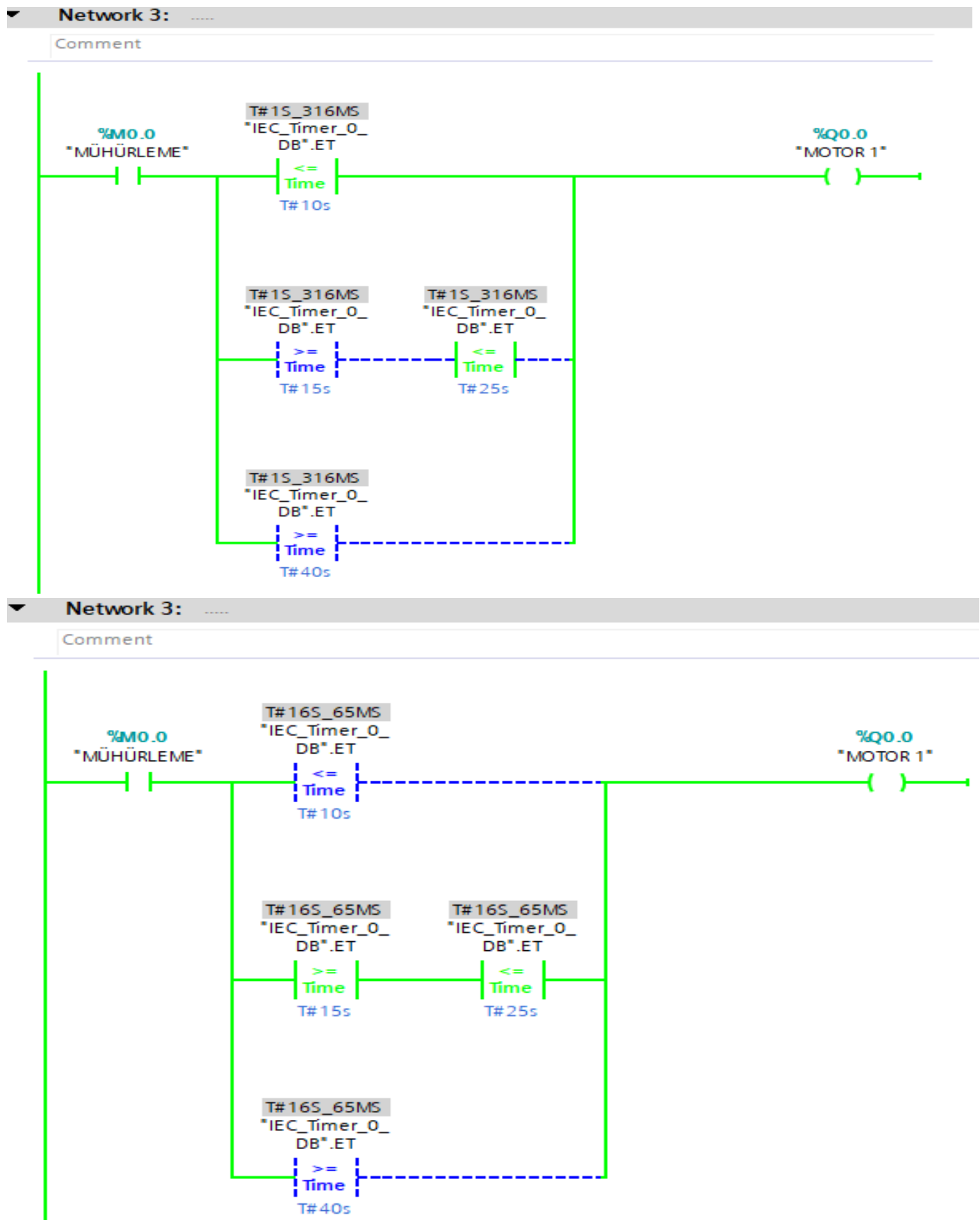

Güç Devresi

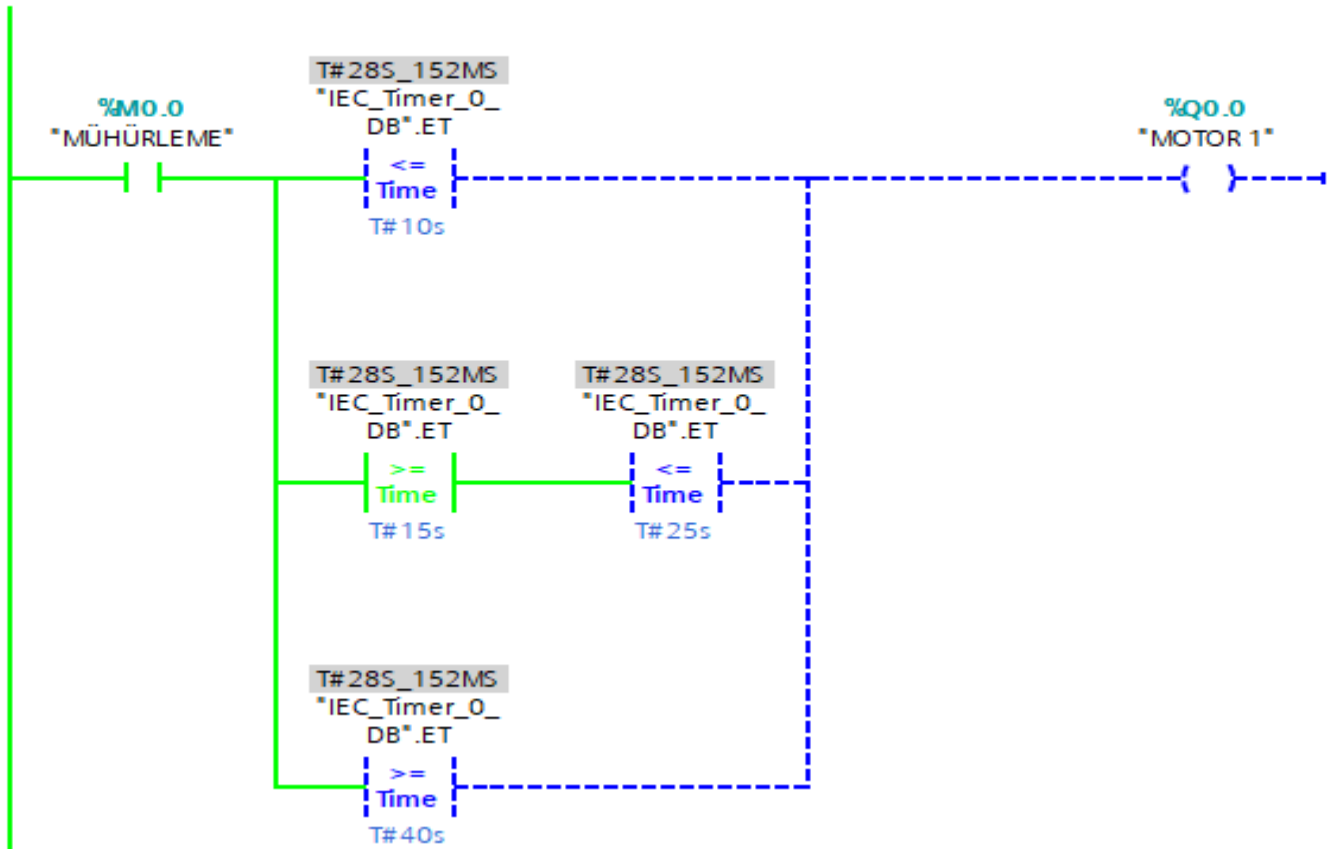

MOTOR 1

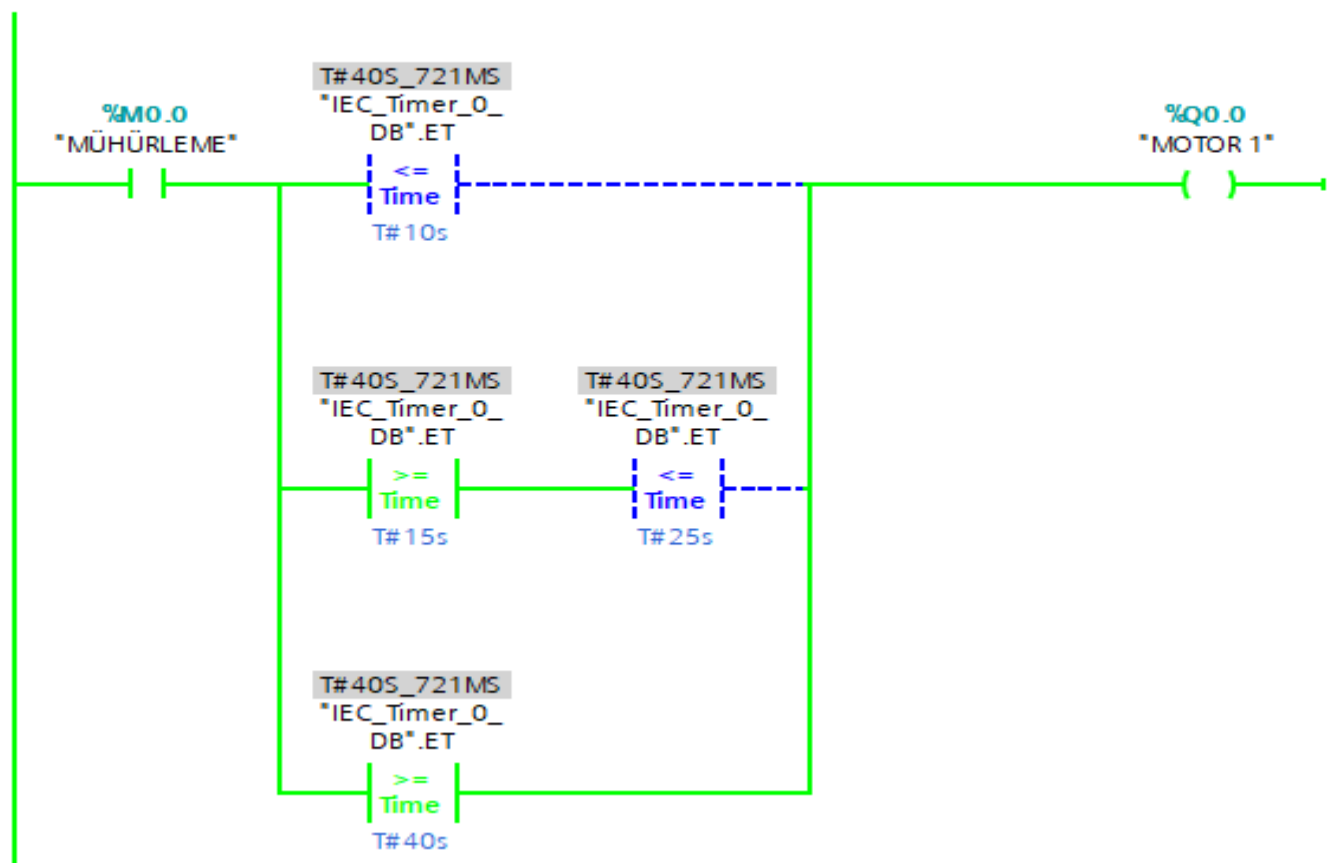
▼ Network 3:

Comment

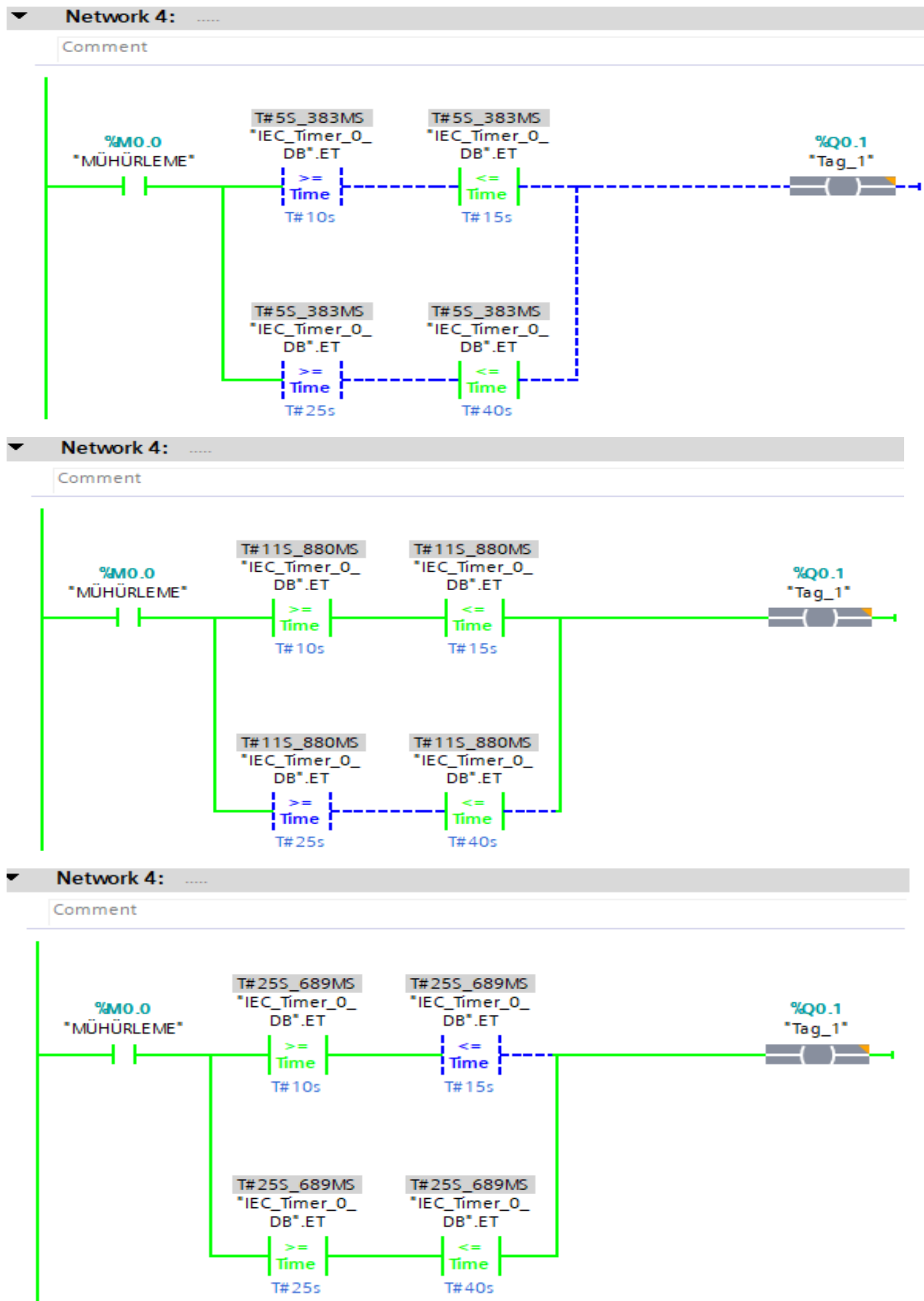

▼ Network 3:

Comment

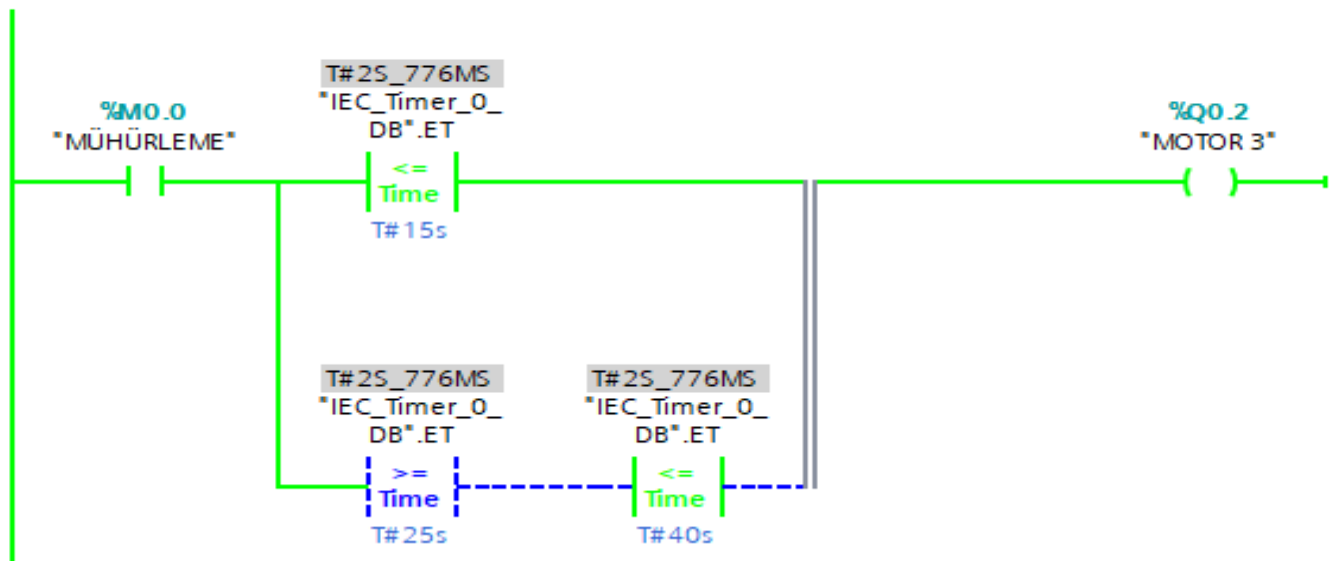
MOTOR 2

MOTOR 3

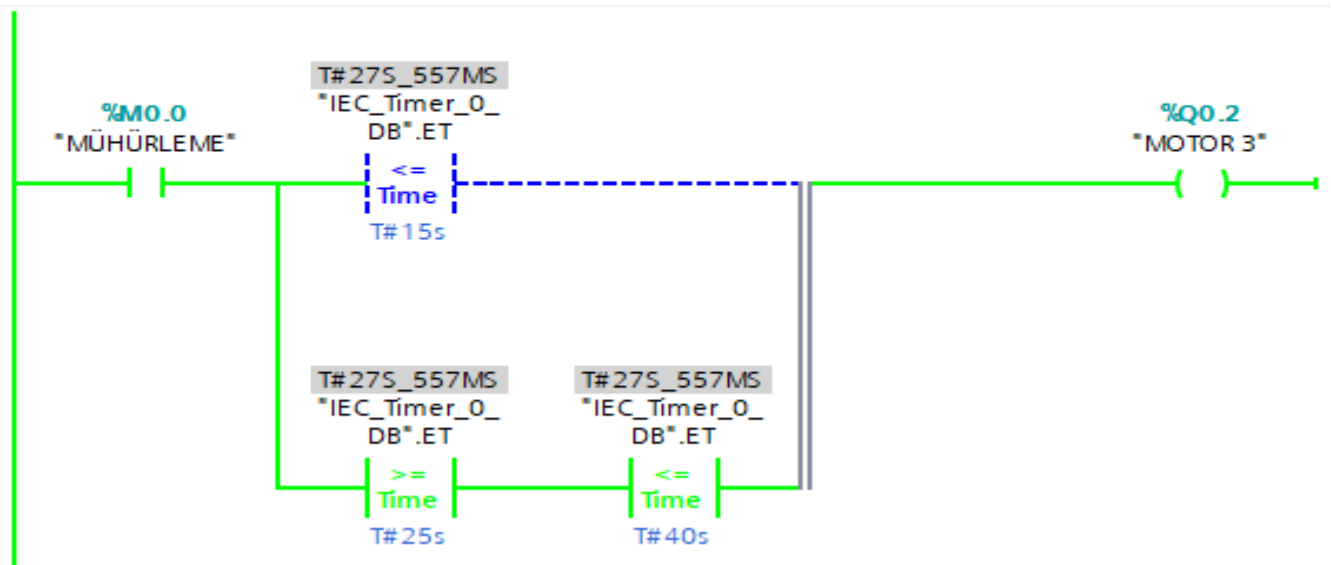
Network 5:

Comment

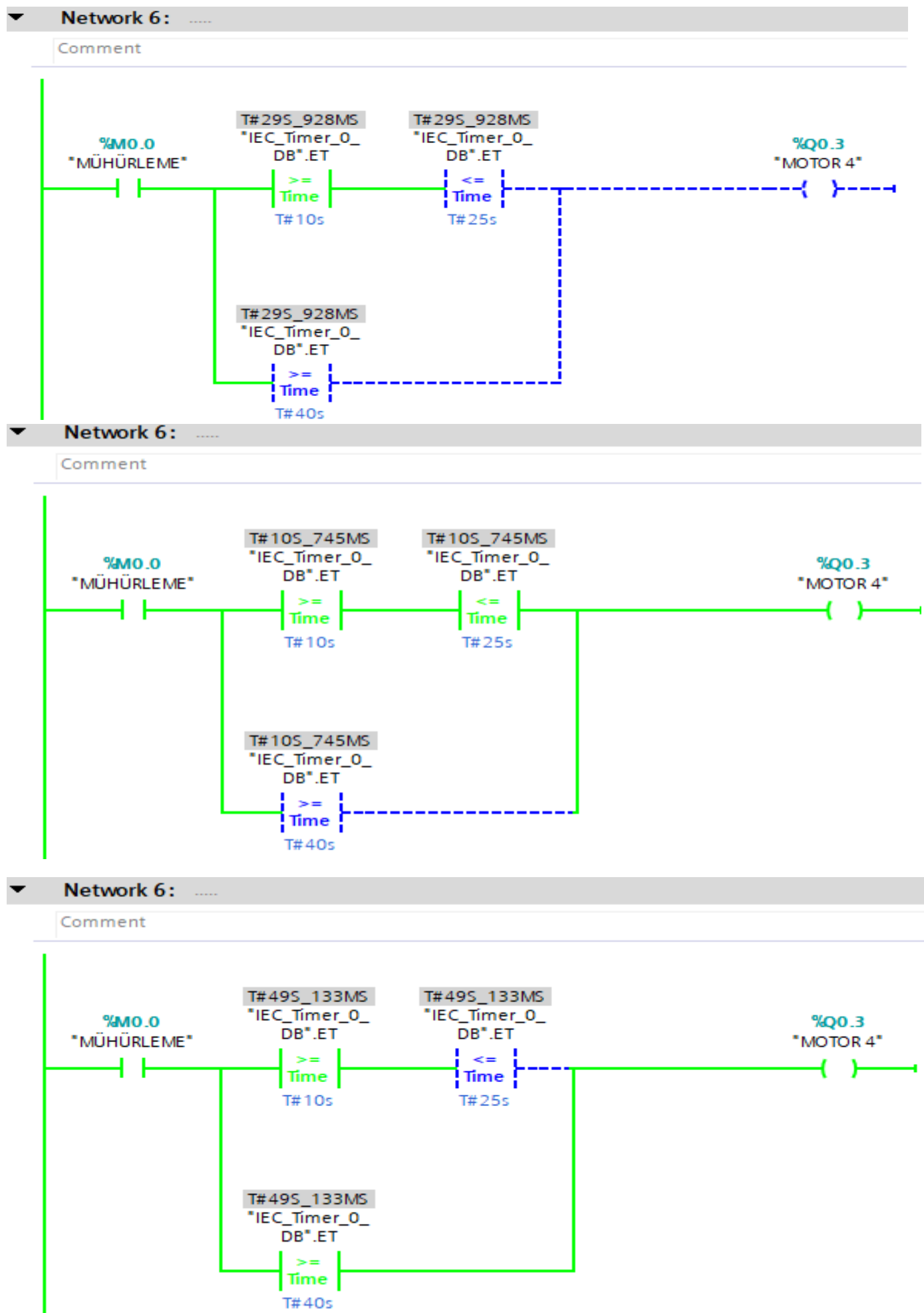

Network 5:

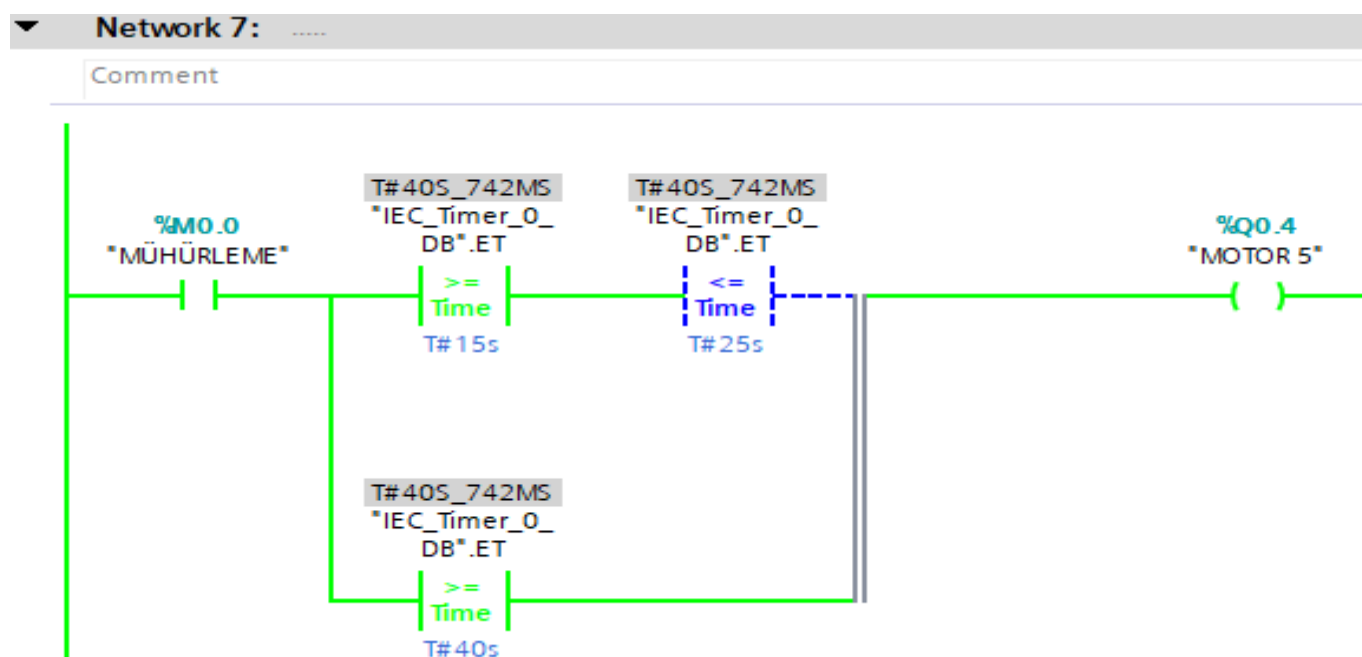
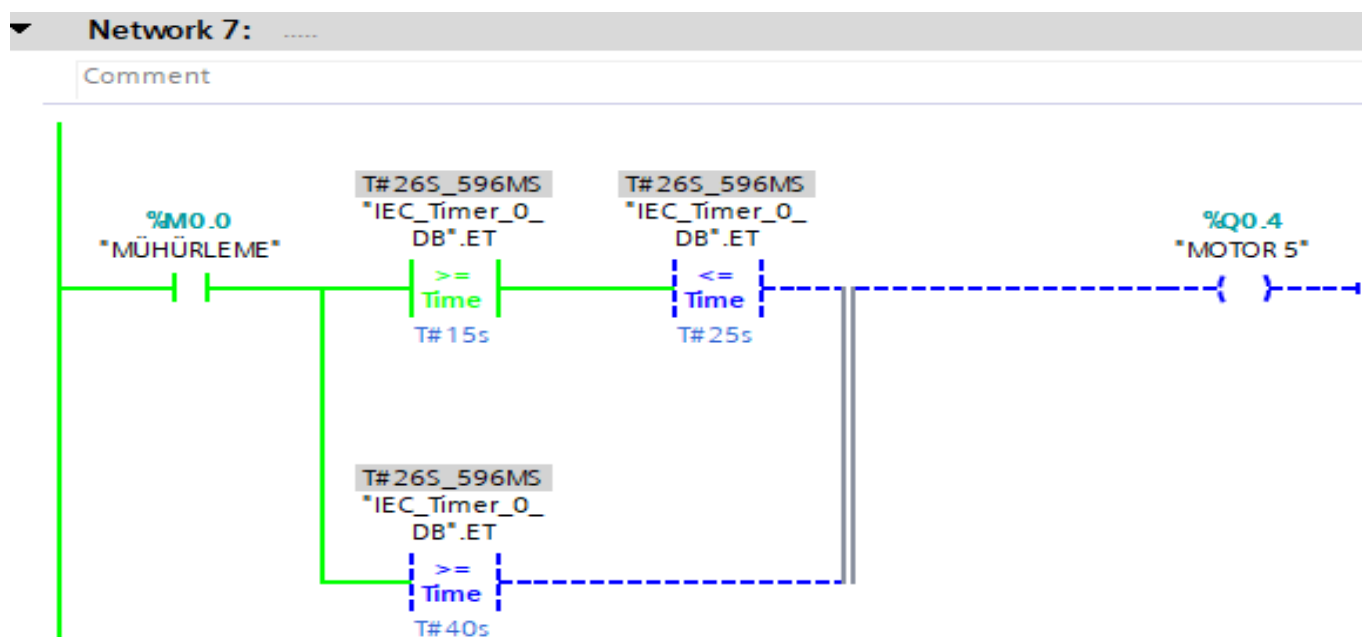
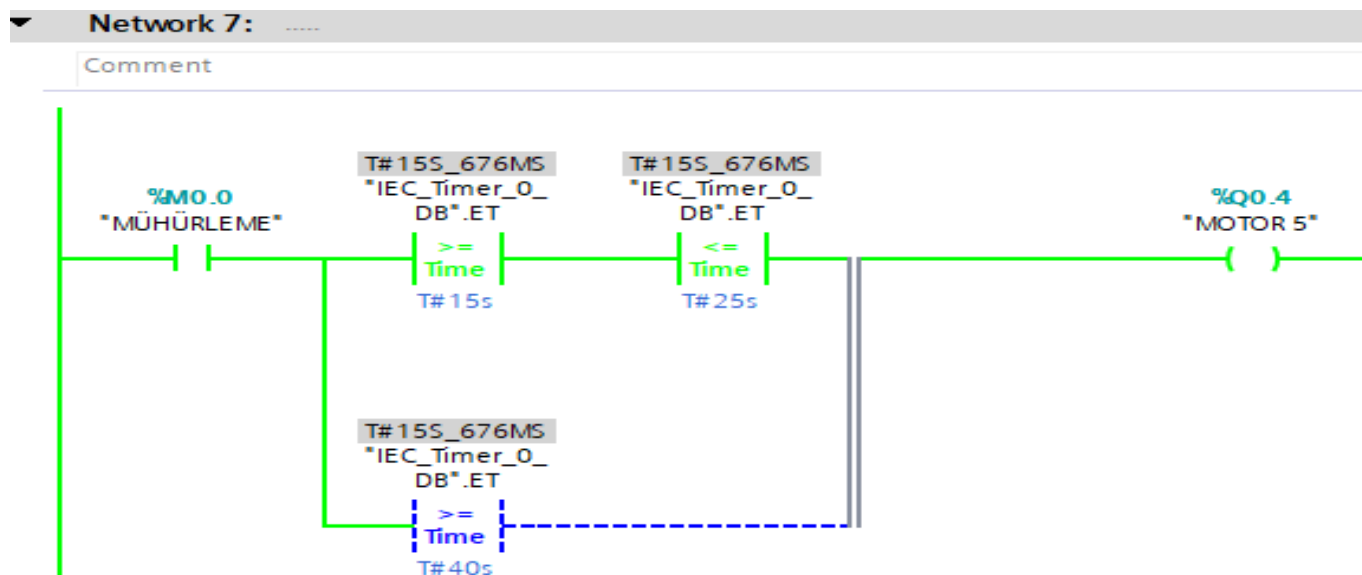
Comment

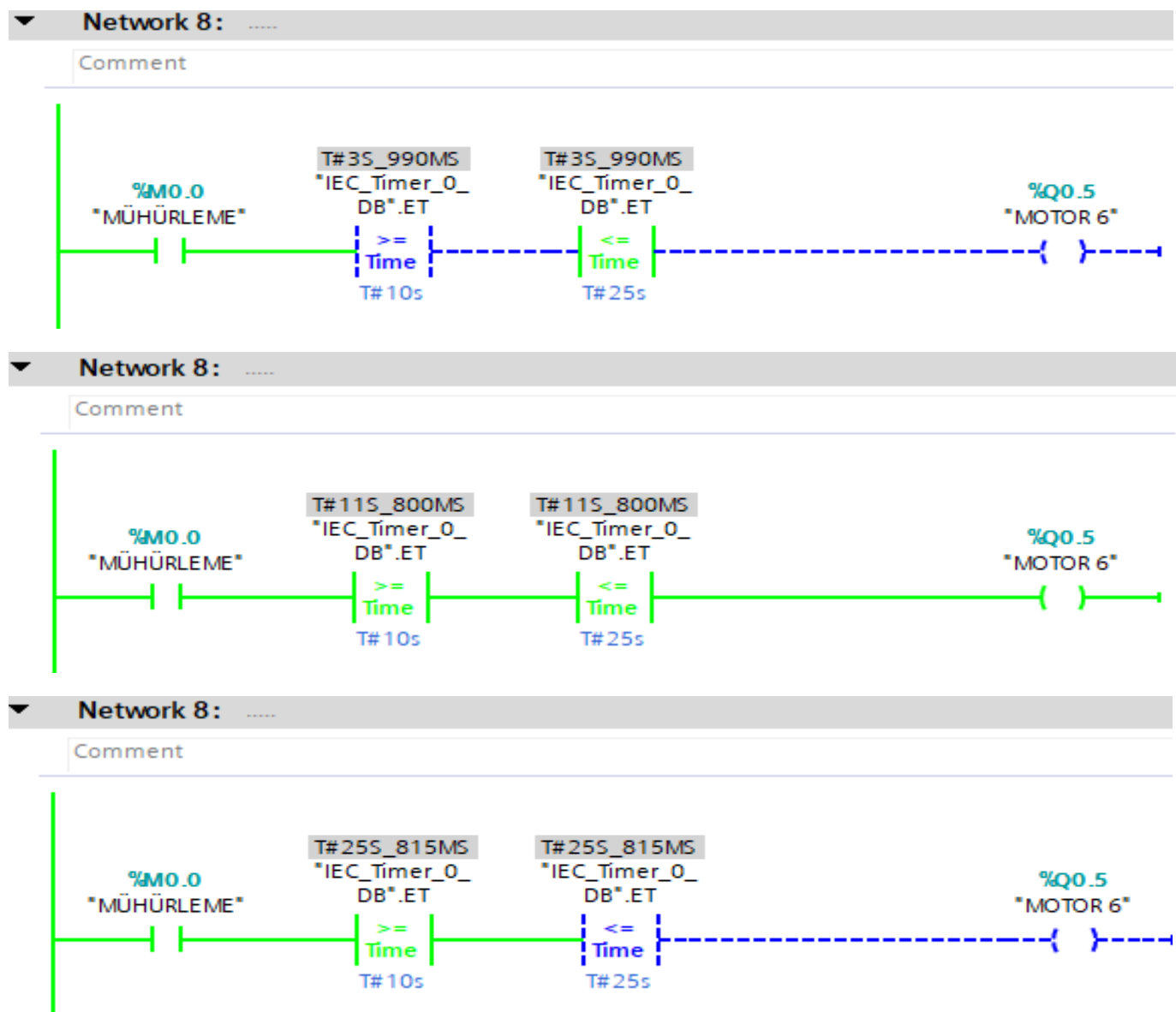
MOTOR 4

MOTOR 5

MOTOR 6

ÖRNEK 13

Starta basıldığında M1 motoru sola doğru 15s çalışacaktır. M3 aşağı SW6'ya çarpıncaya kadar çalışacaktır. SW6'ya ulaşıldığında M4 testere motoru ile M2 ileri motoru, SW4'e gelinceye kadar çalışacaktır. SW4'e ulaşıldığında M3 yukarı motoru çalışacak SW5'e geldiğinde duracaktır. Aynı zamanda M2 geri motoru çalışacaktır. M2 geri motoru SW3'e ulaşıldığında duracaktır. SW3'e ulaşıldığında M1 motoru tekrar sola doğru 15s çalışmaya başlayıp yukarıda ifade edilen çalışma durumu SW2'ye ulaşınca kadar tekrarlanacaktır. Bu işlem tamamlandığında M1 sağ motoru çalışıp SW1'e vardığında tüm sistem duracaktır.

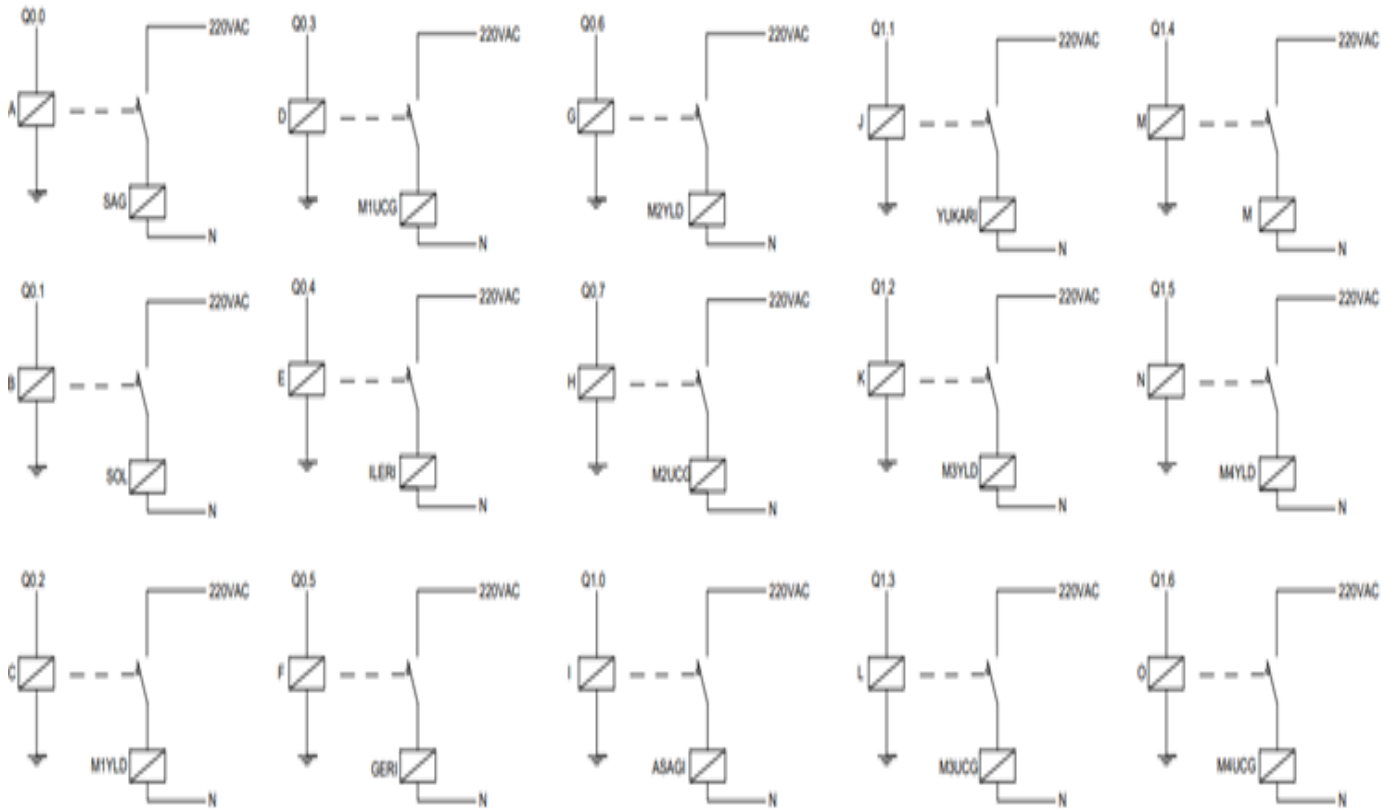
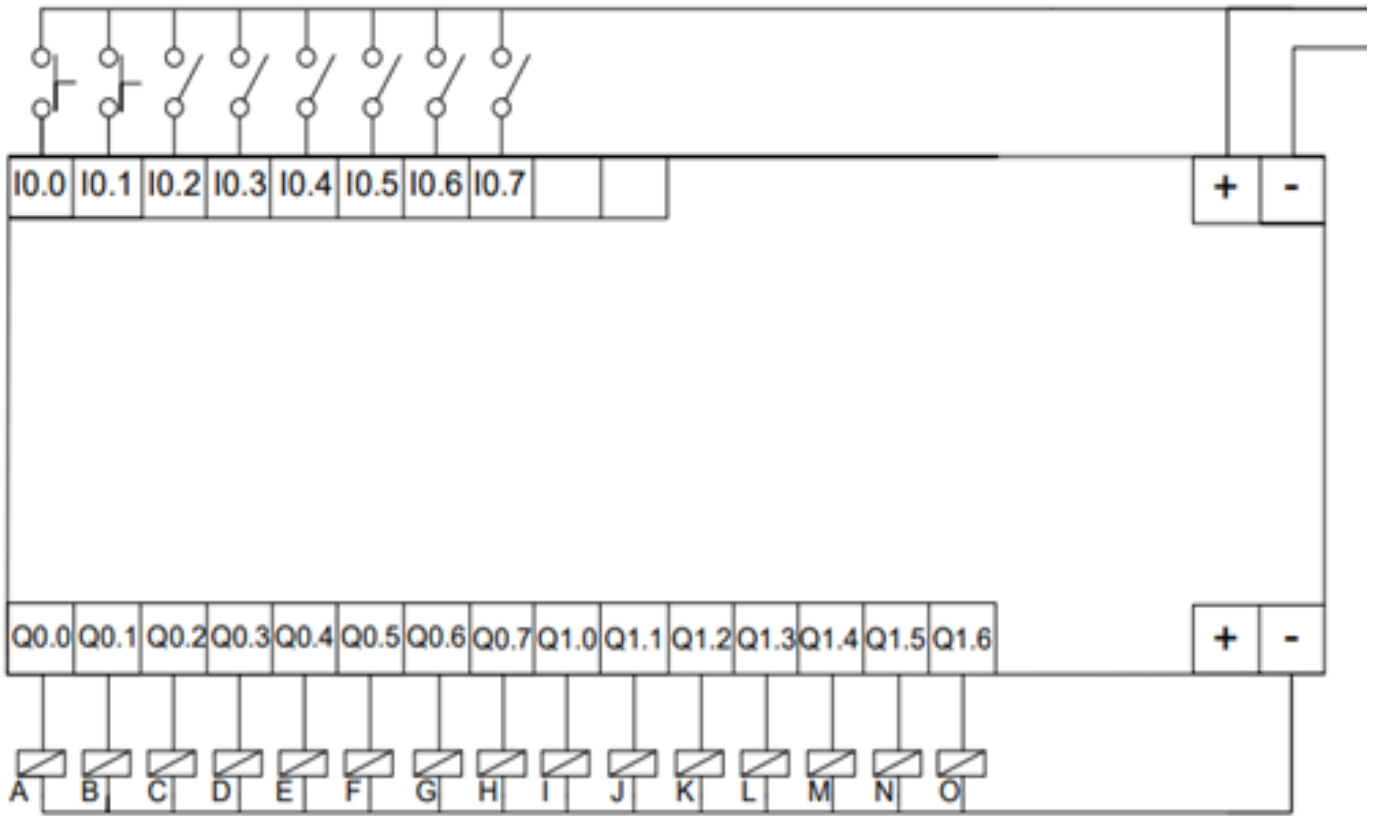
Giriş – Çıkış

GİRİŞLER (8 GİRİŞ)	
STOP	I0.0
START	I0.1
SW1	I0.2
SW2	I0.3
SW3	I0.4
SW4	I0.5
SW5	I0.6
SW6	I0.7

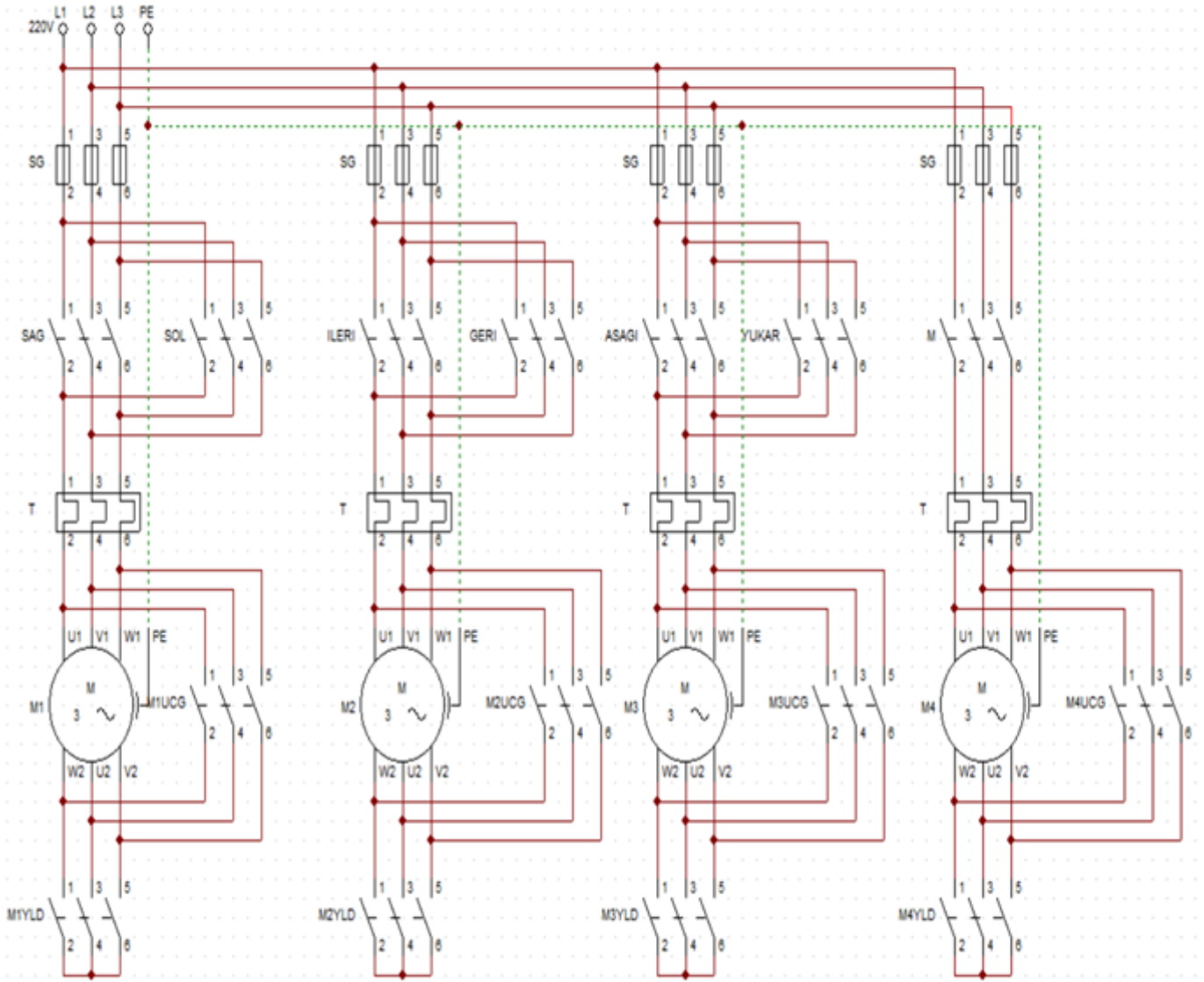
ÇIKIŞLAR (15 ÇIKIŞ)	
M1 - SAĞ	Q0.0
M1 - SOL	Q0.1
M1 - YILDIZ	Q0.2
M1 - ÜÇGEN	Q0.3
M2 - İLERİ	Q0.4
M2 - GERİ	Q0.5
M2 - YILDIZ	Q0.6
M2 - ÜÇGEN	Q0.7
M3 - AŞAĞI	Q1.0
M3 - YUKARI	Q1.1
M3 - YILDIZ	Q1.2
M3 - ÜÇGEN	Q1.3
M4 - M	Q1.4
M4 - YILDIZ	Q1.5
M4 - ÜÇGEN	Q1.6

Dış Devre Bağlantı Şeması

24V DC

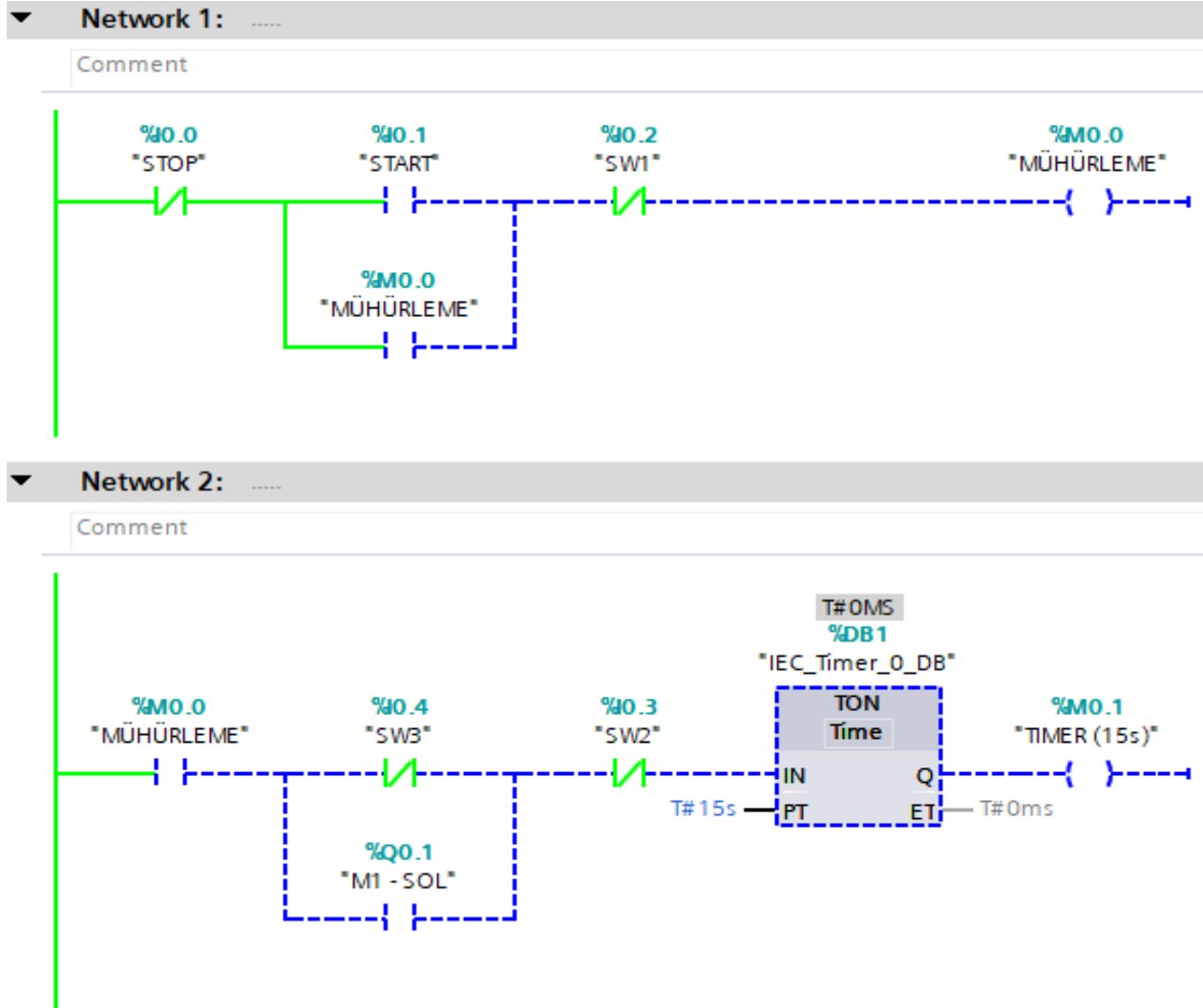

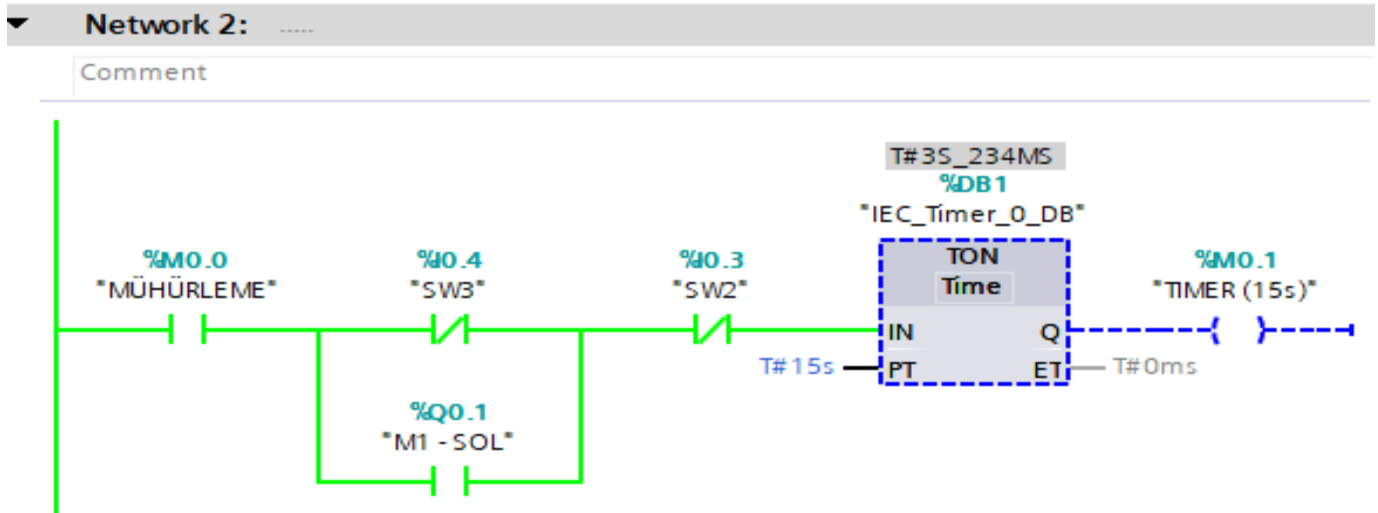
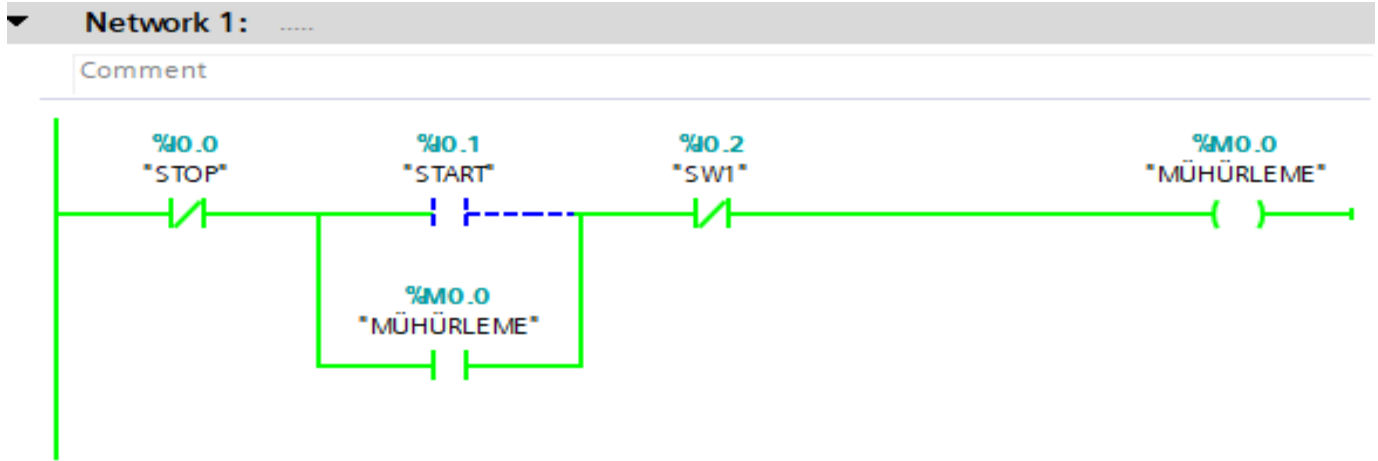
Güç Devresi

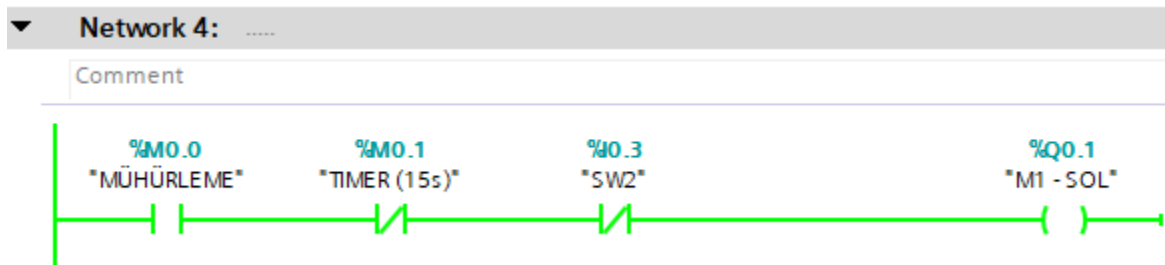
AŞAMA 1

Starta basıldığında M1 motoru sola doğru 15s çalışacaktır. Sonra M3 aşağı motoru çalışacaktır.

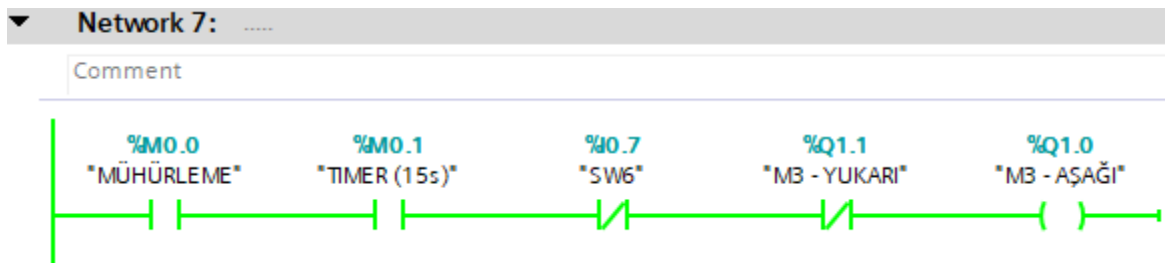

Şekil 52. Starta basıldıktan sonra

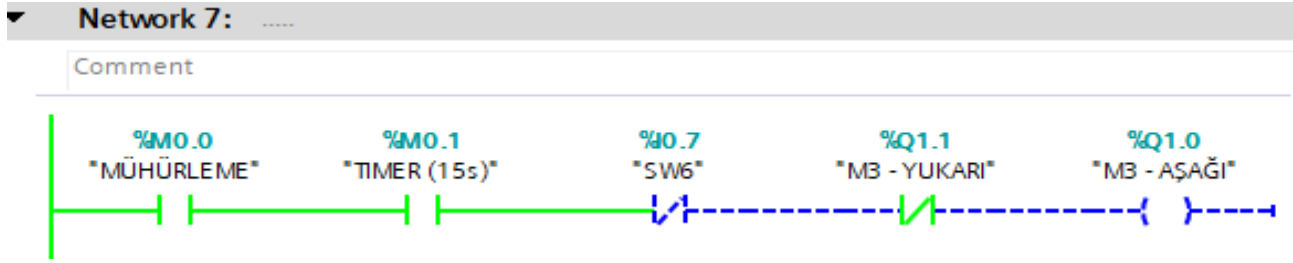
Şekil 53. Starta basıldıktan sonra M1-SOL

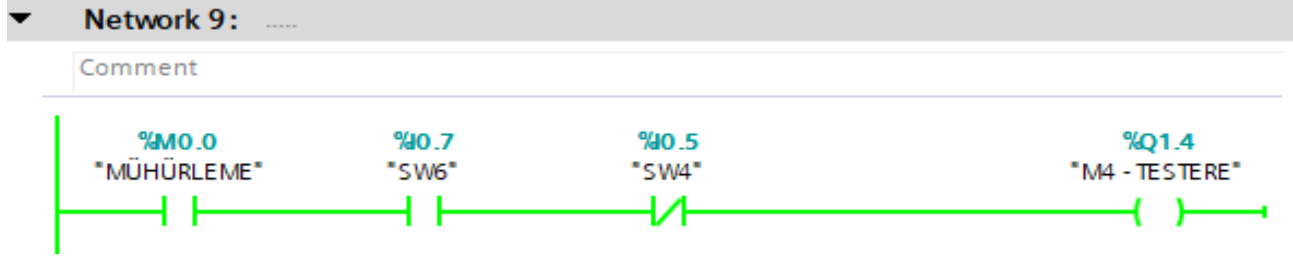
Şekil 54. Starta basıldıktan ve 15s geçtikten sonra M3-AŞAĞI

AŞAMA 2

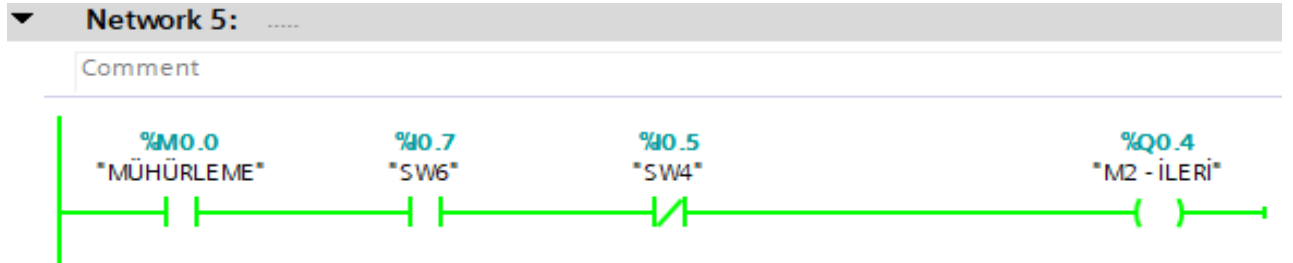
M3 aşağı SW6'ya çarpınca duracaktır. SW6'ya ulaşıldığında M4 testere motoru ile M2 ileri motoru çalışacaktır.

Şekil 55. SW6'ya çarpıldıktan sonra M3-AŞAĞI

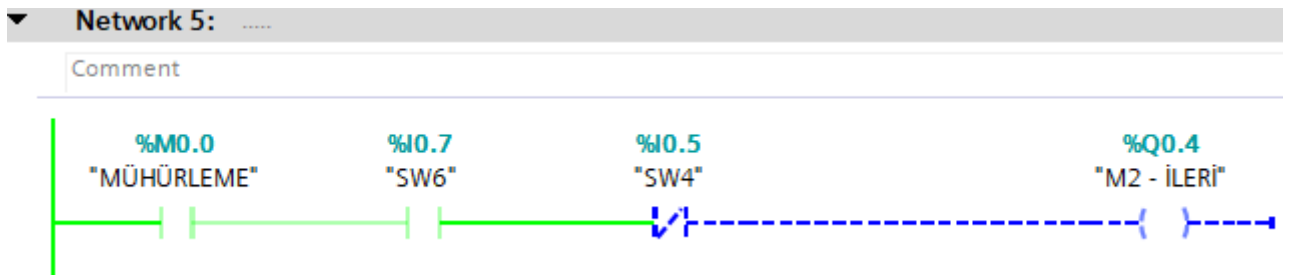
Şekil 56. SW6'ya çarpıldıktan sonra M4-TESTERE

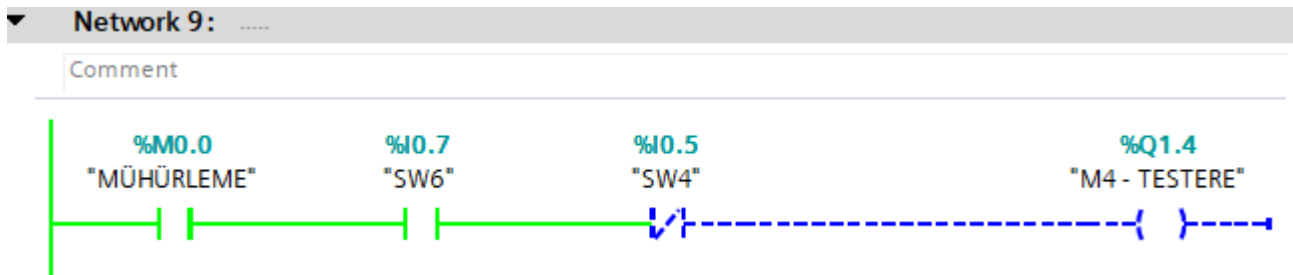
Şekil 57. SW6'ya çarpıldıktan sonra M2-İLERİ

AŞAMA 3

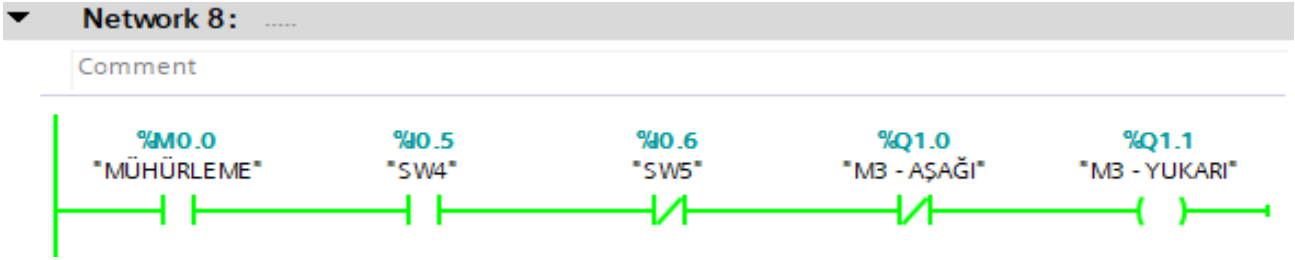
M4 testere motoru ile M2 ileri motoru, SW4'e gelince duracaktır. SW4'e ulaşıldığında M3 yukarı motoru çalışacaktır.

Şekil 58. SW4'e çarpıldıktan sonra M2-İLERİ

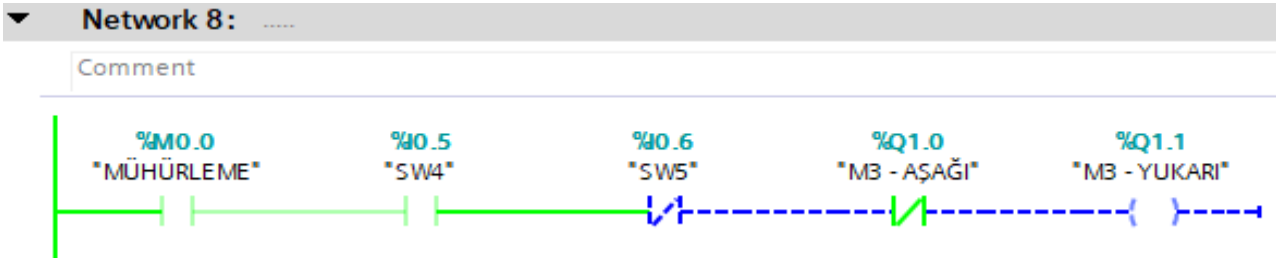
Şekil 59. SW4'e çarpıldıktan sonra M4-TESTERE

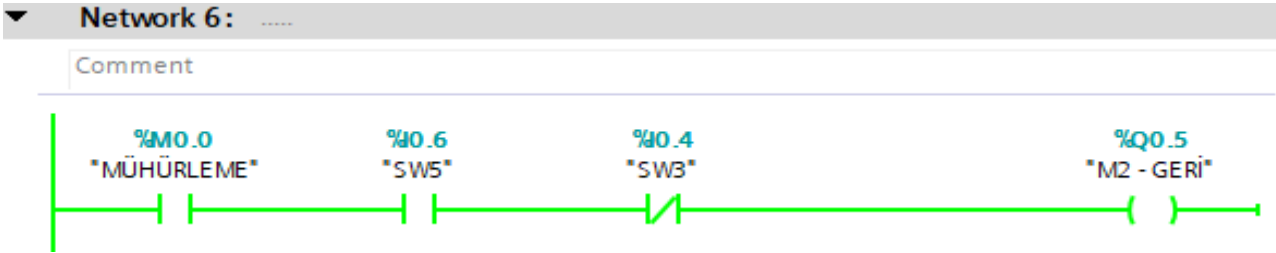
Şekil 60. SW4'e çarpıldıktan sonra M3-YUKARI

AŞAMA 4

M3 yukarı motoru SW5'e geldiğinde duracaktır. Aynı zamanda M2 geri motoru çalışacaktır.

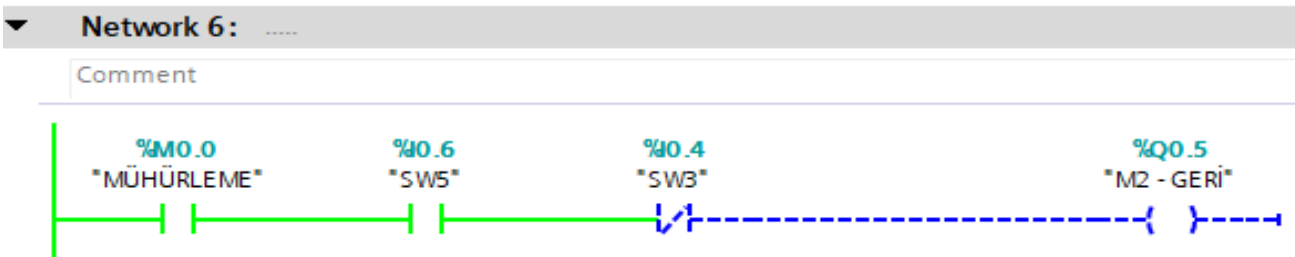
Şekil 19. SW5'e çarpıldıktan sonra M3-YUKARI

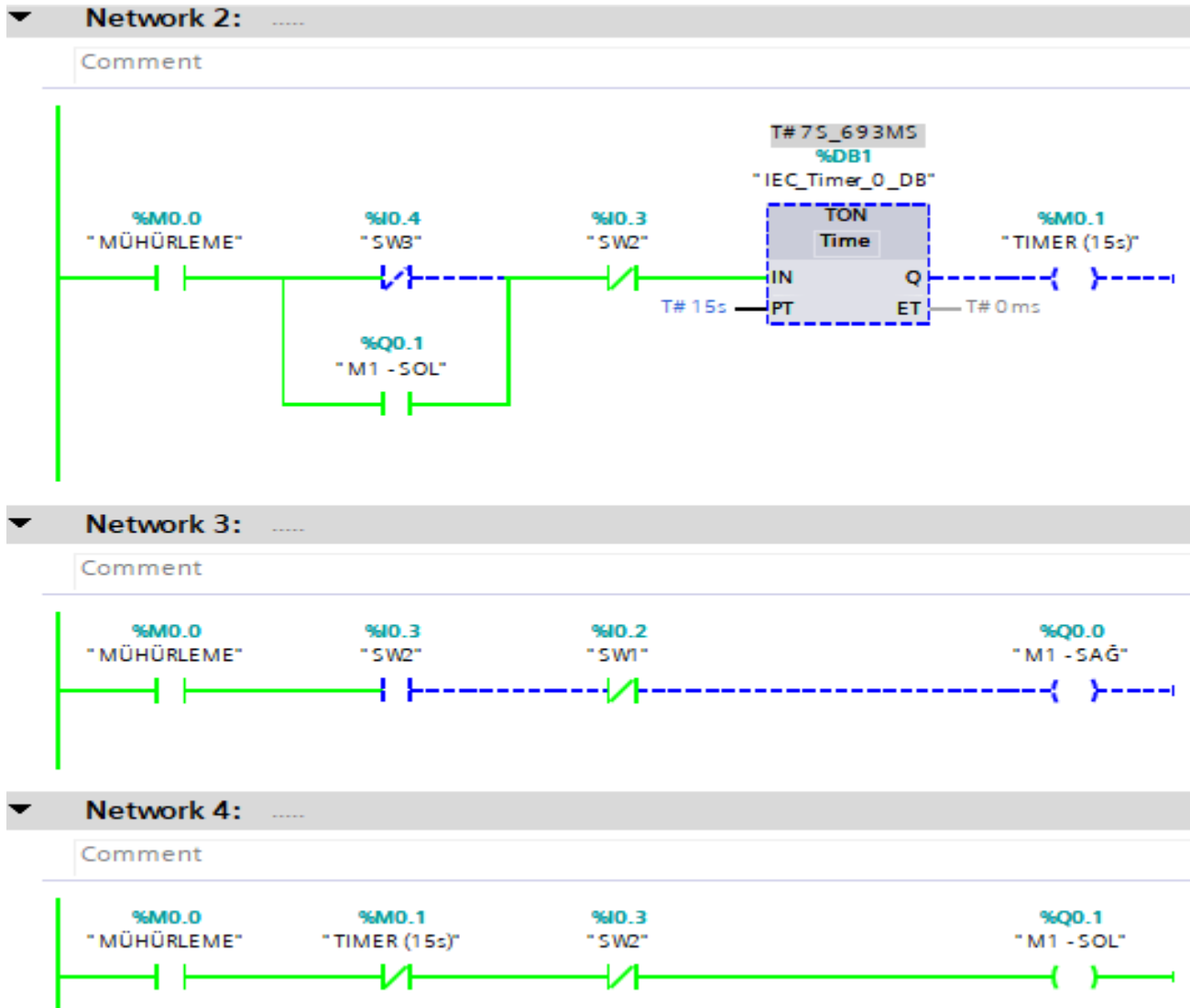
Şekil 61. SW5'e çarpıldıktan sonra M2-GERİ

AŞAMA 5

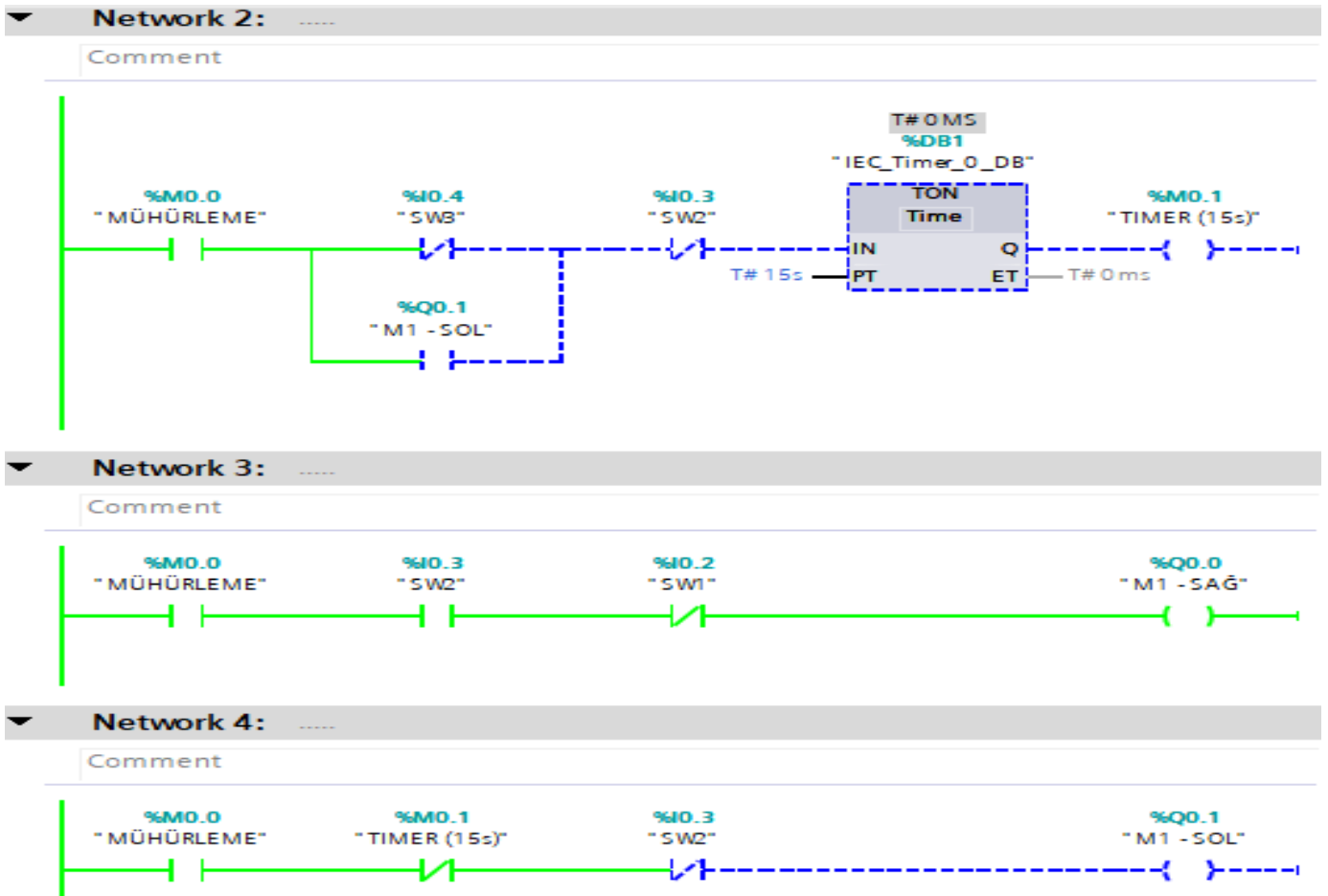
M2 geri motoru SW3'e ulaşıldığında duracaktır. SW3'e ulaşıldığında M1 motoru tekrar sola doğru 15s çalışmaya başlayıp yukarıda ifade edilen çalışma durumu SW2'ye ulaşıncaya kadar tekrarlanacaktır. Bu işlem tamamlandığında M1 sağ motoru çalışacaktır.

Şekil 62. SW3'e çarpıldıktan sonra M2-GERİ

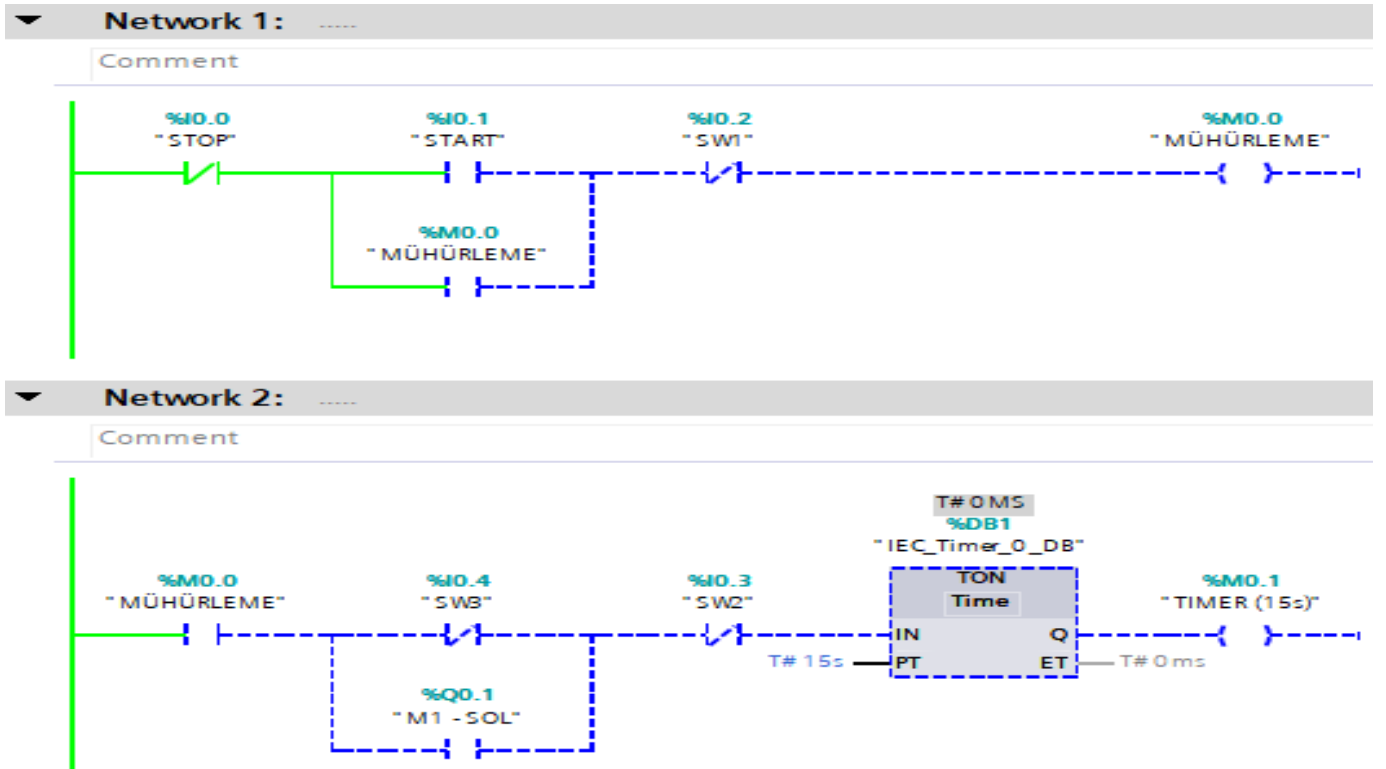
Şekil 63. SW3'e çarpıldıktan ve 15s TIMER'dan önce M1-SOL

Şekil 64. 15s TIMER'dan ve SW2'ye çarpıldıktan sonra M1-SOL

AŞAMA 6

SW1'e vardığında tüm sistem duracaktır

Şekil 65. SW1'e çarpıldığında SİSTEM

Şekil 66. SW1'e çarpıldığında SİSTEM

Şekil 67. SW1'e çarpıldığında SİSTEM